

PROGRAMY OPERACYJNE W OBSZARZE ROZWOJU ZASOBÓW LUDZKICH W MAŁOPOLSCE

RAPORT ZA ROK 2007

maj 2008 rok

Raport powstał w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Krakowie.

Autorzy raportu: Rafał Barański, Agnieszka Jałowiec, Katarzyna Marchewka, Anna Popielska

Copyright © Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, Kraków 2008

Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie, powielanie lub rozpowszechnianie
może być dokonane z podaniem źródła.

SPIS TREŚCI

I. SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH	5
1. WPROWADZENIE.....	6
2. EFEKTYWNOŚĆ WOJEWÓDZTW W APLIKOWANIU O ŚRODKI POCHODZĄCE Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO W RAMACH SPO-RZL	8
3. DZIAŁANIA WDRAŻANE PRZEZ WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KRAKOWIE W RAMACH SPO-RZL.....	14
3.1 Działanie 1.2 Perspektywy dla młodzieży	14
3.2 Działanie 1.3 Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia.....	23
3.3 Przegląd Działań 1.2 i 1.3 SPO-RZL w Małopolsce	31
4. INNE PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO	36
II. ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO	39
1. WPROWADZENIE.....	40
2. CHARAKTERYSTYKA WDRAŻANYCH PROJEKTÓW - PORÓWNANIE MIĘDZYWOJEWÓDZKIE	40
3. DZIAŁANIA WDRAŻANE PRZEZ WUP W KRAKOWIE	43
3.1 Charakterystyka Beneficjentów Ostatecznych Działań 2.1, 2.3, 2.4.....	44
4. USŁUGI REALIZOWANE W RAMACH PROJEKTÓW WDRAŻANYCH PRZEZ WUP W KRAKOWIE	62
4.1 Działanie 2.1 Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie	62
4.2 Działanie 2.3 Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa	66
4.3 Działanie 2.4 Reorientacja zawodowa osób objętych procesami restrukturyzacyjnymi.....	70
III. PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KRAKOWIE	76
1. MAŁOPOLSKIE PARTNERSTWO NA RZECZ PROMOCJI – ROZWÓJ KSZTAŁCENIA I PORADNICTWA USTAWICZNEGO	77
2. AKADEMIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI. ROZWÓJ ALTERNATYWNYCH FORM ZATRUDNIENIA	78
3. MAŁOPOLSKIE OBSERWATORIUM RYNKU PRACY I EDUKACJI.....	80
4. WZMOCNIENIE EFEKTYWNOŚCI FUNKCJONOWANIA MAŁOPOLSKICH INSTYTUCJI RYNKU PRACY – PROJEKT PARASOŁOWY	81

5.	SKORZYSTAJ Z DOSWIADCZENIA INNYCH – ZAGRANICZNE STAŻE PRACOWNIKÓW SŁUŻB ZATRUDNIENIA	83
6.	VADEMECUM PRACOWNIKA PUBLICZNYCH SŁUŻB ZATRUDNIENIA	83
IV. WNIOSKI		85

***I. SEKTOROWY PROGRAM
OPERACYJNY
ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH***

1. WPROWADZENIE

Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO-RZL) jest jednym z siedmiu programów realizowanych w perspektywie finansowej 2004-2006, finansowanym z Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem SPO-RZL, jest ***budowanie otwartego, opartego na wiedzy społeczeństwa poprzez zapewnienie warunków do rozwoju zasobów ludzkich w drodze kształcenia, szkolenia i pracy.***

SPO-RZL składa się z trzech Priorytetów:

- **Priorytet I** Aktywna polityka rynku pracy oraz integracja zawodowa i społeczna,
- **Priorytet II** Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy,
- **Priorytet III** Pomoc techniczna.

Celem **Priorytetu I** jest wzmocnienie potencjału instytucjonalnej obsługi klientów służb zatrudnienia, pomocy społecznej i innych instytucji działających na rzecz rynku pracy. Ma on służyć również działaniom na rzecz bezrobotnych oraz osób z grup szczególnego ryzyka, a także przyczynić się do wyrównywania szans kobiet w dostępie do rynku pracy i zatrudnienia. W skład Priorytetu weszło 6 działań, które różniły się między sobą rodzajami wsparcia, zasięgiem oddziaływania oraz rodzajem grup docelowych, do których były kierowane.

Priorytet II ukierunkowany jest na rozszerzanie dostępu do edukacji i poprawę jej poziomu. Istotne jest również włączanie w proces edukacji technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Kolejne cele Priorytetu to podnoszenie kwalifikacji pracowników, promocja edukacji w zakresie przedsiębiorczości i promocja elastycznych form pracy. Priorytet ten ma wreszcie na celu poprawę jakości pracy administracji publicznej poprzez zapewnienie odpowiednich szkoleń.

Priorytet III, Pomoc techniczna ma wspierać instytucje zajmujące się wdrażaniem SPO RZL, tak aby mogły efektywnie i zgodnie z politykami wspólnotowymi dysponować środkami unijnymi.¹

Priorytety I i II SPO-RZL są bezpośrednio ukierunkowane na rozwój zasobów ludzkich. W ich wdrażanie zaangażowane zostały następujące instytucje:

- **Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej** – instytucja wdrażająca dla Działów 1.1, 1.5 i 1.6,

¹ <http://www.pzk.kprm.gov.pl> z dnia 12.03.2008 r.

- **Wojewódzkie Urzędy Pracy** – instytucje wdrażające dla Działań 1.2 i 1.3,
- **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** - instytucja wdrażająca dla Działania 1.4,
- **Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości** – instytucja wdrażająca dla Działania 2.3,
- **Biuro Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w Ministerstwie Edukacji** - instytucja wdrażająca dla Działania 2.1 i 2.2,
- **Urząd Służby Cywilnej** - instytucja wdrażająca dla Działania 2.4 (procedura pozakonkursowa).

Projekty realizowane w ramach SPO-RZL mają na celu m.in. rozwój instrumentów rynku pracy (Działanie 1.1), pomoc absolwentom aby nie pozostawali bezrobotnymi (Działanie 1.2), pomoc długotrwale bezrobotnym (Działanie 1.3), pomoc osobom o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (Działanie 1.4), osobom zagrożonych lub dotkniętych wykluczeniem społecznym (Działanie 1,5). a także mają wspierać kobiety na rynku pracy (Działanie 1,6). Ich celem jest również zwiększanie konkurencyjności polskich przedsiębiorstw poprzez kształcenie i doskonalenie kwalifikacji pracowników i kadry zarządzającej przedsiębiorstw (Działanie 2.3).

Priorytety I i II ukierunkowane są na wsparcie osób. Priorytet III - Pomoc Techniczna ma na celu umożliwienie jak najpełniejszego wykorzystania planowanych środków dla zapewnienia właściwego zarządzania oraz promocji EFS. W ramach tego Priorytetu wsparcie kierowane było do instytucji bezpośrednio wdrażających SPO-RZL.

2. EFEKTYWNOŚĆ WOJEWÓDZTW W APLIKOWANIU O ŚRODKI POCHODZĄCE Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO W RAMACH SPO-RZL

Od początku uruchomienia Programu do dnia 31.12.2007 r. dla wszystkich Priorytetów SPO-RZL zarejestrowanych zostało **9 999 umów** (w tym najwięcej w ramach Priorytetu I). Przez określenie *wnioski zarejestrowane* należy rozumieć te, które zostały zgłoszone i spełniły wymogi rejestracyjne zgodnie z kartą weryfikacji formalnej. Liczba umów zarejestrowanych pokazuje tym samym wysoki stopień zainteresowania beneficjentów ogłaszanymi konkursami.

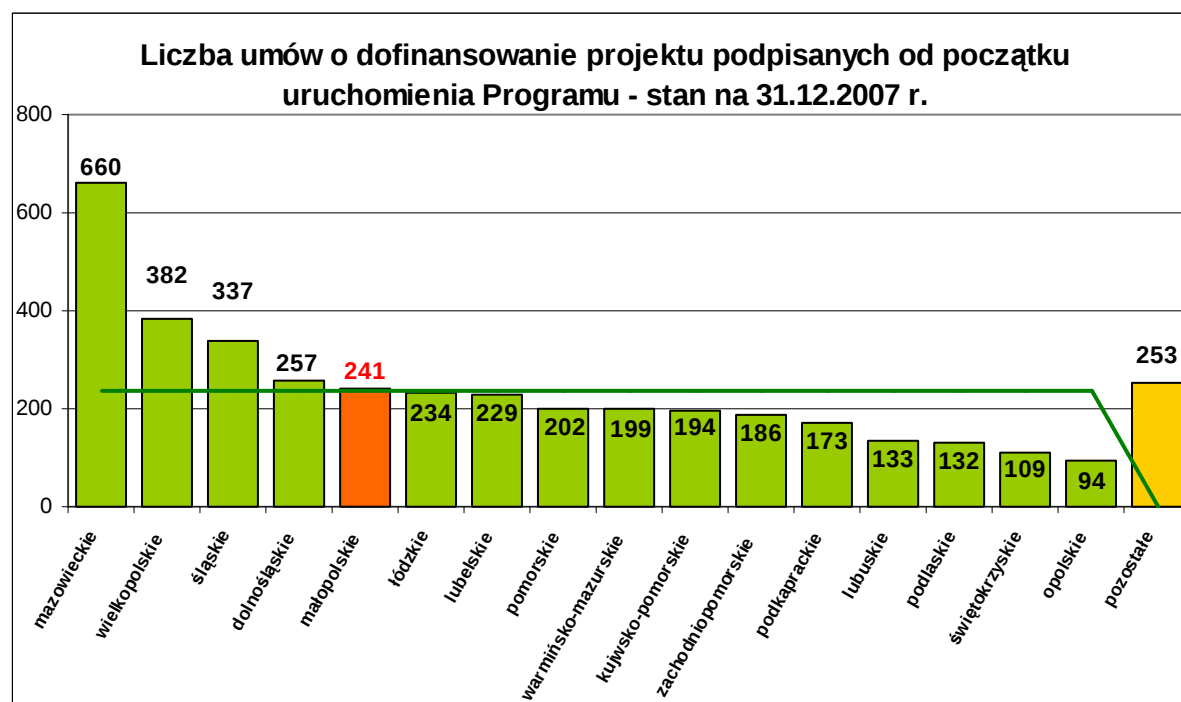
Stan realizacji projektów według Priorytetów SPO-RZL i województw

	Liczba wniosków zarejestrowanych od początku uruchomienia Programu	Umowy o dofinansowanie projektu (decyzje) podpisane (wydane) od początku uruchomienia Programu	Projekty zrealizowane od początku uruchomienia Programu
Priorytet I	5 947	2 936	1 645
Priorytet II	3 466	834	238
Priorytet III	586	245	146
Razem	9 999	4 015	2 029
Dolnośląskie	429	257	167
Kujawsko-pomorskie	296	194	150
Lubelskie	347	229	111
Lubuskie	194	133	71
Łódzkie	434	234	105
Małopolskie	499	241	105
Mazowieckie	1 611	660	229
Opolskie	153	94	46
Podkarpackie	246	173	86
Podlaskie	221	132	68
Pomorskie	392	202	133
Śląskie	640	337	155
Świętokrzyskie	157	109	51
Warmińsko-mazurskie	306	199	147
Wielkopolskie	668	382	175
Zachodniopomorskie	313	186	132
Pozostałe	3 093	253	
Razem	9 999	4 015	2 029

Źródło: Informacje udostępnione dzięki uprzejmości MRR

Według stanu na koniec grudnia 2007 r. w ramach SPO-RZL na podstawie decyzji i umów o dofinansowanie projektów zatwierdzono do realizacji ponad **4 tys.** (4 015) projektów o łącznej wartości ponad **8 mld zł**, w tym dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego w wysokości ponad **5,8 mld zł**. Wartość dofinansowania z EFS stanowi 110% alokacji finansowej na lata 2004-2006 (zgodnie z planem finansowym *Uzupełnienia SPO-RZL*). Do końca 2007 r. zrealizowano i rozliczono **2 029** projektów, których łączna wartość wydatków ze środków wspólnotowych wyniosła ponad 1,4 mld zł. W przypadku wszystkich

Priorytetów SPO-RZL zanotowano praktycznie pełne wykorzystanie dostępnych limitów w ramach kontraktowania środków.²

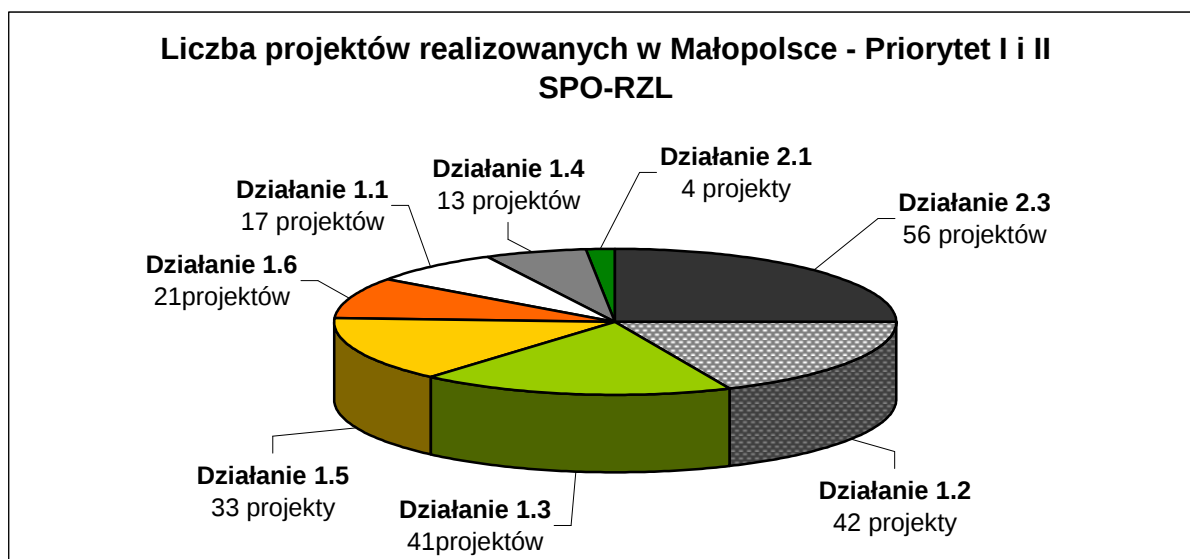

Źródło: Informacje udostępnione dzięki uprzejmości MRR

Największa liczba umów o dofinansowanie projektów podpisana została w województwie mazowieckim (660). **Województwo małopolskie** uplasowało się pod tym względem na piątym miejscu z liczbą **241** podpisanych umów (6%). Średnia liczba podpisanych umów w województwie wyniosła 235. Jedynie 5 województw osiągnęło wyniki powyżej średniej. Średnia wartość umowy dla całego Programu (z Pomocą Techniczną) wyniosła **2 007 616,29 zł**, natomiast średnia wartość umowy w ramach Priorytetu I i II wyniosła **2 097 151,76 zł**.

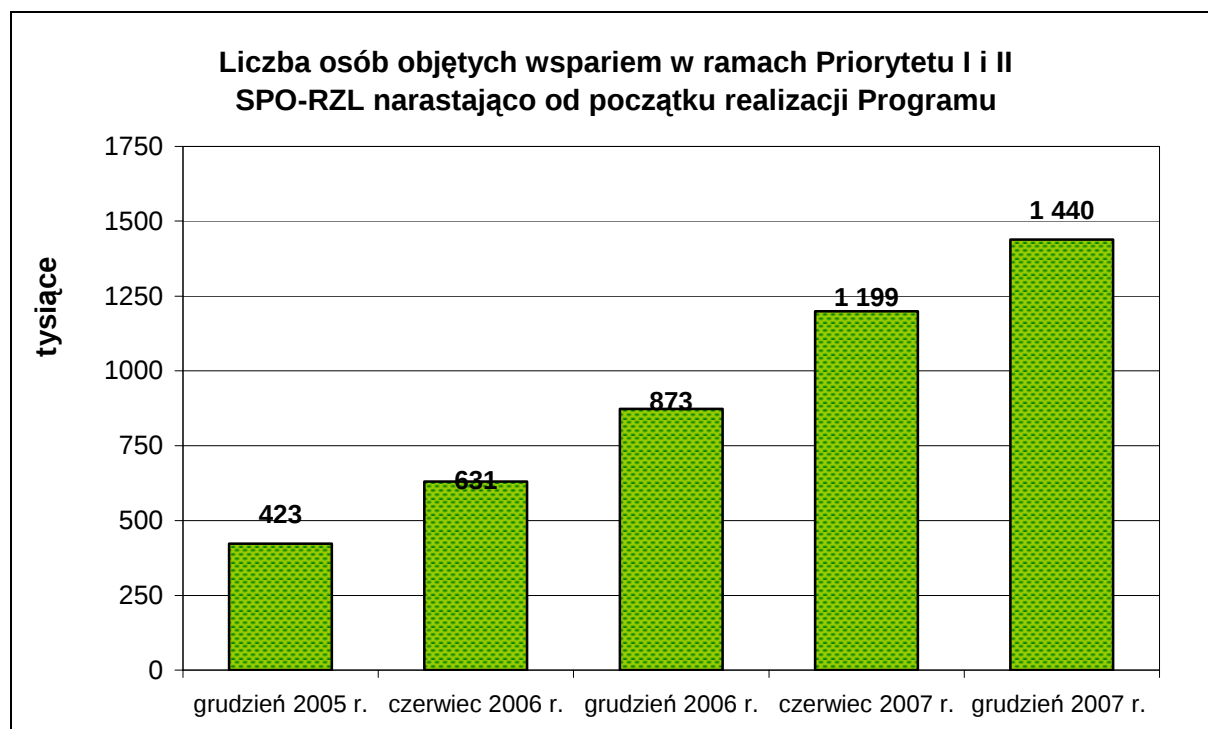
W ogólnej liczbie umów podpisanych od początku uruchomienia Programu znajdują się również te, których nie można przypisać bezpośrednio poszczególnym województwom, ponieważ są adresowane do mieszkańców kilku, kilkunastu województw, czy też swoim zasięgiem obejmują całą Polskę. Na powyższym wykresie zostały one zaklasyfikowane do kategorii „pozostałe”.

² Dane udostępnione przez MRR

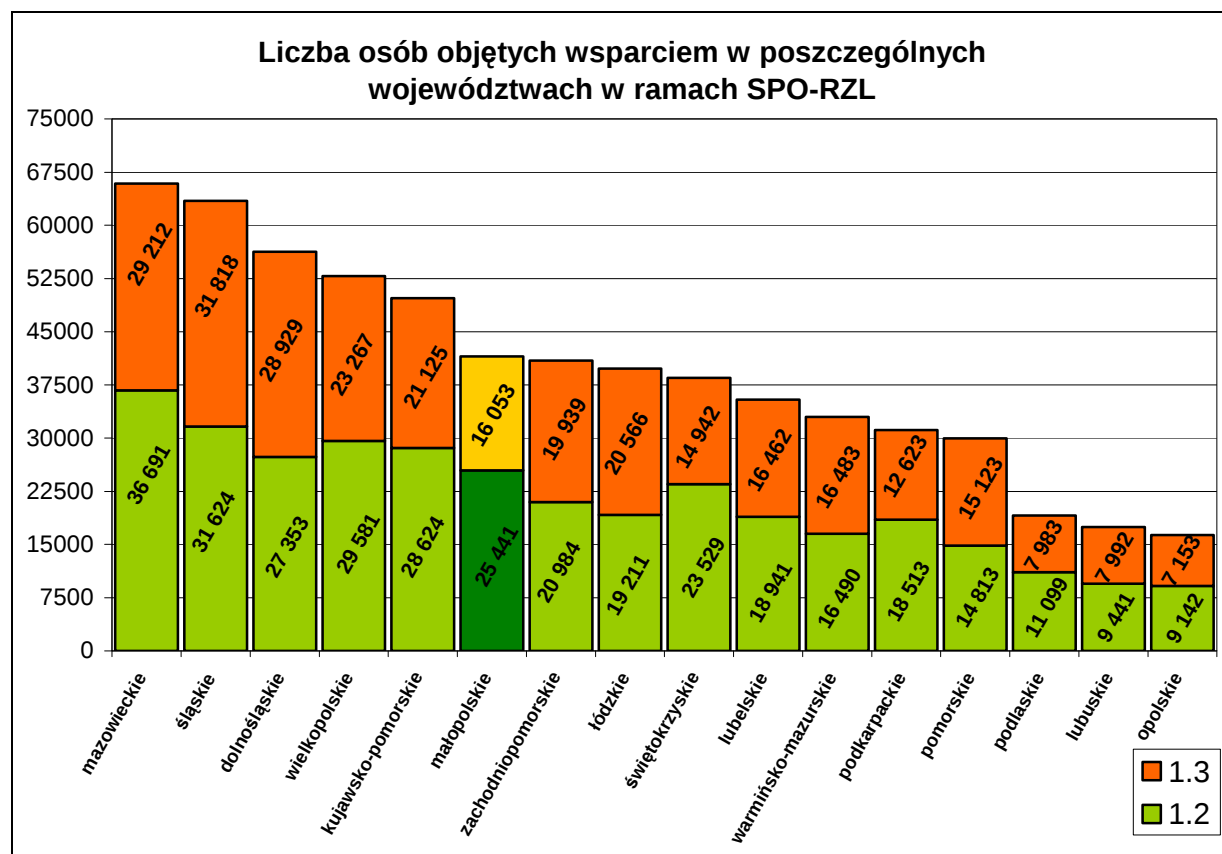
Źródło: Opracowanie własne

Od początku realizacji SPO-RZL do 31 grudnia 2007 r. w ramach Programu objęto pomocą prawie **1 439,8 tys.** osób. Dynamika wzrostu liczby osób objętych wsparciem w ramach SPO-RZL przedstawiona została na poniższym wykresie.

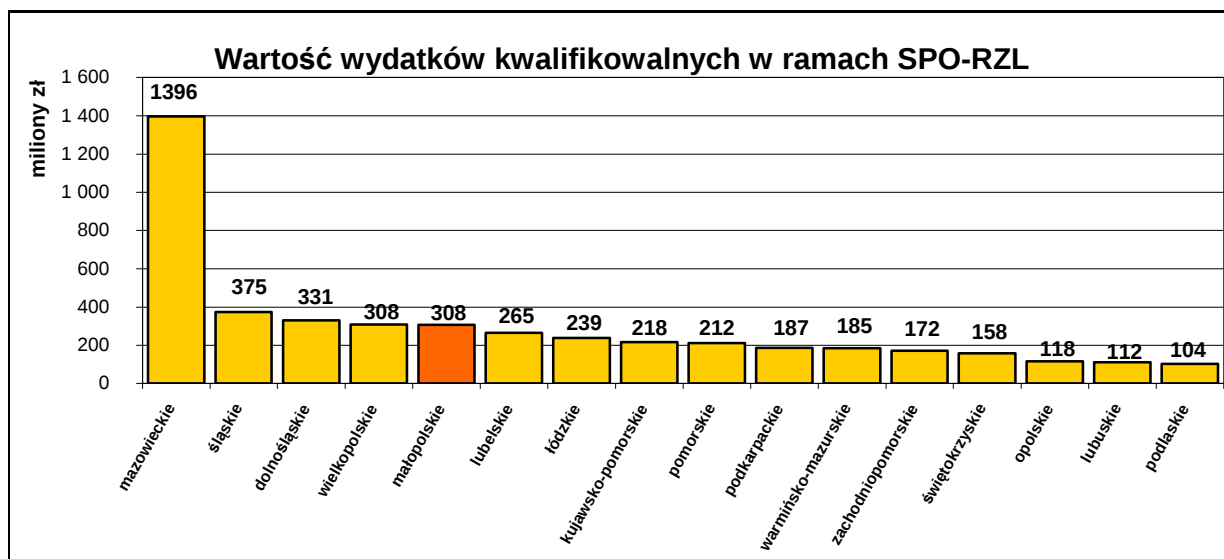
Źródło: Informacje udostępnione dzięki uprzejmości MRR

Kolejnym wyznacznikiem zaangażowania województw w realizację SPO-RZL jest liczba osób objętych wsparciem z danego regionu. W ramach Działań regionalnych (1.2 i 1.3) najwięcej osób objęto wsparciem w województwie mazowieckim, śląskim, dolnośląskim i wielkopolskim. Województwo małopolskie zajęło piąte miejsce.

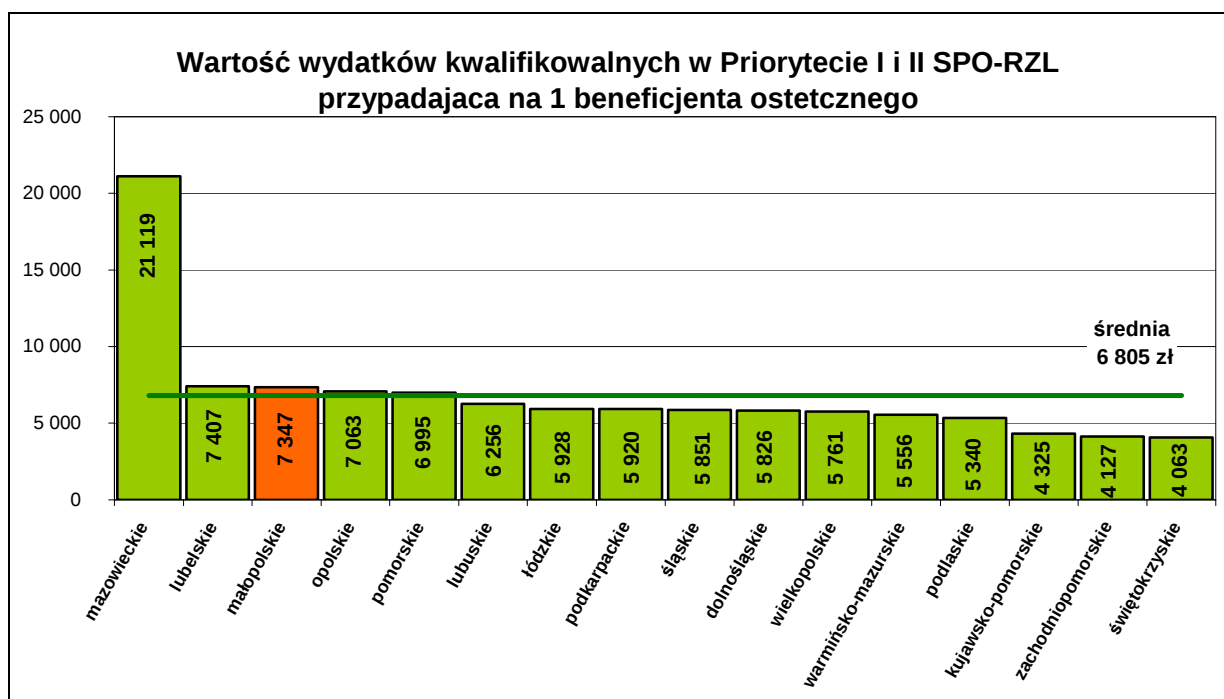
Źródło: Informacje udostępnione dzięki uprzejmości MRR

Od początku uruchomienia Programu poziom **wydatków kwalifikowalnych** określonych w umowach o dofinansowanie wyniósł ponad **8 mld zł** (8 066 332 542 zł). Ponad 21% z tej kwoty nie można przypisać poszczególnym województwom, gdyż dotyczą one projektów ponadregionalnych bądź ogólnopolskich. Wydatki kwalifikowalne poniesione przez poszczególne województwa obrazuje poniższy wykres.

Źródło: Informacje udostępnione dzięki uprzejmości MRR

Województwo małopolskie znalazło się na 5. miejscu w rankingu wojewódzkim pod względem wartości wydatków kwalifikowanych. Pierwsze miejsce pod tym względem zajęło województwo mazowieckie. Na kolejnych miejscach uplasowały się województwa: śląskie, dolnośląskie oraz wielkopolskie.

Źródło: Informacje udostępnione dzięki uprzejmości MRR

Zestawienie wartości wydatków kwalifikowanych w priorytetach SPO-RZL bezpośrednio ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich z liczbą beneficjentów ostatecznych, którzy uzyskali wsparcie w poszczególnych województwach obrazuje powyższy wykres. Średnia wartość wydatków przypadająca na 1 osobę wyniosła w skali kraju **6 805 zł**. Wyniki powyżej

średniej odnotowano w pięciu województwach. Liderem rankingu okazało się województwo mazowieckie, w którym wartość wydatków na 1 beneficjenta wyniosła ponad 21 000 zł. W województwie małopolskim wydatki na 1 beneficjenta ostatecznego uplasowały się powyżej średniej wojewódzkiej wynosząc **7 347 zł**.

3. DZIAŁANIA WDRAŻANE PRZEZ WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KRAKOWIE W RAMACH SPO-RZL

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie będący Instytucją Wdrażającą w Sektorowym Programie Operacyjnym Rozwój Zasobów Ludzkich był odpowiedzialny za ogłaszanie konkursów, nabór wniosków, wybór projektów i monitoring przebiegu realizacji projektu w dwóch działaniach **Priorytetu I - Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej**. Każde działanie zostało podzielone na schematy. **Schemat a)** dotyczy projektów wyłonionych w procedurze pozakonkursowej i realizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy we współpracy z Powiatowymi Urzędami Pracy. **Schemat b)** dotyczy projektów wyłonionych w procedurze konkursowej i realizowanych przez inne niż WUP uprawnione podmioty. Należy jednak zaznaczyć, iż w województwie małopolskim Schemat b) nie został uruchomiony. Realizowane były jedynie projekty wyłonione w procedurze pozakonkursowej.

Działania wdrażane przez WUP w Krakowie w ramach SPO RZL:

- **Działanie 1.2 Perspektywy dla młodzieży**

Schemat a) Wsparcie młodzieży na rynku pracy (*procedura pozakonkursowa*).

- **Działanie 1.3 Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia.**

Schemat a) Wspieranie osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych (*procedura pozakonkursowa*).

3.1 Działanie 1.2 Perspektywy dla młodzieży

Z danych statystycznych wynika, iż Małopolska jest jednym z regionów o największym bezrobociu ludzi poniżej 25. roku życia. Pod koniec 2007 r. ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł aż **22,8%** (25 761 osób). Są to głównie osoby nie posiadające żadnego doświadczenia zawodowego. Wobec tak ogromnej skali problemu bezrobocia wśród ludzi młodych, należy zwrócić uwagę na działania ukierunkowane na poprawę zaistniałej sytuacji. Subsydiowanie zatrudnienia, staże, doradztwo i szkolenia, poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy to podstawowe formy wsparcia przewidziane w ramach **Działania 1.2 „Perspektywy dla młodzieży” SPO-RZL**. Wsparcie w ramach tego Działania kierowane było do ludzi młodych (do 25. roku życia) oraz bezrobotnych absolwentów wszystkich typów szkół.

Szkolenia przeprowadzone w ramach Działania 1.2 miały na celu dostosować posiadane przez beneficjentów kwalifikacje do potrzeb rynku pracy, uzyskanie nowych umiejętności przez beneficjentów, a także zdobycie nowego zawodu. Zakres tematyczny szkoleń

obejmował m.in. obsługę komputera i urządzeń biurowych, a także sprzętu budowlanego, zagadnienia dotyczące prac administracyjno-biurowych oraz przygotowanie do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Beneficjenci otrzymali pomoc finansową w postaci zwrotu kosztów dojazdu, dodatków szkoleniowych, stypendiów, a nawet jednorazowych środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej.

Od początku realizacji Działania 1.2 podpisano **42 umowy** o dofinansowanie projektów, na łączną kwotę **81 274 017,63 zł**, w tym:

- 1 projekt wojewódzki obejmujący 20 umów,
- 20 umów realizowanych w latach 2005-2006,
- 21 umów realizowanych w latach 2006-2008.

Od momentu rozpoczęcia realizacji Działania 1.2 do końca 2007 r. na realizację projektów wydatkowano **76 994 237,99 zł**. W roku 2007 rozdysponowano znaczną część tej kwoty - prawie 30%.

Według stanu na dzień 31.12.2007 r. struktura projektów realizowanych w ramach Działania 1.2 przedstawiała się następująco:

- **3 projekty** do 1 mln zł,
- **2 projekty** od 1 mln do 1,5 mln zł,
- **9 projektów** od 1,5 mln do 2 mln zł,
- **7 projektów** powyżej 2 mln zł.

Wskaźniki ogólne osiągnięte w Działaniu 1.2 SPO-RZL

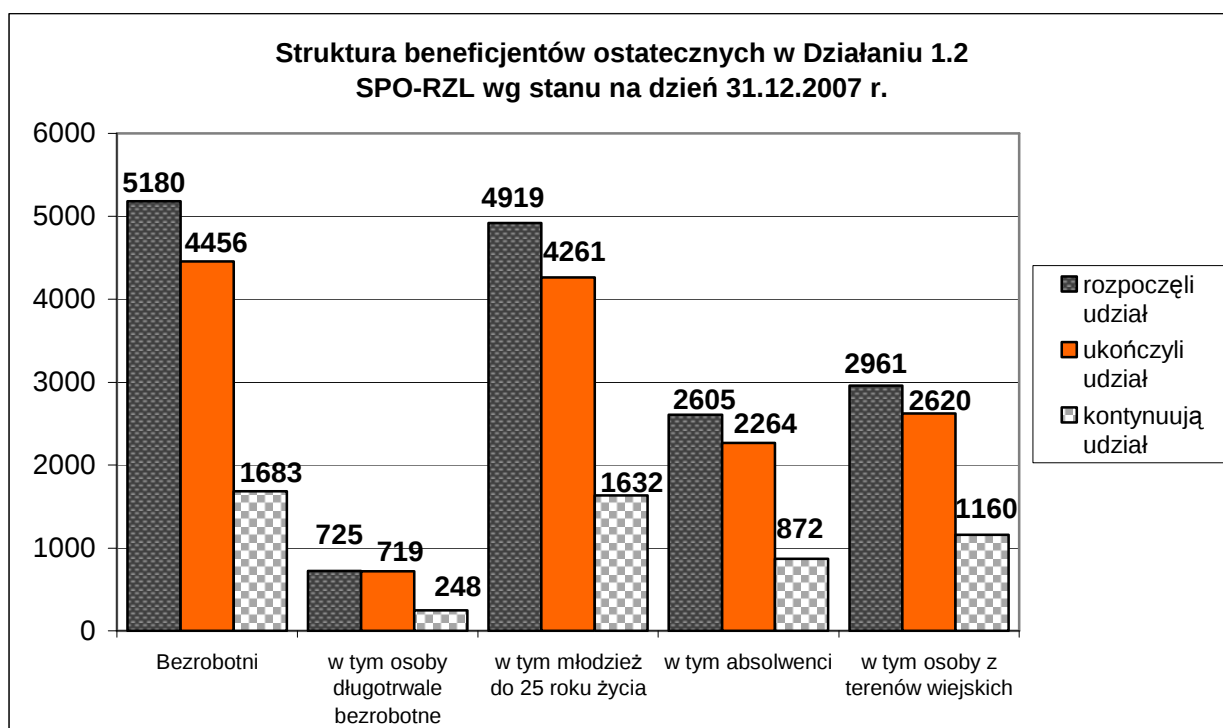
Wskaźnik	Wartość wskaźników określona w Uzupełnieniu SPO-RZL 2004-2006	Osiągnięta wartość wskaźników w okresie objętym sprawozdaniem	Osiągnięta wartość wskaźników od początku realizacji Działania		
			Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
Produkt: „liczba osób objętych działaniami aktywizującymi”	25 294	7 648	9 064	16 377	25 441
Rezultat: „liczba osób, które ukończyły udział [w projekcie] zgodnie z zaplanowaną ścieżką”	90%	79,24%	81,28%	83,48%	82,69%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rocznego z realizacji Działania 1.2 w 2007 r.

Od początku realizacji Działania 1.2 do końca grudnia 2007 r. w projektach wzięło udział **25 411 osób** (36% mężczyzn i 64% kobiet), tym samym, wsparcie uzyskało więcej osób niż zakładano. Świadczy to o wysokim zainteresowaniu ludzi młodych możliwością skorzystania z usług rynku pracy świadczonych w ramach Działania 1.2.

W roku 2007 liczba osób, które rozpoczęły udział w projektach ukształtowała się na poziomie **5 180**, co stanowi ponad 20% ogółu bezrobotnych, którzy uczestniczyli w projektach od początku ich realizacji. Należy przy tym zaznaczyć, iż w roku 2007 nie przyjęto do realizacji nowych projektów, realizowane były jedynie projekty wyłonione w latach poprzednich.

Liczba beneficjentów ostatecznych, którzy kontynuowali swój udział w projektach wg stanu na dzień 31.12.2007 r. wynosiła **1 683**. W tym samym roku liczba beneficjentów, którzy zakończyli udział w projektach zgodnie z zaplanowaną dla nich ścieżką uczestnictwa wyniosła **4 456 osób** (19 053 od początku realizacji Działania).

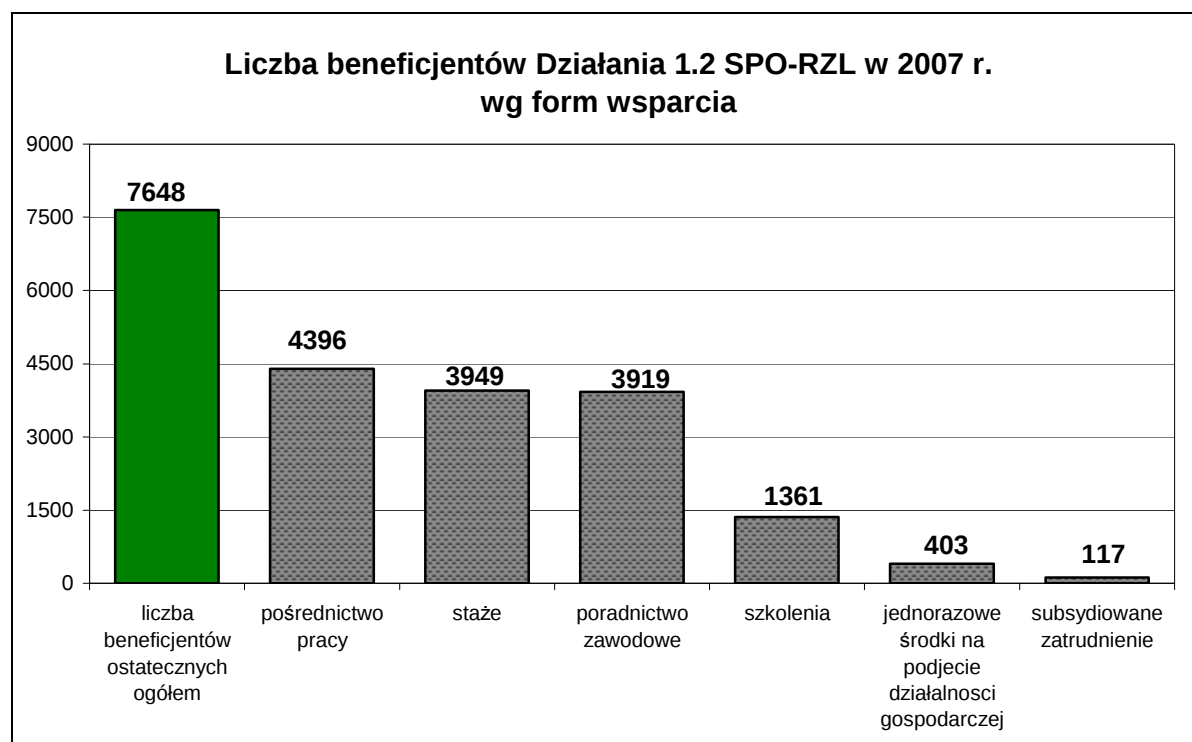
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rocznego z realizacji Działania 1.2 w 2007 r.

W 2007 r. w ramach Działania 1.2 świadczone następujące usługi:

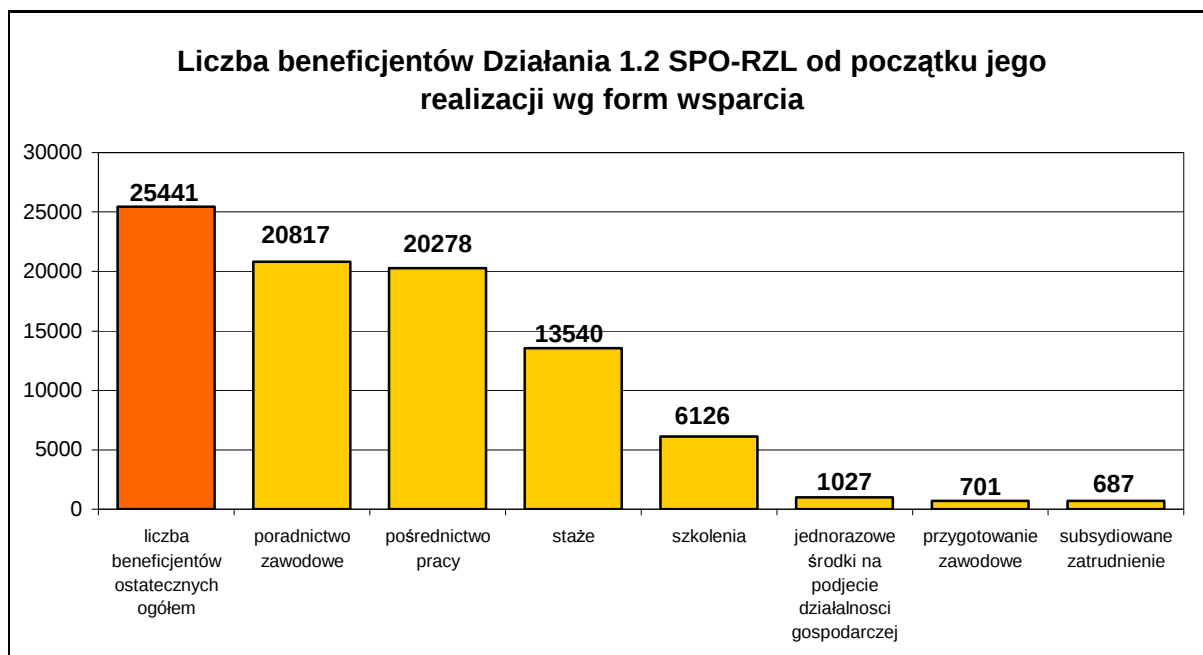
- **pomoc w poszukiwaniu pracy** uzyskało **5 191 osób** (w tym w zakresie poradnictwa zawodowego 3 919 osób oraz pośrednictwa pracy 4 396 osób); narastająco od początku realizacji Działania pomocą w poszukiwaniu pracy objętych zostało 25 007 osób,

- ze **szkoleń** skorzystało **1 361 osób**, narastająco od początku realizacji Działania 6 126 osób,
- **jednorazowe środki** na podjęcie działalności gospodarczej otrzymały **403 osoby**, narastająco od początku realizacji Działania 1 027 osób,
- z uczestnictwa w **stażach** skorzystało **3 949 osób**, narastająco od początku realizacji Działania wsparciem tym objęto 13 540 osób bezrobotnych,
- z uczestnictwa w **przygotowaniu zawodowym** skorzystało **18 osób** narastająco od początku realizacji Działania 701 osób bezrobotnych,
- **zatrudnieniem subsydiowanym** objęto **117 osób** (w tym w jednostkach samorządu terytorialnego 15 osób), narastająco od początku realizacji Działania skorzystało 687 osób (w tym w jednostkach samorządu terytorialnego 142 osoby),

Reasumując, wsparciem w 2007 r. objętych zostało **7 648 osób**. W grupie tej znajdują się zarówno osoby, które ukończyły udział w projektach, osoby, które przerwały uczestnictwo, a także beneficjenci, którzy pod koniec roku nadal korzystali z pomocy w ramach Działania 1.2 SPO-RZL. W grupie osób, które przerwały uczestnictwo w projektach znajdują się również te, które podjęły pracę lub naukę w okresie trwania projektu. Należy przy tym pamiętać, iż beneficjentami Działania 1.2 są osoby młode, mobilne, szybciej odnajdujące się na rynku pracy.

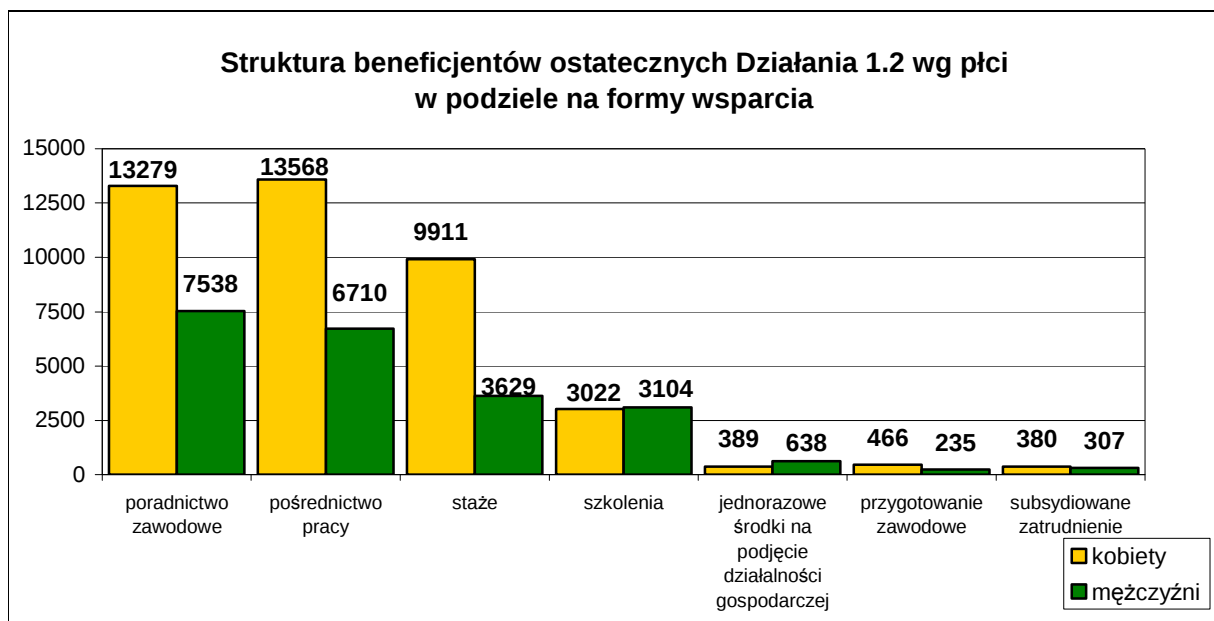
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rocznego z realizacji Działania 1.2 za rok 2007

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rocznego z realizacji Działania 1.2 za rok 2007

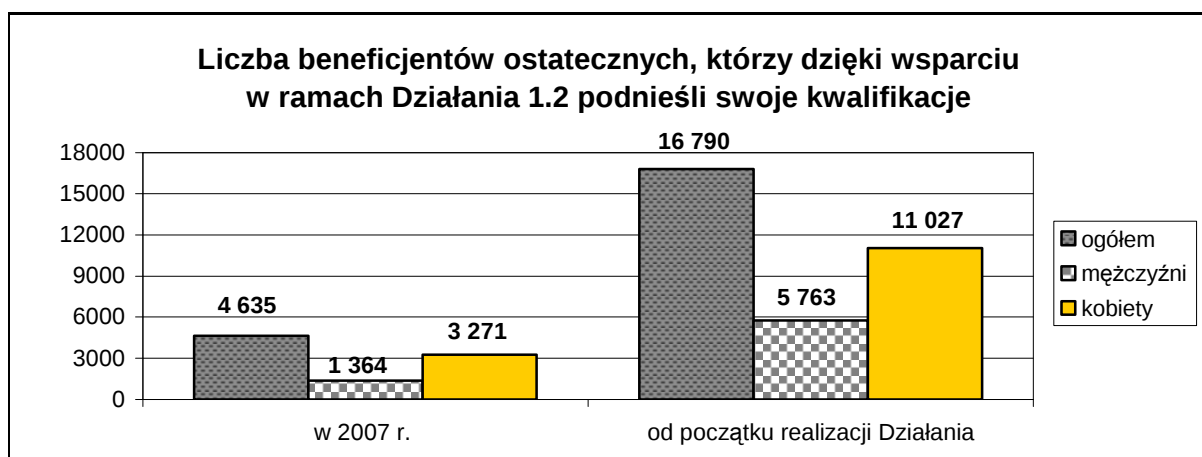
Najczęściej stosowaną formą wsparcia dostępną w Działaniu 1.2 są usługi poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy. Należy przy tym zaznaczyć, iż korzystają z nich w większości kobiety. Trzecie miejsce w rankingu zajmują staże, z których chętniej korzystają również kobiety. W przypadku szkoleń uczestnictwo kobiet i mężczyzn jest na podobnym poziomie. Nieco inna tendencja zauważalna jest w zakresie pobierania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Z tej formy zdecydowanie częściej korzystają mężczyźni.

Analizując poniższy wykres należy pamiętać, iż w strukturze beneficjentów ostatecznych Działania 1.2 dominują kobiety (64% kobiet, 36% mężczyzn). W sytuacji, gdy udział obydwu płci w danej formie wsparcia jest podobny, zaobserwować możemy większą aktywność mężczyzn. Mimo, iż mężczyzn było dwukrotnie mniej, pozyskali oni większą liczbę dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, większy był również ich udział w szkoleniach. Przy zachowaniu zasady równości płci, większym zainteresowaniem formami, w których należy wykazać się przedsiębiorczością i podjąć ryzyko niepowodzenia przedsięwzięcia, wykazali się mężczyźni.

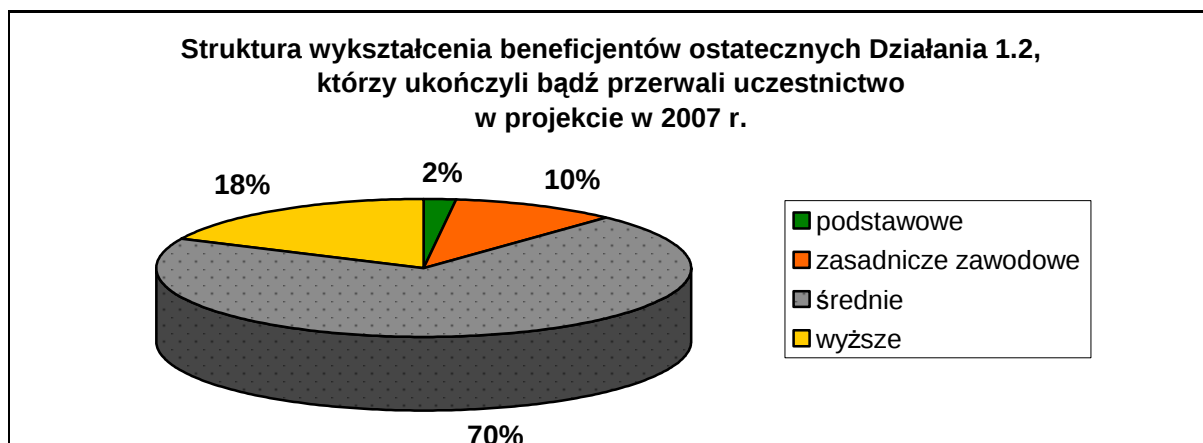
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rocznego z realizacji Działania 1.2 za rok 2007

Z grupy beneficjentów Działania 1.2 blisko **60%** osób podniosło swoje kwalifikacje. Przez podniesienie kwalifikacji w tym przypadku należy rozumieć uzyskanie dyplomu, świadectwa lub zaświadczenia o ukończeniu kursu. Duża część tej grupy nadal uczestniczy w działaniach projektowych, których rezultatem będzie otrzymanie kolejnych dokumentów potwierdzających podniesienie kwalifikacji.

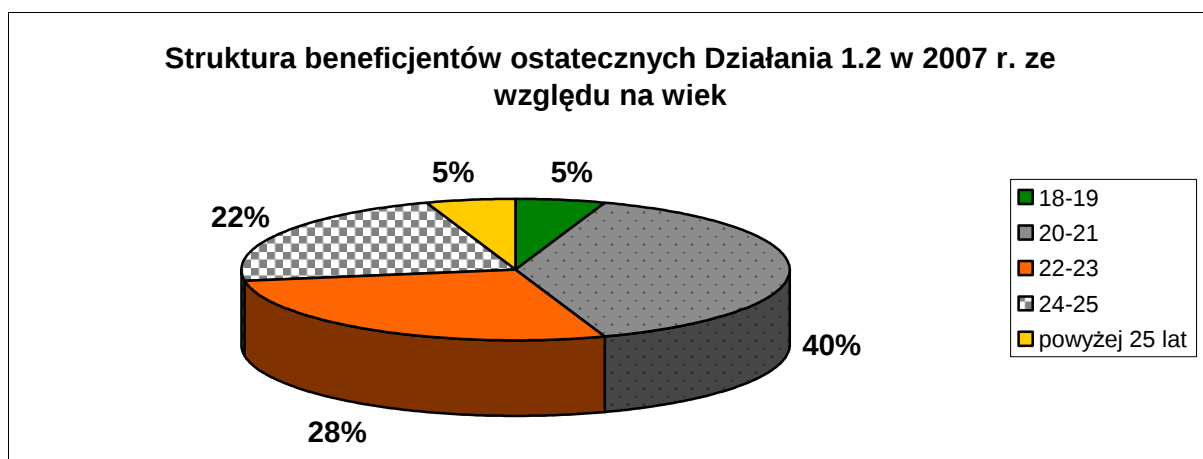
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rocznego z realizacji Działania 1.2 za 2007 r.

Korzystając z danych zgromadzonych w Podsystemie Europejskiego Funduszu Społecznego (PEFS), przedstawić można strukturę beneficjentów ostatecznych wg wykształcenia. W 2007 r. z usług oferowanych w Działaniu 1.2 SPO-RZL korzystały głównie osoby z wykształceniem średnim – aż 70%.

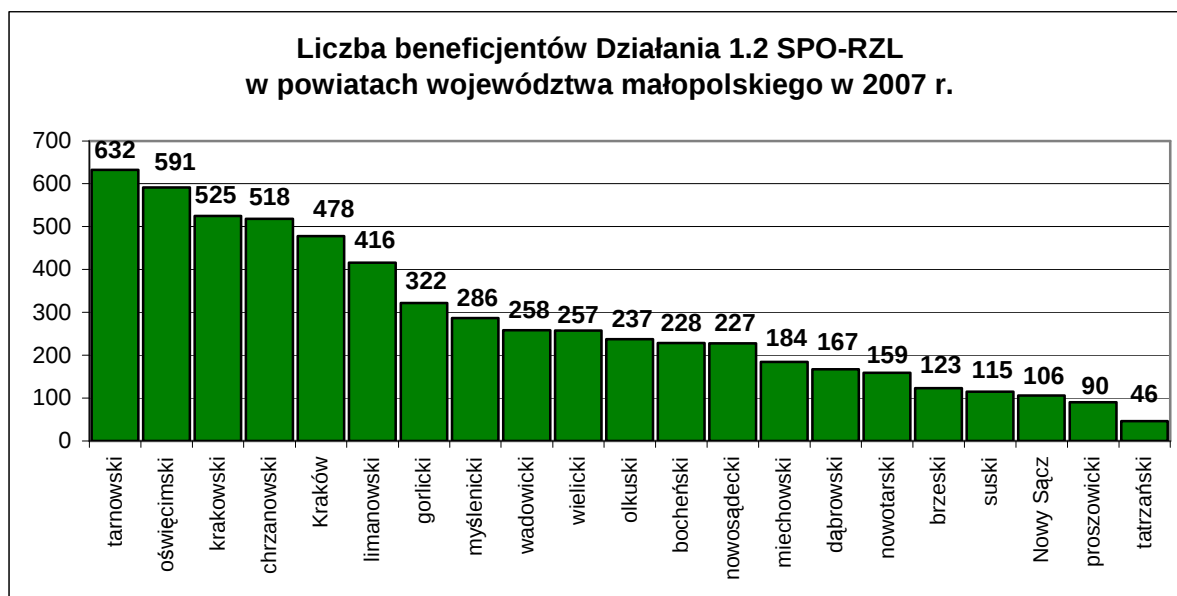
Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy PEFS z dnia 07.03.2008 r.

Wspomniana baza PEFS zawiera również informacje o wieku beneficjentów ostatecznych. Grupę docelową Działania 1.2 stanowią osoby młode do 25. roku życia. W grupie potencjalnych beneficjentów ostatecznych znajdują się również bezrobotni absolwenci w wieku powyżej 25. lat. Dane zgromadzone w PEFS ukazują, iż najliczniejszą grupę beneficjentów w 2007 r. stanowiły osoby w wieku 20-21 lat.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy PEFS z dnia 07.03.2008 r.

Na podstawie sprawozdań z realizacji Działania 1.2 składanych przez powiatowe urzędy pracy województwa małopolskiego zobrazować można liczbę osób z poszczególnych powiatów, które zostały objęte wsparciem w 2007 r.

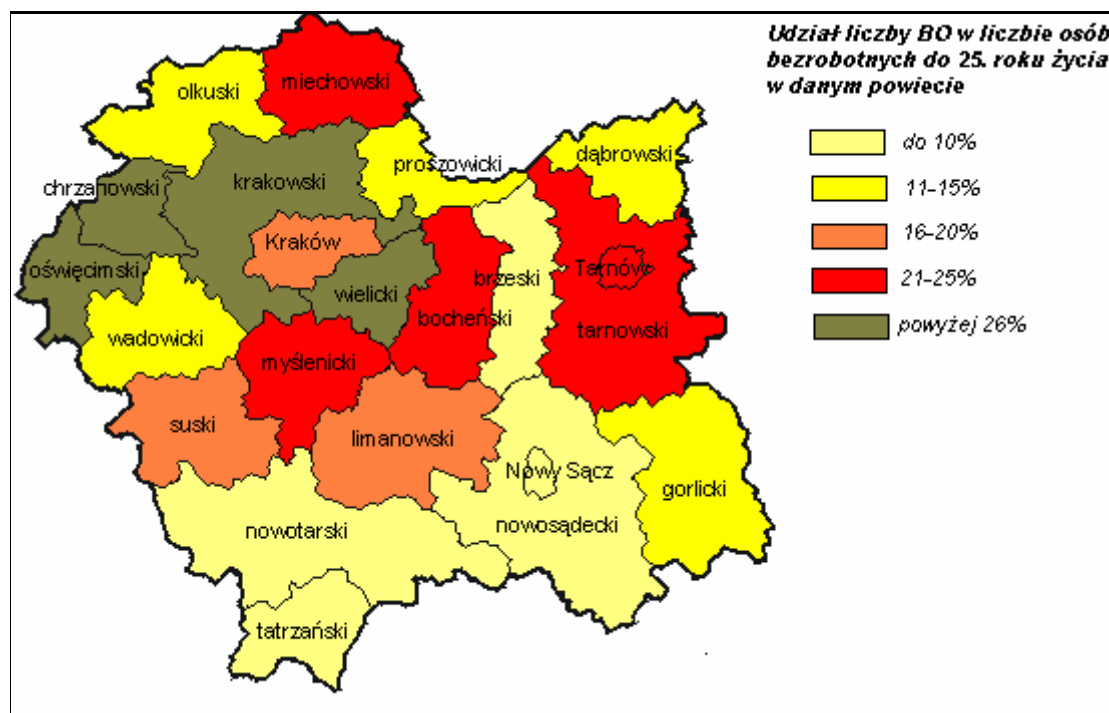

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rocznego z realizacji Działania 1.2 za 2007 r.

Powyższy wykres ukazuje, iż w 2007 r. w ramach Działania 1.2 najwięcej osób zostało objętych wsparciem w powiecie tarnowskim. Wysoki wynik osiągnęły również powiaty: oświęcimski, krakowski, chrzanowski, miasto Kraków oraz powiat limanowski. Najmniejszą liczbę beneficjentów zanotowano w powiecie tatrzańskim.

Liczbę beneficjentów, którzy korzystali ze wsparcia w 2007 r. zestawzić można z liczbą potencjalnych beneficjentów Działania 1.2 – osób bezrobotnych do 25. roku życia zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. Ich stan na koniec 2006 r. wynosił **34 889** osób. Prawie **22%** z tej liczby wzięło udział w projektach realizowanych w ramach Działania 1.2. Na koniec roku 2007 liczba osób bezrobotnych do 25. roku życia spadła o 1/4, można więc domniemywać, iż realizacja Działania 1.2 miała istotny wpływ na aktywizację zawodową tej grupy osób.

Terytorialne zróżnicowanie udziału liczby beneficjentów Działania 1.2 SPO-RZL w 2007 r. w stosunku do liczby osób bezrobotnych do 25. roku życia w danym powiecie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rocznego z realizacji Działania 1.2 za 2007 r. oraz statystyk bezrobocia

Powyższa mapa przedstawia skalę działań aktywizacyjnych finansowanych z Działania 1.2 SPO-RZL w poszczególnych powiatach Małopolski. Opracowano ją uwzględniając udział liczby osób uczestniczących w projektach w stosunku do liczby potencjalnych beneficjentów tego Działania. Powiaty, w których wsparcie uzyskała największa część populacji potencjalnych beneficjentów zaznaczono ciemnymi kolorami. Są to powiaty: krakowski (najlepszy wynik), chrzanowski, wielicki oraz oświęcimski. Wysokie wyniki osiągnęły również powiaty: tarnowski, miechowski, bocheński i myślenicki. Najniższy udział osiągnięty został w powiecie nowosądeckim, mimo iż liczebność bezrobotnych osób do 25. roku życia jest tam największa spośród wszystkich powiatów Małopolski.

Liczebność grupy potencjalnych beneficjentów jest bardzo istotną determinantą liczby osób uczestniczących w projektach, lecz nie jedyną. Równie istotne są środki finansowe dostępne na realizację działań projektowych, od których w dużej mierze zależy to, ile osób uda się objąć wsparciem. W Działaniu 1.2 średni koszt wsparcia na 1 beneficjenta ostatecznego wyniósł **3 169 zł**.

3.2 Działanie 1.3 Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia

Celem **Działania 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia” SPO-RZL** jest zwiększenie szans na zatrudnienie osób długotrwale bezrobotnych lub zagrożonych długotrwałym bezrobociem. Grupa ta w województwie małopolskim pod koniec 2007 r. stanowiła aż **59,2%** ogółu bezrobotnych. Długotrwale bezrobotni to głównie osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i gimnazjalnym, co powoduje niższe zainteresowanie pracodawców zatrudnianiem tych osób. Wsparcie kierowane do tej grupy musi mieć charakter kompleksowy ze względu na specyfikę problemu.

Pomoc udzielona beneficjentom Działania 1.3 obejmowała poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, subsydiowanie zatrudnienia oraz możliwość uczestnictwa w szkoleniach uzupełniających kwalifikacje zawodowe. Tematyka szkoleń była bardzo szeroka, obejmowała min. wiedzę z zakresu budownictwa, administracji i informatyki. Podobne jak w Działaniu 1.2 SPO-RZL, beneficjenci otrzymali pomoc finansową.

Od początku realizacji Działania 1.3 podpisano **41 umów** o dofinansowanie projektów, na łączną kwotę **59 897 463,52 zł**, w tym:

- 1 projekt wojewódzki obejmujący 20 umów,
- 19 umów realizowanych w latach 2005-2006,
- 21 umów realizowanych w latach 2006-2008.

Od momentu rozpoczęcia realizacji Działania 1.3 do końca 2007 r. na realizację projektów wydatkowano **55 754 057,86 zł**. W roku 2007 wielkość wydatków przekroczyła 40% sumy i ukształtowała się na poziomie 24 503 339,65 zł.

Według stanu na dzień **31.12.2007 r.** struktura realizowanych projektów ze względu na wartość przedstawiała się następująco:

- **3 projekty** do 1mln zł,
- **3 projekty** od 1 mln do 1,5 mln zł,
- **8 projektów** od 1,5 mln do 2 mln zł,
- **7 projektów** powyżej 2 ml zł.

Wskaźniki ogólne osiągnięte w Działaniu 1.3 SPO-RZL

Wskaźnik	Wartość wskaźników określona w Uzupełnieniu SPO-RZL 2004-2006	Osiągnięta wartość wskaźników w okresie objętym sprawozdaniem	Osiągnięta wartość wskaźników od początku realizacji Działania		
			Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
Produkt: „liczba osób objętych działaniami aktywizującymi”	16 044	5 796	7 372	8 681	16 053
Rezultat: „liczba osób, które ukończyły udział [w projekcie] zgodnie z zaplanowaną ścieżką”	90%	84,42%	86,31%	89,73%	88,20%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rocznego z realizacji Działania 1.3 za 2007 r.

Od początku realizacji Działania 1.3 w projektach wzięły udział **16 053 osoby** (46% mężczyzn i 54% kobiet). Wielkość ta przekracza wskaźnik zakładany w *Uzupełnieniu SPO RZL 2004-2006*.

W 2007 r. liczba osób, które rozpoczęły udział w projektach wyniosła **4 386** (27% liczby osób objętych działaniami aktywizującymi od początku realizacji Działania). W tym samym roku **3 561** osób ukończyło udział w projektach zgodnie z zaplanowaną dla nich ścieżką (12 309 osób od początku realizacji Działania). Pod koniec roku **1 319** osób kontynuowało swój udział w projektach realizowanych w ramach Działania 1.3.

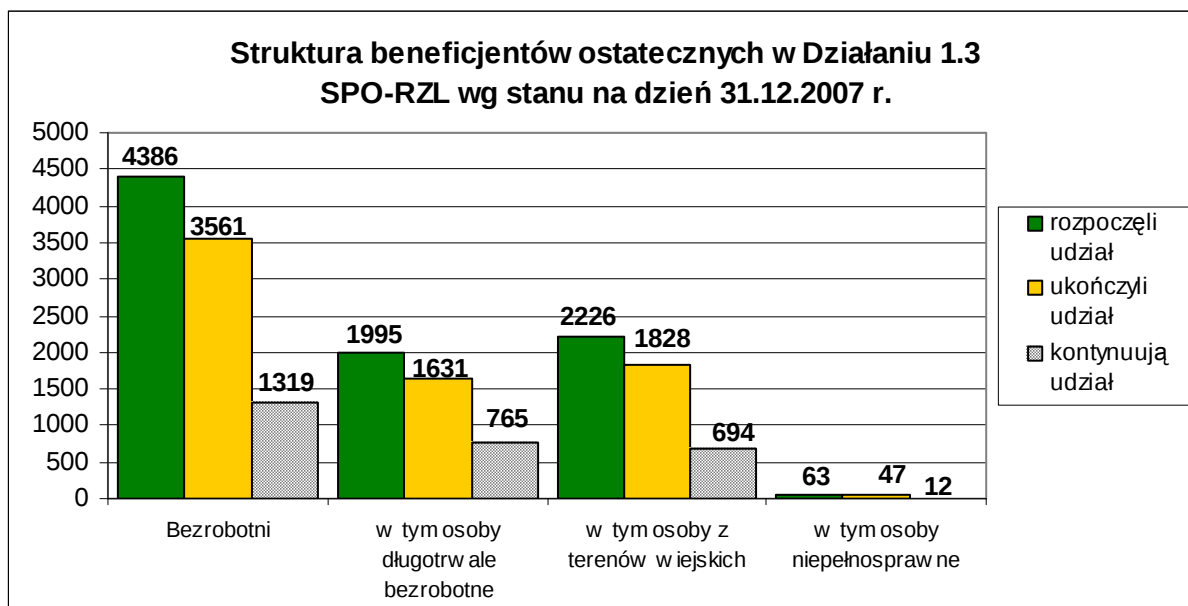
Na poniższym wykresie przedstawiona została struktura populacji beneficjentów ostatecznych Działania 1.3. Są to osoby:

- powyżej 25 roku życia, bezrobotne przez okres do 12 miesięcy, z wyłączeniem bezrobotnych absolwentów,
- powyżej 25 roku życia, bezrobotne przez okres od 12 do 24 miesięcy, z wyłączeniem bezrobotnych absolwentów.³

Duży udział w tej grupie stanowią osoby z terenów wiejskich oraz długotrwale bezrobotni (*bezrobotni pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12*

³ Uzupełnienie Sektorowego Programu Rozwój Zasobów Ludzkich

miesiący w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy⁴).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rocznego z realizacji Działania 1.3 w 2007 r.

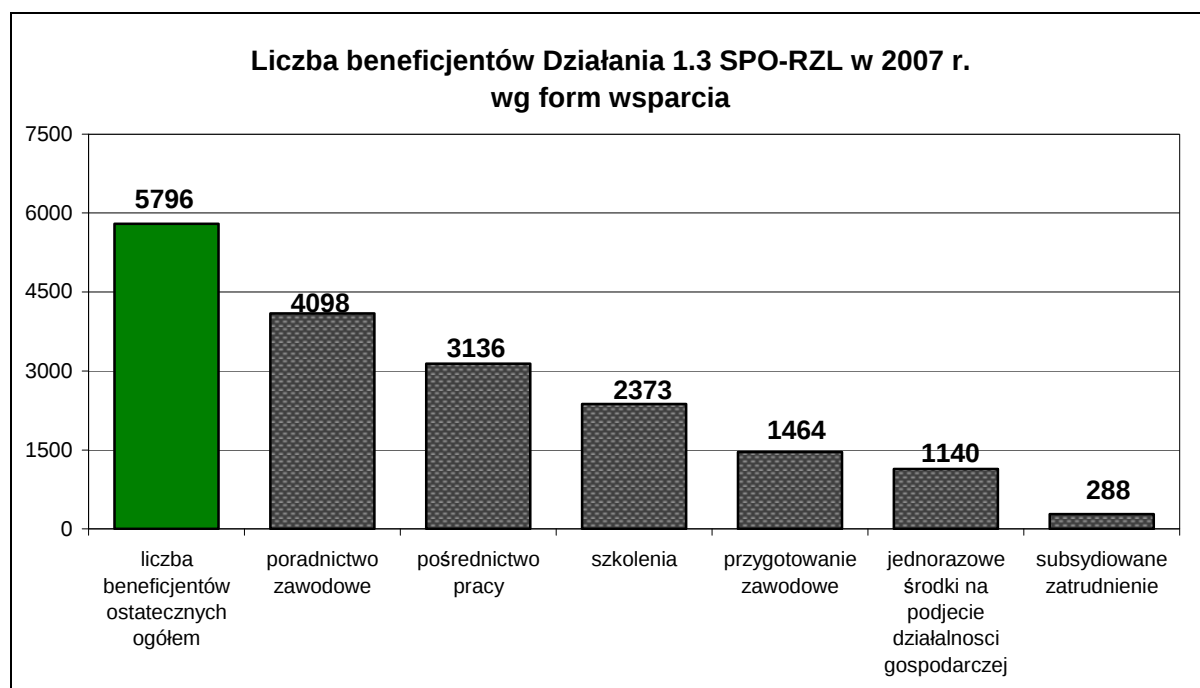
W 2007 r. osiągnięto następujące wskaźniki:

- **4 386 osób** po raz pierwszy weszło do projektów w ramach Działania,
- **pomoc w poszukiwaniu pracy** uzyskało **4 515 osób** (w tym w zakresie poradnictwa zawodowego 4 098 osób oraz pośrednictwa pracy 3 136 osób); narastająco od początku realizacji Działania pomocą w poszukiwaniu pracy objętych zostało 15 766 osób,
- **szkoleniami** objęto **2 373 osób** (narastająco od początku okresu realizacji 8 160 osób),
- **jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej** otrzymało **1 140 osób** (narastająco od początku okresu realizacji 2 344 osób),
- z uczestnictwa w **przygotowaniu zawodowym** skorzystało **1 464 osób** (narastająco od początku okresu realizacji 3 437 osób),
- **zatrudnieniem subsydiowanym u przedsiębiorców** objęto **130 osób** (narastająco od początku okresu realizacji 550 osób),
- **zatrudnieniem subsydiowanym u pracodawców nie będących przedsiębiorcami** objęto **158 osób** (narastająco od początku okresu realizacji 528 osób).

W 2007 r. w ramach Działania 1.3 wsparciem objęto **5 796 osób**. Podana liczba obejmuje osoby, które w 2007 r. zakończyły udział w projektach zgodnie z zaplanowaną przez nich

⁴ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Dz.U. z 2004 Nr 99, poz. 1001 z późn. zm, art. 2 ust. 1 pkt 5

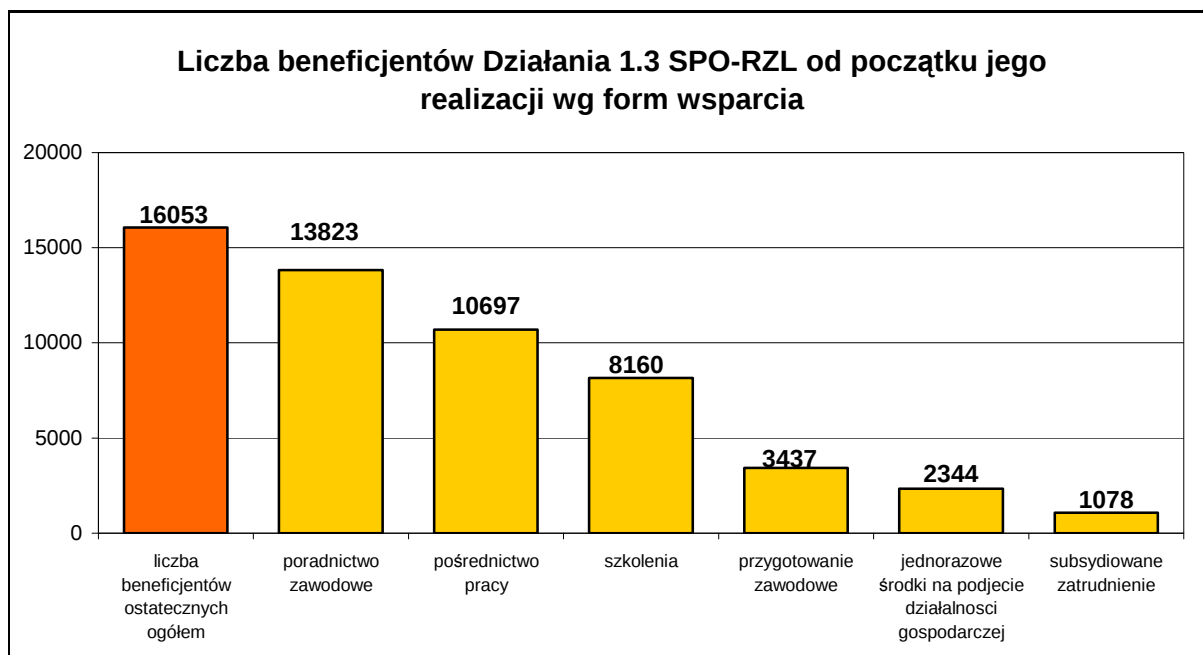
ścieżką, osoby, które przerwały uczestnictwo oraz osoby, które pod koniec roku kontynuowały swój udział w projektach.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rocznego z realizacji Działania 1.3 w 2007 r.

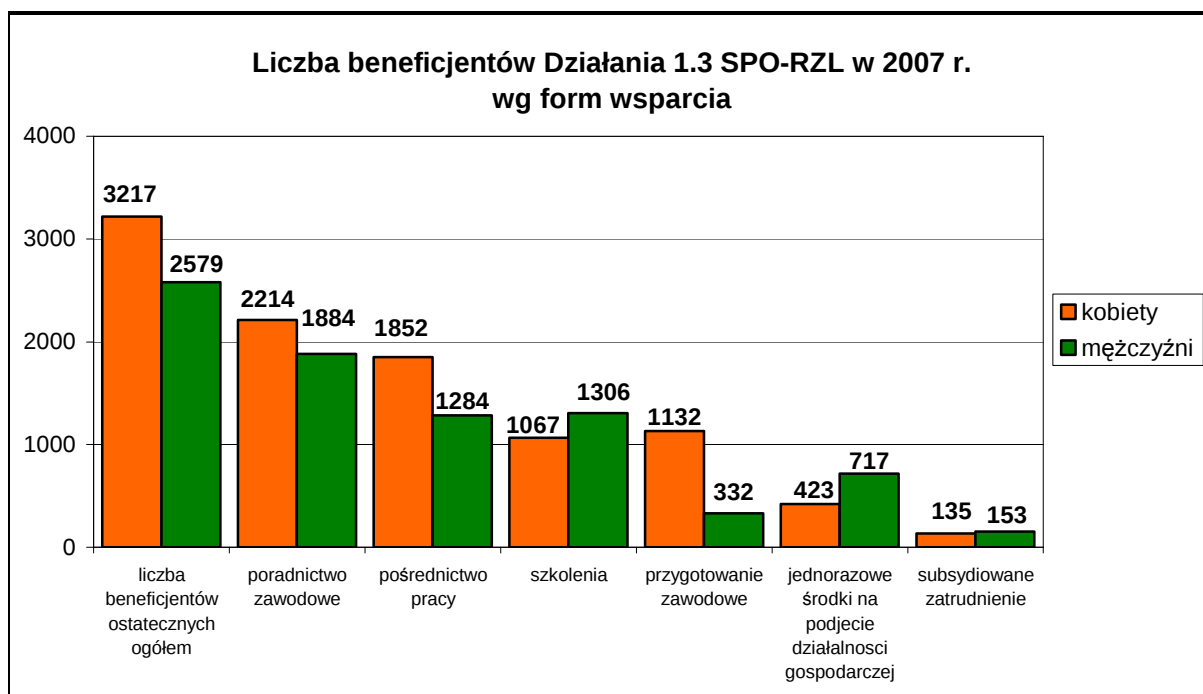
Biorąc pod uwagę rodzaj realizowanego wsparcia, w Działaniu 1.3 w 2007 r. najczęściej stosowaną formą była pomoc w poszukiwaniu pracy. Poradnictwem zawodowym objęto ponad 70% beneficjentów, z usług pośrednictwa skorzystało ponad 54% osób. Uwagę należy zwrócić na niskie zainteresowanie BO odbywaniem przygotowania zawodowego w miejscu pracy. Wynika to głównie z faktu, iż świadczenie jakie otrzymuje BO jest zbyt niskie i nieadekwatne do sytuacji bezrobotnego (głównie długotrwale bezrobotnego o niskich kwalifikacjach i małym lub nieadekwatnym doświadczeniu do sytuacji na rynku pracy, często posiadającym na utrzymaniu rodzinę).

W kolejnych edycjach konkursów liczba BO odbywających przygotowanie zawodowe w miejscu pracy była coraz niższa.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rocznego z realizacji Działania 1.3 w 2007 r.

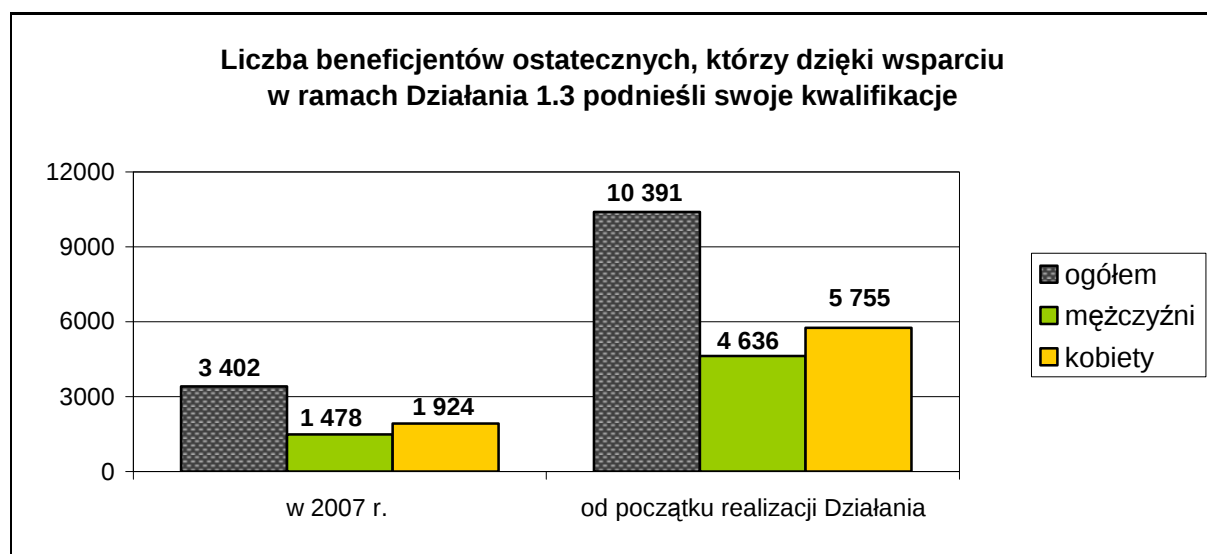
Z usług dostępnych w Działaniu 1.3 korzystali głównie kobiety. Jedynie w przypadku szkoleń, jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz subsydiowanego zatrudnienia zauważalna jest przewaga mężczyzn w grupie beneficjentów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rocznego z realizacji Działania 1.3 w 2007 r.

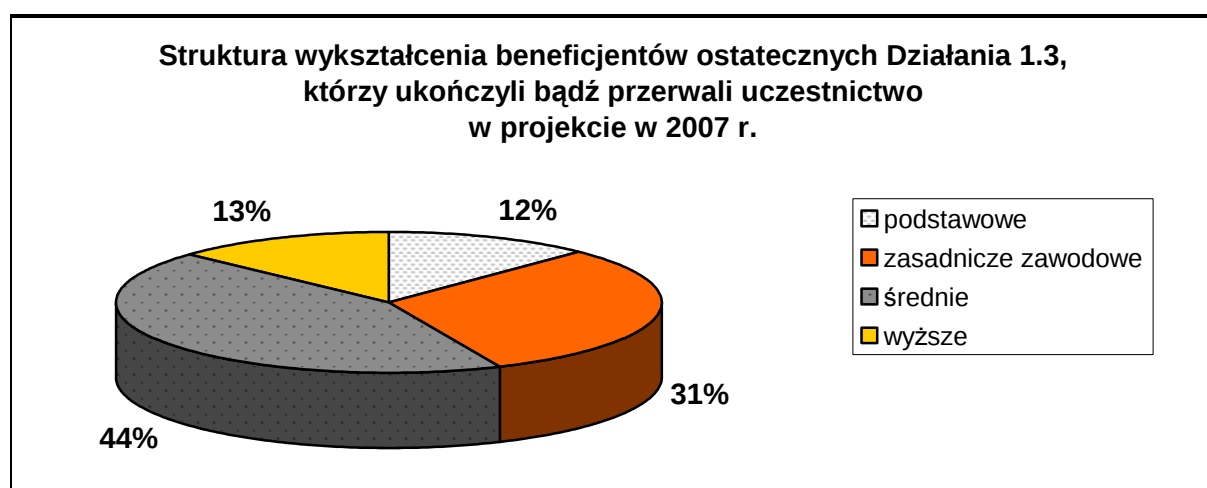
W wyniku uczestnictwa w projektach realizowanych w ramach Działania 1.3 SPO-RZL w 2007 r. **3 402** osoby **podniosły swoje kwalifikacje**, co zostało udokumentowane wydaniem stosowanego zaświadczenia (narastająco od początku realizacji Działania 10 391 osób).

Biorąc pod uwagę liczbę beneficjentów Działania 1.3 w 2007 r., kwalifikacje podniosło prawie **57%** tej grupy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rocznego z realizacji Działania 1.3 w 2007 r.

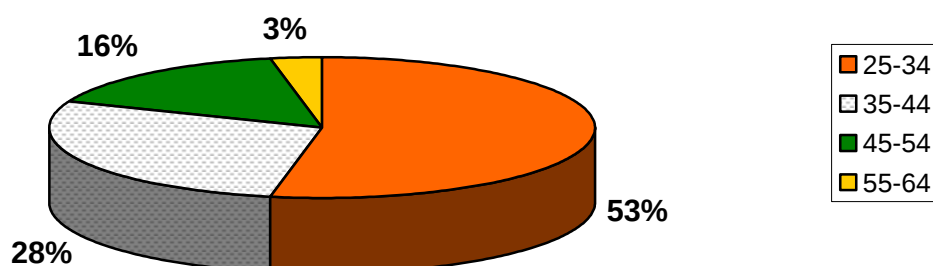
Poniżej przedstawiono strukturę beneficjentów ostatecznych Działania 1.3 z 2007 r. pod względem wykształcenia. Podobnie jak w Działaniu 1.2 najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem średnim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy PEFS z dnia 10.03.2008 r.

Dane zgromadzone w Podsystemie Europejskiego Funduszu Społecznego pozwalają również na zobrazowanie struktury beneficjentów ostatecznych ze względu na wiek. Okazuje się, iż w 2007 r. w projektach realizowanych w ramach Działania 1.3 uczestniczyły głównie osoby w wieku 25-34 lata. Nieliczną grupę stanowiły osoby w wieku „50+”.

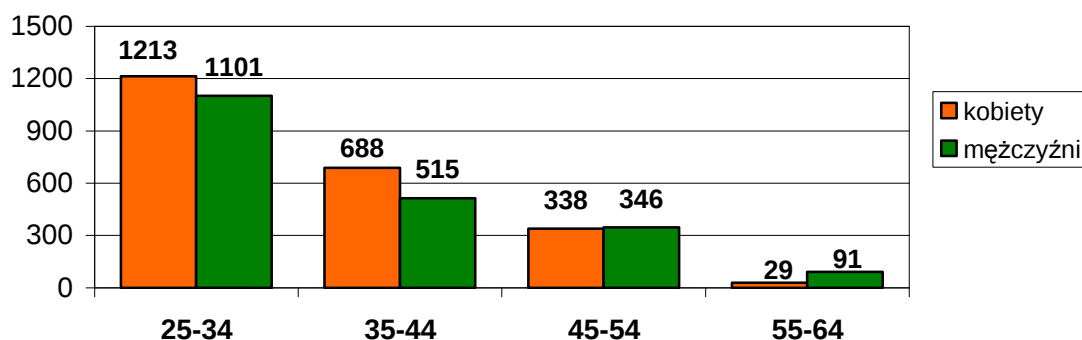
Struktura beneficjentów ostatecznych Działania 1.3 w 2007 r. ze względu na wiek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy PEFS z dnia 10.03.2008 r.

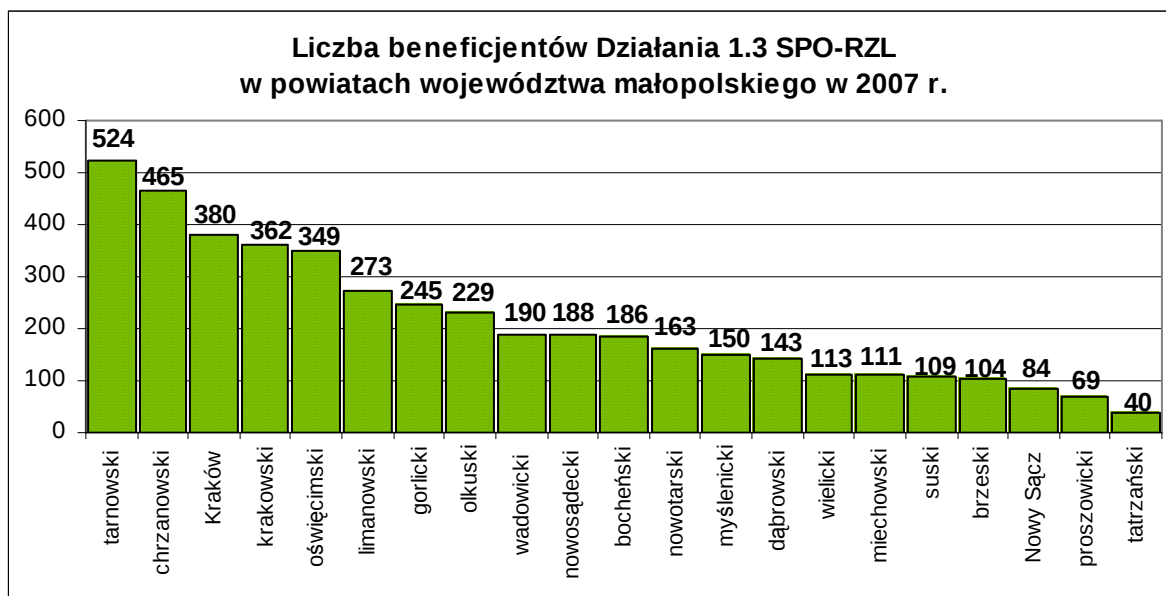
Na podstawie danych PEFS można również ukazać zróżnicowanie grupy beneficjentów ze względu na ich płeć w poszczególnych grupach wiekowych. Zauważyć można, iż wśród beneficjentów młodszych dominują kobiety, natomiast wraz z wiekiem beneficjentów tendencja ta zostaje odwrócona.

Struktura beneficjentów ostatecznych Działania 1.3 w 2007 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy PEFS z dnia 10.03.2008 r.

Na poniższym wykresie przedstawiono liczbę osób z poszczególnych powiatów Małopolski, która została objęta wsparciem w ramach Działania 1.3. Są to osoby wykazywane w sprawozdaniach jako te, które ukończyły udział w projektach zgodnie z zaplanowaną dla nich ścieżką oraz osoby, które przerwały uczestnictwo.

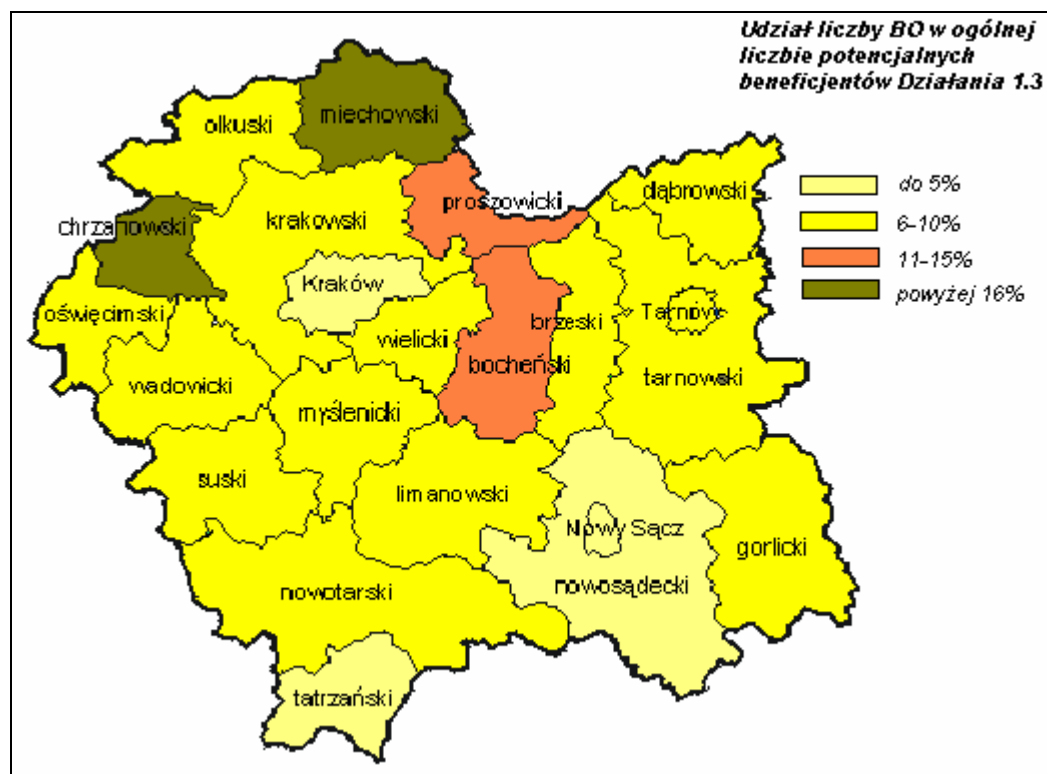

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rocznego z realizacji Działania 1.3 w 2007 r.

W Działaniu 1.3, podobnie jak w 1.2 najliczniejsza grupa beneficjentów pochodzi z powiatu tarnowskiego. Kolejne pod względem liczebności grupy beneficjentów uplasowały się powiaty: chrzanowski, miasto Kraków oraz powiat krakowski i oświęcimski.

Liczbę beneficjentów Działania 1.3 z poszczególnych powiatów, która uzyskała wsparcie w 2007 r., porównać można z liczbą potencjalnych beneficjentów z danego powiatu. Stanowią je osoby powyżej 25. roku życia, które pod koniec 2006 r. pozostawały bez pracy przez okres do 24 miesięcy z wyłączeniem bezrobotnych absolwentów. Porównując te dwie wielkości wyliczyć można udział grupy beneficjentów ostatecznych w grupie osób zarejestrowanych jako bezrobotne przez okres do 24. miesięcy. Poniższa mapa przedstawia terytorialne zróżnicowanie wyliczonych wielkości. Powiaty, w których wsparcie uzyskała największa część populacji potencjalnych beneficjentów zaznaczono ciemnymi kolorami. Należą do nich powiaty miechowski i chrzanowski. Wysoki udział zanotowano również w powiatach proszowickim i bocheńskim.

Terytorialne zróżnicowanie udziału liczby beneficjentów Działania 1.3 SPO-RZL w 2007 r. w stosunku do liczby potencjalnych beneficjentów z danego powiatu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rocznego z realizacji Działania 1.3 za 2007 r. oraz statystyk bezrobocia

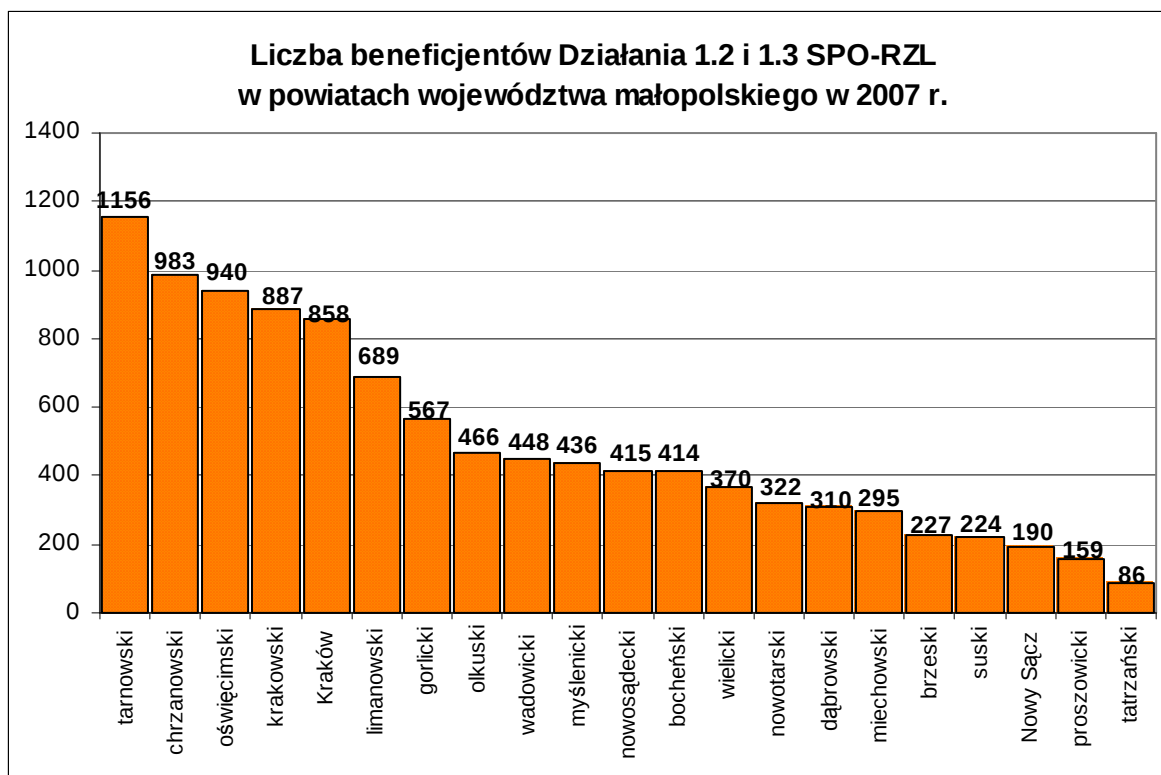
Średnia wysokość wsparcia przeliczona na 1 beneficjenta ostatecznego w Działaniu 1.3 wynosi **3 537 zł**, tym samym jest większa niż w Działaniu 1.2

3.3 Przegląd Działań 1.2 i 1.3 SPO-RZL w Małopolsce

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, od początku wdrażania SPO-RZL w Małopolsce, realizował **83 umowy** o dofinansowanie realizacji projektów w ramach Działań 1.2 i 1.3 schemat a), na łączną kwotę **141 171 481,15 zł**, w tym:

- **42 umowy** w ramach Działania 1.2 na łączną kwotę **81 274 017,63 zł**,
- **41 umów** w ramach Działania 1.3 na łączną kwotę **59 897 463,52 zł**.

Liczba osób objętych wsparciem w ramach tych dwóch Działań wyniosła **41 494 osób** (60% kobiet, 40% mężczyzn). Ogólną liczbę beneficjentów Działań 1.2 i 1.3 przedstawia poniższy wykres.

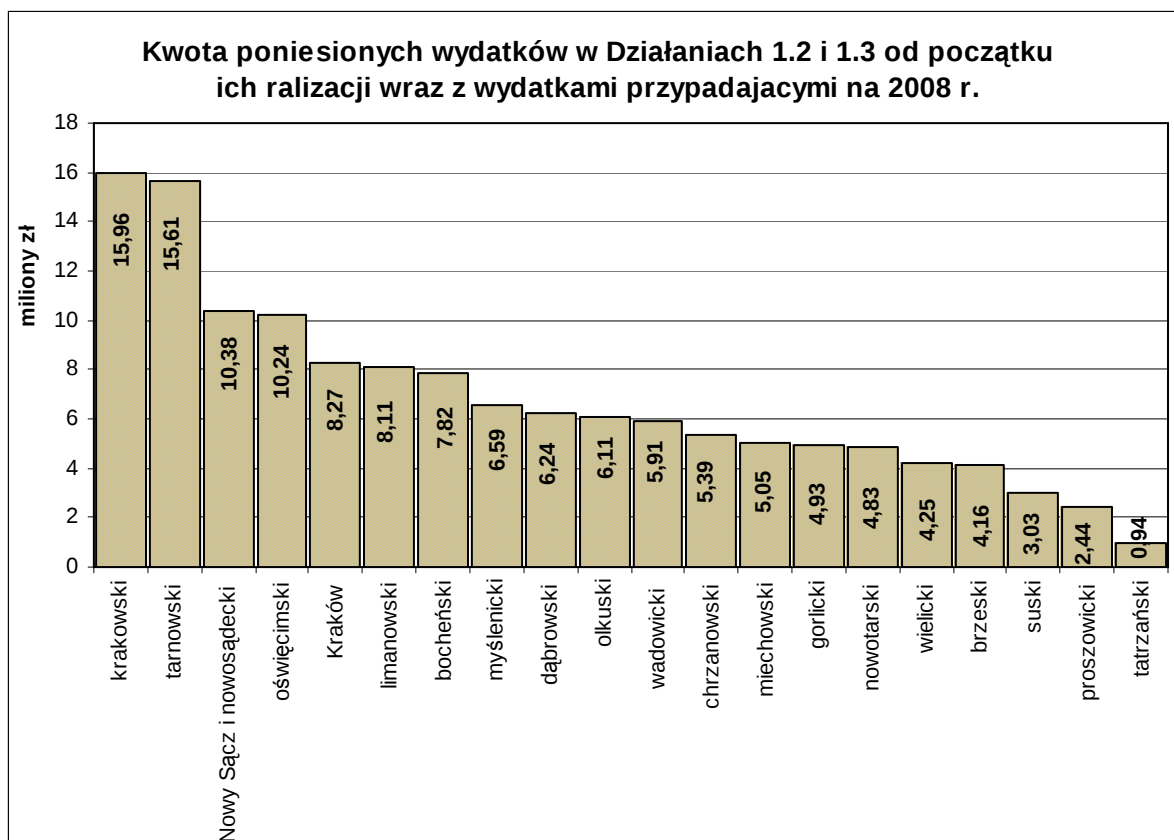

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań rocznych z realizacji Działania 1.2 i 1.3 w 2007 r.⁵

Największą liczbę osób objęto wsparciem w powiecie tarnowskim. Kolejne miejsca pod tym względem zajęły powiaty: chrzanowski, oświęcimski, krakowski oraz miasto Kraków. Liczba osób, jaką udało się zaktywizować w poszczególnych powiatach jest uzależniona od wielkości środków finansowych, jakie otrzymały poszczególne powiatowe urzędy pracy na realizację projektów ramach Działania 1.2 i 1.3 SPO-RZL.

Na poniższym wykresie przedstawiono kwotę wydatków poniesionych przez powiatowe urzędy pracy województwa małopolskiego w ramach projektów realizowanych w Działaniach 1.2 i 1.3. Przedstawione kwoty są sumą wydatków faktycznie poniesionych oraz wydatków zaplanowanych na 2008 r.

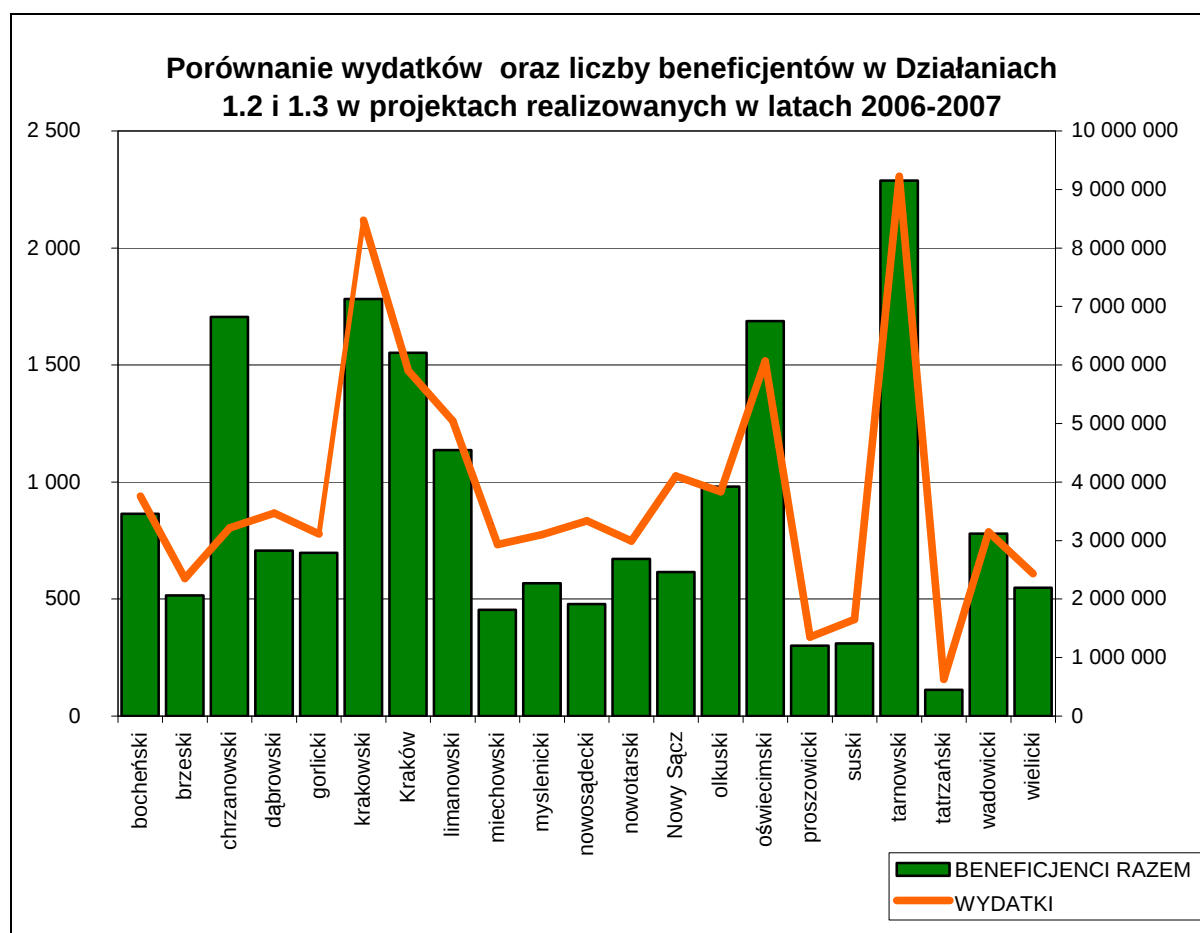
⁵ Na wykresie ukazano sumę wydatków poniesionych przez Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Sączu oraz Sądeckiego Urzędu Pracy, mimo iż od dnia 1 czerwca 2006 r. urzędy te funkcjonują autonomicznie. Dane zgromadzone w sprawozdaniach nie pozwalają jednak na wyodrębnienie środków wydatkowanych w ramach SPO-RZL od początku realizacji projektów w podziale na dwa powiatowe urzędy pracy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP

Z przeprowadzonej analizy wynika, iż największa wartość środków w ramach Działania 1.2 i 1.3 SPO-RZL została wydatkowana przez Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego. Najniższą kwotę wydatkowano w powiecie tatrzańskim, m.in. dlatego, iż Powiatowy Urząd Pracy w Zakopanem nie realizował projektu w ramach konkursu ogłoszonego w 2005 r. dla Działania 1.3, co uczyniły pozostałe powiatowe urzędy pracy.

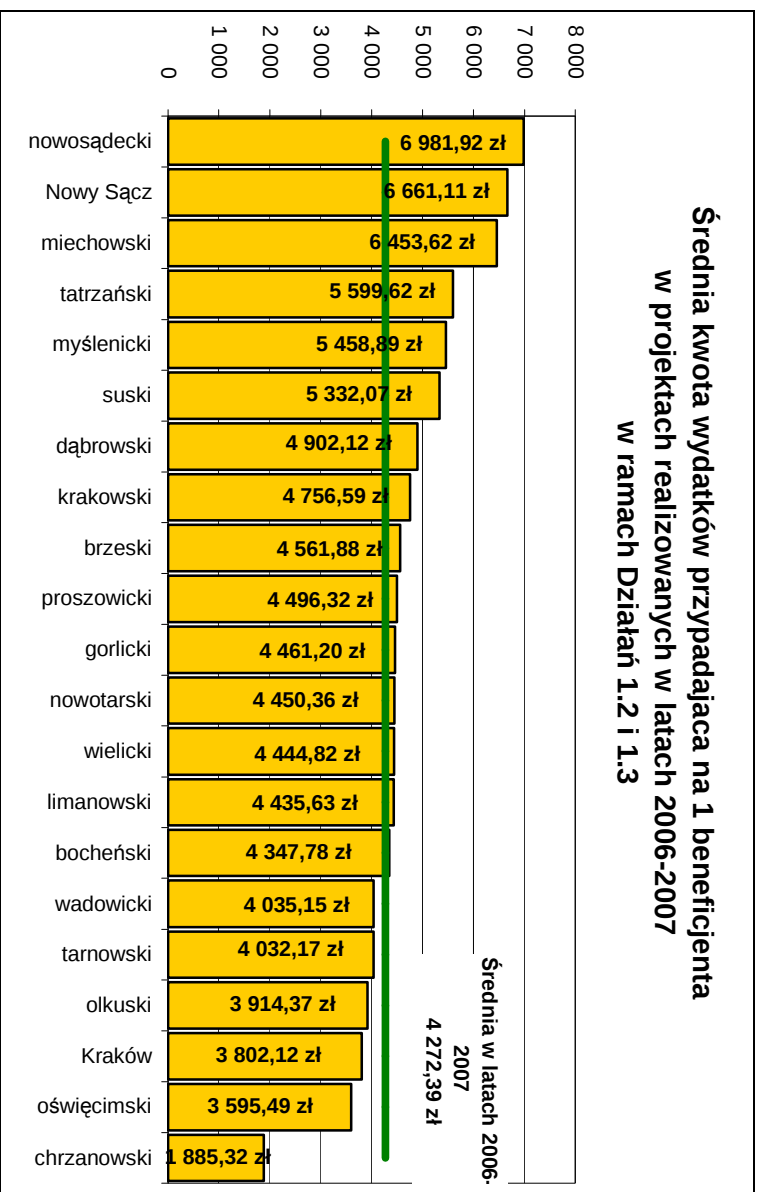
Zestawienie wielkości środków finansowych, jakie wydatkowano w poszczególnych powiatach Małopolski z liczbą osób, które objęto wsparciem pozwala zauważyć pewną zależność. Powiaty znajdujące się na końcu rankingu pod względem liczby beneficjentów realizowały mniejsze projekty, w ramach których wydatkowano również mniejszą ilość środków finansowych. Liczba uczestników projektu w pierwszej kolejności jest zależna od wielkości środków finansowych (zaplanowanych i wydatkowanych), ale także od doboru zaplanowanych form wsparcia (zróżnicowane pod względem kosztowym).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP

Zróżnicowana jest również wartość wydatków (wydatki faktycznie poniesione od początku realizacji projektów edycji 2006-2007 do 31.12.2007 r.) przypadająca na jednego beneficjenta w poszczególnych powiatach i waha się od ponad 1 800 zł w powiecie chrzanowskim do niemal 7 000 zł w powiecie nowosądeckim. Zależy to od rodzaju form wsparcia, jakie realizowano w poszczególnych projektach. Formy takie jak poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy oraz usługi doradcze nie generują kosztów w ramach projektów, natomiast jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej oraz staże są formą o wysokiej kosztochłonności.

Średnia wartość wydatków na 1 beneficjenta w latach 2006-2007 dla obydwu Działów SPO-RZL wdrażanych przez WUP w Krakowie wyniosła **4 272,39 zł**. Należy przy tym zaznaczyć, iż kwota wydatków obejmuje całkowitą wartość projektów wraz z kosztami obsługi i zarządzania.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP

4. INNE PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

W roku 2007 część Powiatowych Urzędów Pracy realizowała projekty finansowane z innych Działów aniżeli 1.2 i 1.3. Należą do nich:

- **Działanie 1.1 Rozwój i modernizacja instrumentów i instytucji rynku pracy,**
- **Działanie 1.5 Promocja aktywnej polityki społecznej poprzez wsparcie grup szczególnego ryzyka,**
- **Działanie 1.6 Integracja i reintegracja zawodowa kobiet.**

W ramach tych Działów Powiatowe Urzędy Pracy adresowały pomoc:

- **do osób długotrwale bezrobotnych powyżej 24 miesięcy** (jako wspieranie grup zagrożonych wykluczeniem społecznym w ramach Działania 1.5 SPO RZL),
- **do kobiet** (jako wspieranie równości szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy w ramach Działania 1.6 SPO RZL),
- **dla kadr PUP** (jako wzmacnianie potencjału publicznych służb zatrudnienia w ramach Działania 1.1 SPO RZL).

W ramach Działów 1.1, 1.5 i 1.6 SPO RZL – 11 powiatowych urzędów pracy realizowało **23 projekty**, których łączną wartość szacuje się na **12 550 336,12 zł**. W ramach tych projektów wsparciem objęto **2 110** osób. W odniesieniu do projektów ukierunkowanych na rozwój potencjału instytucjonalnego rynku pracy podniesiono kwalifikacje **215** pracowników powiatowych urzędów pracy, ponadto pomocą objęto **807** osób długotrwale bezrobotnych powyżej 24 miesięcy i **1 088** bezrobotnych kobiet.

Wśród 23 projektów, które otrzymały dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach SPO RZL:

- **6 projektów** było realizowanych w ramach **Działania 1.1**. Dofinansowanie otrzymały powiatowe urzędy pracy w: Wadowicach, Zakopanem, Suchej Beskidzkiej, Limanowej i Chrzanowie,
- **8 projektów** w ramach **Działania 1.5**. Dofinansowanie otrzymały: Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach, Proszowicach. Oświęcimiu, Olkuszu, Chrzanowie oraz Sądecki Urząd Pracy,
- **9 projektów** w ramach **Działania 1.6**. Dofinansowanie otrzymały: Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach, Proszowicach, Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego, Oświęcimiu, Chrzanowie i Bochni oraz Sądecki Urząd Pracy.

Projekty realizowane przez powiatowe urzędy pracy w latach 2004-2007 w SPO-RZL (poza środkami Funduszu Pracy i Działaniami 1.2 i 1.3 SPO-RZL)

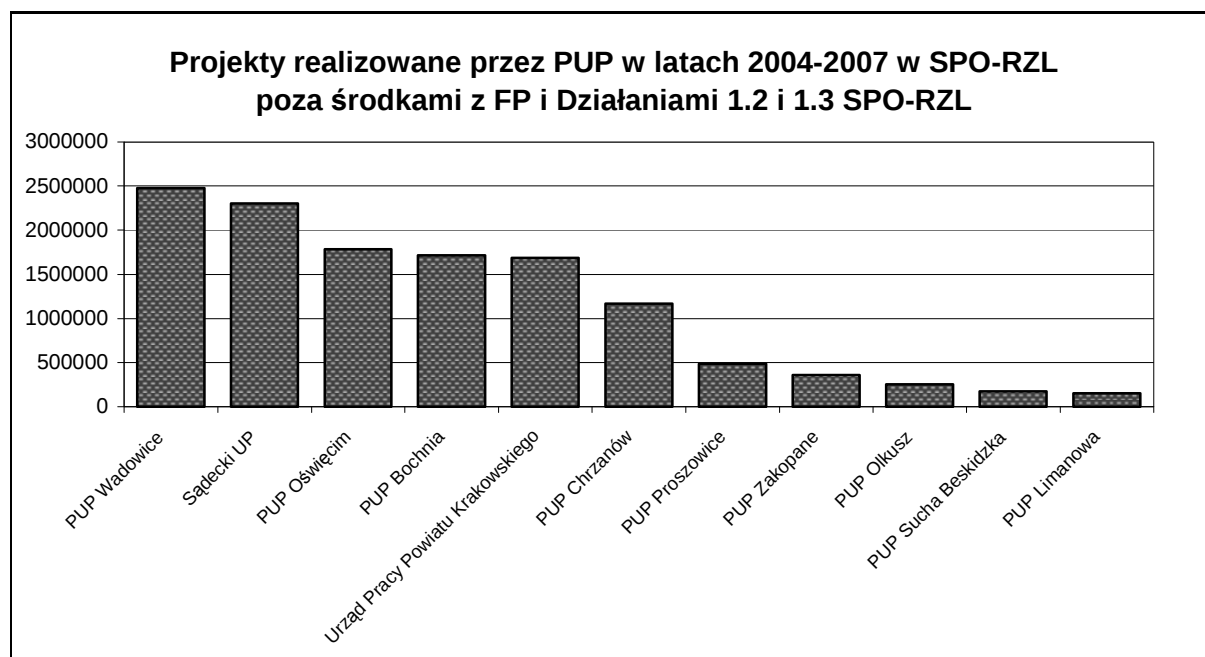
LP	Beneficjent	Liczba projektów	Nazwa projektu	Działanie	Wartość projektu [zł]
1	Powiatowy Urząd Pracy w Bochni	1 projekt	Kobiety na rynku pracy	1.6	1 714 755,00
2	Powiatowy Urząd Pracy w Chrzanowie	3 projekty	Profesjonalny urzędnik	1.1	468 016,00
			BUMERANG - program readaptacji zawodowej	1.5	426 951,90
			JESTEM KOBIETĄ	1.6	275 687,14
3	Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej	1 projekt	Profesjonalna kadra	1.1	151 485,60
4	Sądecki Urząd Pracy	2 projekty	Przeciw wykluczeniu	1.5	834 282,20
			Uwierz w siebie!	1.6	1 468 846,80
5	Powiatowy Urząd Pracy w Olkuszu	1 projekt	Obudź się, pora wstać	1.5	253 039,94
6	Powiatowy Urząd Pracy w Oświęcimiu	3 projekty	Kariera zawodowa – nowy rozdział	1.5	501 613,20
			Czas na zmiany	1.5	545 896,80
			Zaradna kobieta	1.6	735 048,80
7	Powiatowy Urząd Pracy w Proszowicach	2 projekty	S.O.S. - SIŁA. ODWAGA. SUKCES	1.5	296 026,19
			Tips- Tobie i Pani staż	1.6	187 950,80
8	Powiatowy Urząd Pracy w Suchej Beskidzkiej	1 projekt	Przodem do Europy	1.1	172 235,00
9	Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach	7 projektów	Nowe wyzwania -sprawniejsze działania	1.1	71 000,00
			Wykształcona kadra to nasz kapitał	1.1	205 000,00
			40 latku! Możesz żyć inaczej!	1.5	215 701,00
			Świnna Poręba 2007	1.5	257 000,00
			Nie jesteś bez szans	1.6	240 000,00
			Aktywność gwarancją sukcesu	1.6	1 207 058,00
			Bądź aktywna zawodowo	1.6	277 879,32
10	Powiatowy Urząd Pracy w Zakopanym	1 projekt	Profesjoniści	1.1	357 862,43
11	Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	1 projekt	KOBIETA JUTRA	1.6	1 687 000,00
11 powiatowych urzędów pracy		23 projekty	Kwota dofinansowania: 12 550 336,12		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP oraz danych udostępnionych przez MRR

Można zauważyć, iż niektóre powiaty wykazują się dużą inicjatywą w zakresie pozyskiwania dodatkowych środków na aktywizację osób bezrobotnych oraz na wspieranie swoich kadr. Do najbardziej aktywnych pod tym względem zaliczyć można: PUP w Wadowicach (7

projektów), a następnie PUP w Oświęcimiu i w Chrzanowie (po 3 projekty), a także PUP Proszowice oraz Sądecki Urząd Pracy (po 2 projekty).

Aktywność powiatowych urzędów pracy w zakresie aplikowania o środki w ramach SPO-RZL można przedstawić również uwzględniając wartość realizowanych projektów. Liderem pod tym względem okazał się Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach. Łączna wartość projektów realizowanych w tym powiecie w ramach Działów 1.1, 1.5 i 1.6 wyniosła 2 473 638 zł.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP oraz danych udostępnionych przez MRR

***II. ZINTEGROWANY
PROGRAM OPERACYJNY
ROZWOJU REGIONALNEGO***

1. WPROWADZENIE

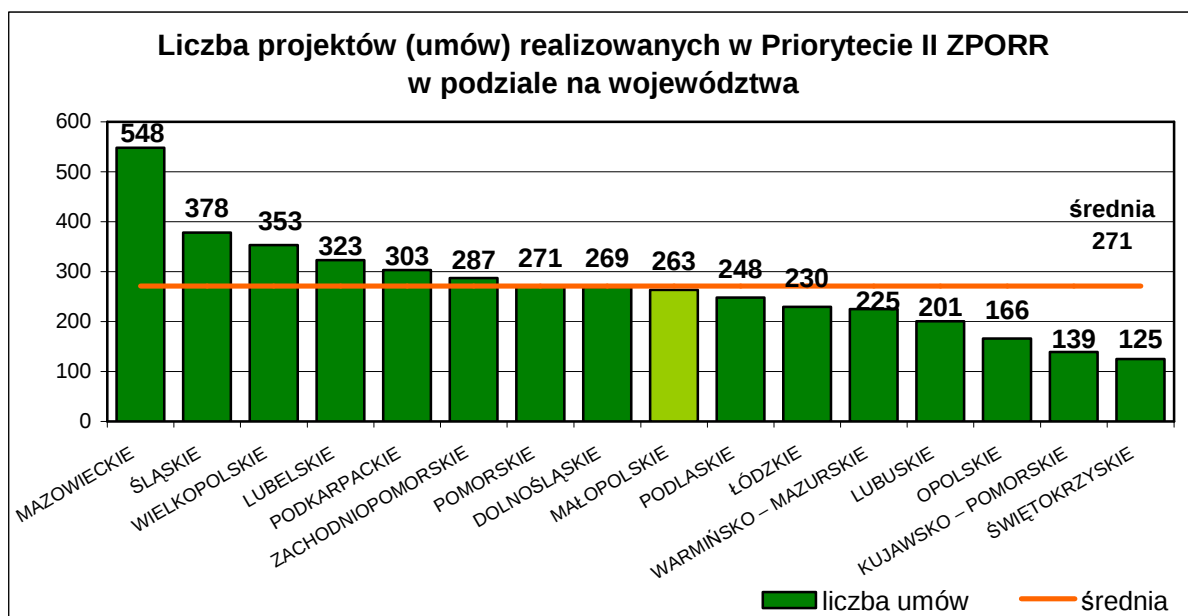
Celem Priorytetu II ZPORR jest tworzenie warunków dla rozwoju zasobów ludzkich na poziomie regionalnym oraz poprawa zdolności do programowania i realizacji projektów służących rozwojowi kapitału ludzkiego.

Cel ten realizowany jest poprzez projekty służące:

- 1) zwiększeniu mobilności zawodowej mieszkańców i ich zdolności w zakresie dostosowywania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do wymogów regionalnego rynku pracy,
- 2) podniesieniu dostępu do kształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym dla uczniów pochodzących z obszarów wiejskich i studentów pochodzących z obszarów zagrożonych marginalizacją,
- 3) dostosowaniu rolników, domowników i osób zatrudnionych w rolnictwie do funkcjonowania w zmieniających się warunkach społeczno – ekonomicznych oraz przygotowaniu ich do wykorzystania szans związanych z powstawaniem nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich,
- 4) dostosowaniu pracowników przemysłów i sektorów podlegających procesowi restrukturyzacji do zmieniających się warunkach społeczno – ekonomicznych oraz przygotowaniu ich do wykorzystania szans związanych z powstawaniem nowych miejsc pracy nowych miejsc pracy poprzez zmianę kwalifikacji,
- 5) aktywnemu wsparciu zatrudnienia poprzez stymulowanie powstawania nowych mikroprzedsiębiorstw oraz zapewnienie nowo zarejestrowanym mikroprzedsiębiorstwom pomocy w wykorzystywaniu dostępnych instrumentów wsparcia,
- 6) podniesieniu potencjału regionu w sferze innowacji, poprzez wzmocnienie współpracy pomiędzy sektorem badawczo – rozwojowym a gospodarką.

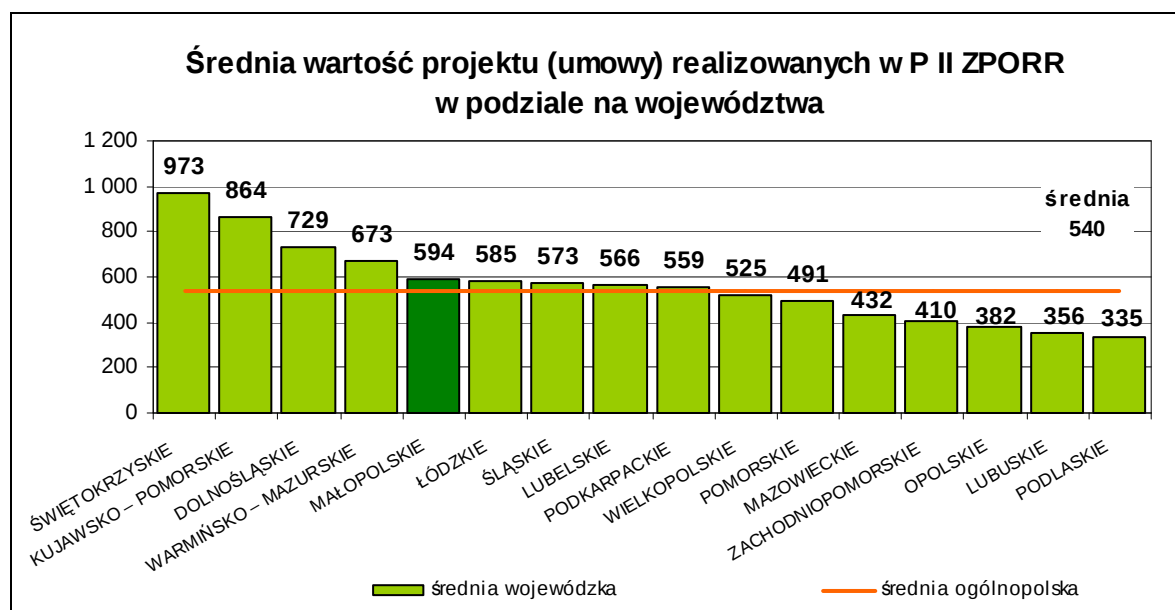
2. CHARAKTERYSTYKA WDRAŻANYCH PROJEKTÓW - PORÓWNANIE MIĘDZYWOJEWÓDZKIE

Na potrzeby realizacji projektów wpisujących się w powyższy zestaw celów, Samorząd Województwa Małopolskiego zaangażował środki w wysokości **110 697 929,43 zł**. Umożliwiają one sfinansowanie łącznie **263 projektów**.

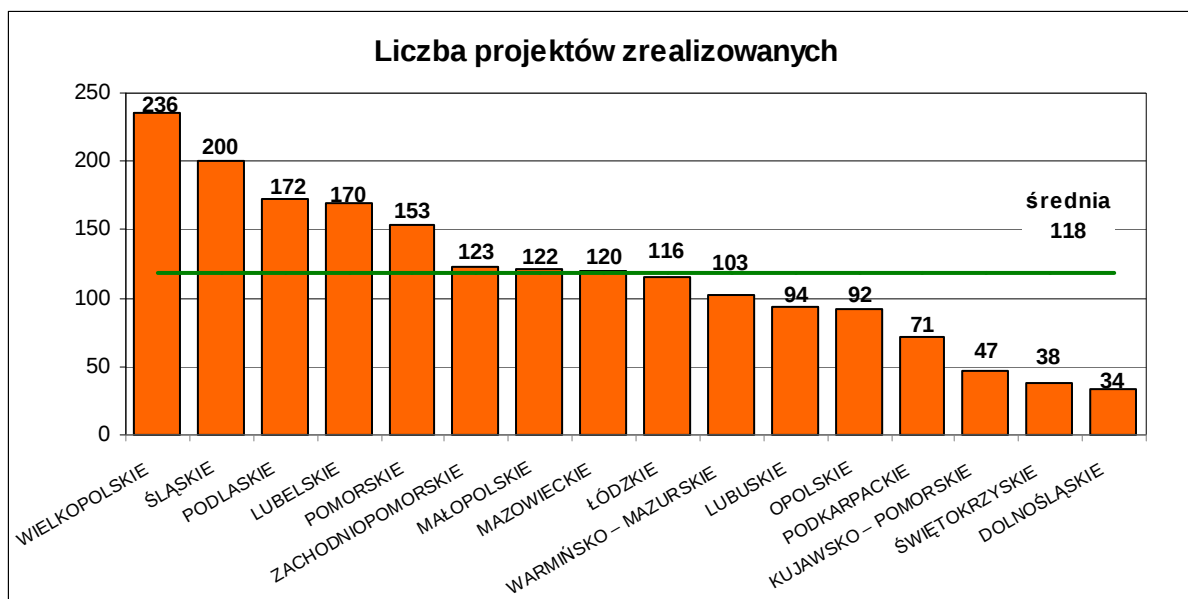
Źródło: Sprawozdanie roczne z realizacji Programu ZPORR (MRR)

Liczba projektów realizowanych w Małopolsce (263) jest nieznacznie mniejsza od średniej liczby projektów przypadającej na jedno województwo (271).

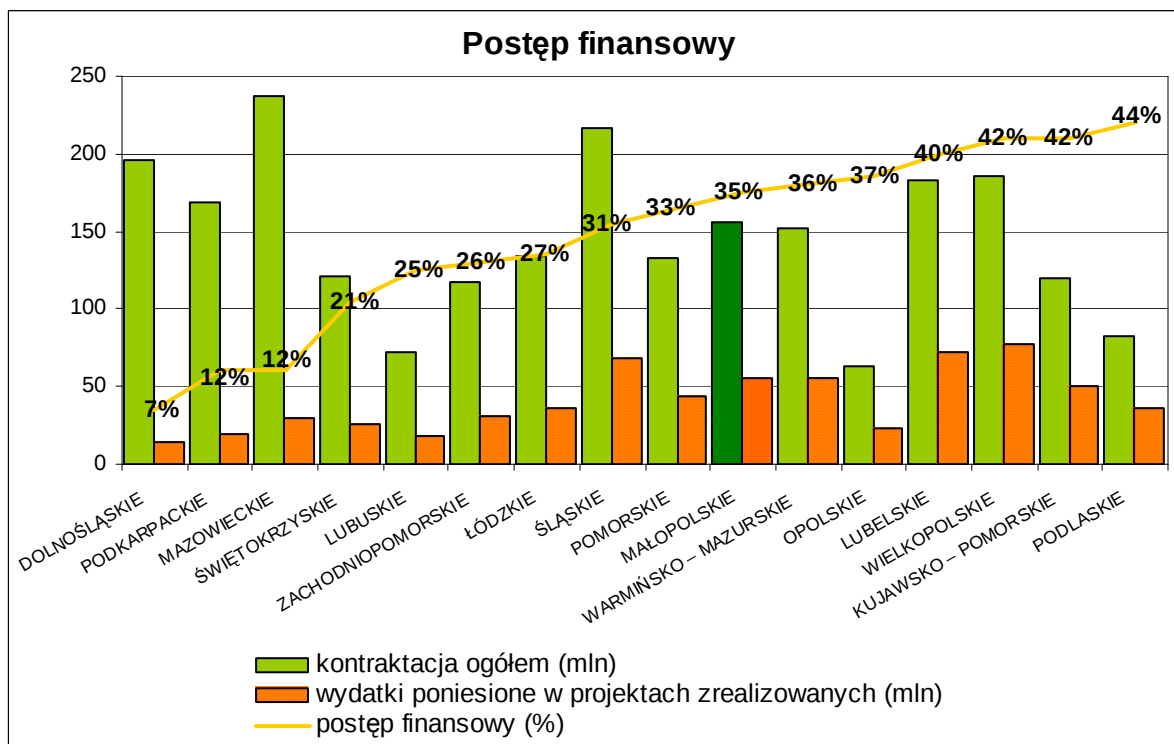
Źródło: Sprawozdanie roczne z realizacji Programu ZPORR (MRR)

Średnia wartość projektu realizowanego w województwie małopolskim opiewa na kwotę 594 tys zł i jest wyższa od średniej krajowej o prawie 10%. W związku z tym Małopolska należy do województw o najwyższej średniej wartości realizowanych projektów w ramach P II ZPORR.

Źródło: Sprawozdanie roczne z realizacji Programu ZPORR (MRR)

W Małopolsce zakończono realizację 122 projektów, co stanowi prawie połowę wszystkich podpisanych w województwie umów (46%). Małopolska należy do województw, w których stan zaawansowania realizacji projektów (postęp rzeczowy) nieznacznie przekracza średni stan zaawansowania projektów w skali ogólnopolskiej.

Źródło: Sprawozdanie roczne z realizacji Programu ZPORR (MRR)

Ponad 1/3 środków, jakie zostały zakontraktowane w Małopolsce została skonsumowana przez projekty, których realizacja dobiegła końca (udział wydatków poniesionych w projektach zrealizowanych w stosunku do wartości podpisanych umów wyniósł 35%). Sytuuje to Małopolskę wśród województw o najwyższym poziomie zaawansowania finansowego w Prioryecie II ZPORR.

3. DZIAŁANIA WDRAŻANE PRZEZ WUP W KRAKOWIE

Od początku wdrażania Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) w Małopolsce, Wojewódzki Urząd Pracy realizował 119 **umów o dofinansowanie realizacji projektów** w ramach Działania 2.1 *Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie*, 2.3 *Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa* i 2.4 *Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi*, w tym:

- 81 umów w ramach Działania 2.1 na kwotę 42 007 435,92 zł z czego:
 - o 70 umów szkoleniowo – doradczych na kwotę 36 992 099,25 zł,
 - o 8 umów z zakresu badań i analiz na kwotę 2 310 206,52 zł,
 - o 3 projekty własne na kwotę 2 705 130,15 zł;
- 16 umów w ramach Działania 2.3 na kwotę 9 605 502,55 zł;
- 22 umowy w ramach Działania 2.4 na kwotę 10 742 118,60 zł.

Łączna kwota wszystkich podpisanych umów wyniosła 62 355 057,07 zł.

Do końca 2007 r. zakończyła się realizacja 68 projektów na kwotę 29 130 353,42 zł, kontynuowana jest realizacja 51 projektów, których wartość opiewa na kwotę 33 224 703,65 zł, w tym:

- W ramach Działania 2.1 zakończyła się realizacja 53 projektów na kwotę 23 849 894,38, kontynuowana jest realizacja 28 projektów, których wartość opiewa na kwotę 18 157 541,54 zł
- W ramach Działania 2.3 zakończyła się realizacja 7 projektów na kwotę 2 763 819,65 kontynuowana jest realizacja 9 projektów, których wartość opiewa na kwotę 6 841 682,90
- W ramach Działania 2.4 zakończyła się realizacja 8 projektów na kwotę 2 516 639,39 kontynuowana jest realizacja 14 projektów, których wartość opiewa na kwotę 8 225 479,21

Średnia wartość wsparcia na 1 Beneficjenta Ostatecznego w ramach projektów wdrażanych przez WUP Kraków wynosi 2 129 zł, przy czym najniższa jest wartość wsparcia w ramach

projektów z Działania 2.1 (1 450 zł) a najwyższa w ramach projektów z działania 2.4 (2 777 zł).

Projekty pozostające w realizacji aktywizują 9 512 osób, z czego:

- 6 608 osób (Dz. 2.1),
- 1 182 osób (Dz. 2.3),
- 1 722 osób (Dz. 2.4).

Docelowa liczba osób mających skorzystać ze wsparcia w ramach Działań ZPORR wynosi łącznie 24 820 osób, z czego:

- 20 448 osób (Dz. 2.1),
- 1 751 osób (Dz. 2.3),
- 2 621 osób (dz. 2.4).

3.1 Charakterystyka Beneficjentów Ostatecznych Działań 2.1, 2.3, 2.4

3.1.1 Charakterystyka ze względu na poziom wsparcia

W ramach Działania 2.1 charakterystyce poddano osoby, które zakończyły lub przerwały udział w projektach – łącznie 18 569 osób¹⁰, w tym 17 739 to osoby pracujące, zaś 830 to studenci.

Wartość wsparcia¹¹ udzielonego osobom pracującym (17 739 BO) wyniosła 25 694 422 zł, co oznacza, że wartość wsparcia przypadająca na jednego Beneficjenta Ostatecznego oscyluje wokół 1 450 zł. Każda z osób korzystających z pomocy uczestniczyła w średnio 104 godzinach szkoleniowych (łączna liczba godzin szkoleniowych w Działaniu 2.1 wyniosła 1 832 481. Średnia wartość jednej godziny szkolenia w ramach Działania 2.1 wyniosła 14 zł.

W porównaniu z rokiem 2006 bez zmian pozostała średnia wartość 1 godziny szkolenia przypadającej na BO, na stałym poziomie pozostaje także wymiar czasowy realizowanych szkoleń w przeliczeniu na 1 BO, nieznacznie spadła wartość wsparcia przypadająca na 1 BO (spadek o 6%).

¹⁰ W roku 2007 276 osób przerwało udział w projektach, zaś od początku wdrażania Działania z projektów zrezygnowało 1235 osób.

¹¹ Pod pojęciem wartości wsparcia rozumie się koszty związane z świadczeniem danej usługi (szkolenia, doradztwa). Oznacza to, że wartość ta nie jest tożsama z wartością projektów (te ostatnie uwzględniają w swej wartości także koszty administracyjne czy promocyjne).

Studenci, będąc jedną z grup docelowych Działania 2.1 ZPORR, korzystali ze wsparcia w ramach doradztwa zawodowego w jednym z projektów. Ze wsparcia skorzystało 830 studentów.

Wartość wsparcia udzielonego studentom wyniosła 517 998,97 zł, co oznacza, że wartość wsparcia przypadająca na jednego Beneficjenta Ostatecznego oscyluje wokół 625 zł. Każda z osób korzystających z pomocy uczestniczyła średnio w 12 godzinach doradczych (łącznie liczba godzin doradczych wyniosła 10 037). Średnia wartość jednej godziny doradztwa wyniosła 52 zł.

Wśród studentów korzystających ze wsparcia dominują kobiety 67%, większość stanowią osoby po 23 roku życia, pochodzące i zamieszkujące miasta (odpowiednio: 60% i 73%).

W ramach Działania 2.3 wartość wsparcia udzielonego rolnikom, domownikom i innym osobom zatrudnionym w rolnictwie wyniosła 2 445 50,80 zł, Oznacza to, że wartość wsparcia przypadająca na jednego Beneficjenta Ostatecznego oscyluje wokół 2160 zł. Każda z osób korzystających z pomocy uczestniczyła w średnio 167 godzinach szkoleniowych. Średnia wartość jednej godziny szkolenia w ramach Działania 2.3 wyniosła 13 zł.

W ramach Działania 2.4 wartość wsparcia udzielonego Beneficjentom Ostatecznym Działania 2.4 (wyniosła 4 805 082 zł. Oznacza to, że wartość wsparcia przypadająca na jednego Beneficjenta Ostatecznego oscyluje wokół 2 777 zł. Każda z osób korzystających z pomocy uczestniczyła w średnio 131 godzinach usług. Średnia wartość jednej godziny usług w ramach Działania 2.4 wyniosła 21 zł.

Statystyka wsparcia udzielonego beneficjentom ostatecznym ZPORR

Statystyka wsparcia			
	Dz. 2.1	Dz. 2.3	Dz. 2.4
Wartość wsparcia na BO	1 450 zł	2 160 zł	2 777 zł
Liczba h / osoba	104	167	131
Wartość 1 h usług	14 zł	13 zł	21 zł

Źródło: Opracowanie własne

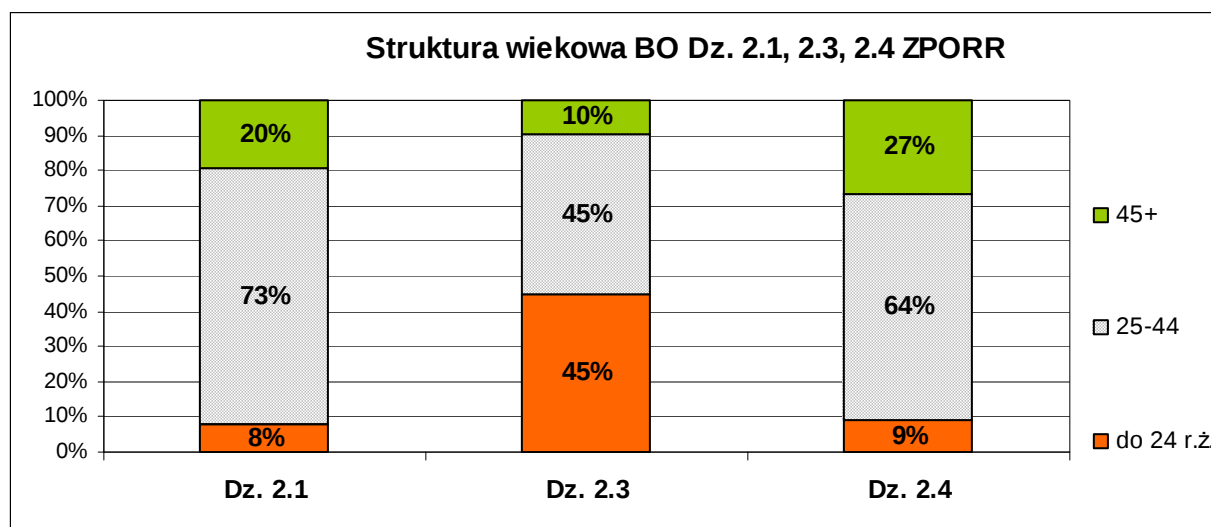
Najwyższa wartość wsparcia przypada na osoby korzystające z projektów realizowanych w ramach Działania 2.4 – wynika to z faktu oferowania przez te projektu zróżnicowanych usług na które składają się szkolenia, poradnictwo zawodowe, subsydiowane zatrudnienie, informacja zawodowa.

3.1.2 Charakterystyka ze względu na wiek

Wśród Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.1 dominującą grupą są osoby w wieku mobilnym zawodowo, które stanowią łącznie 80,5% wszystkich poddanych analizie¹², z czego pracująca młodzież stanowi 7,91% zaś osoby w wieku 26 – 44 to 72,59%. Osoby w wieku niemobilnym zawodowo stanowią 19,50% osób, które skorzystały ze wsparcia. W porównaniu do minionego roku wzrósł udział osób niemobilnych, które korzystają ze wsparcia (wzrost o 2,5%) spadł natomiast udział pracującej młodzieży wśród Beneficjentów Ostatecznych (spadek o 3%).

Wśród Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.3 dominującą grupą są osoby w wieku mobilnym zawodowo, które stanowią łącznie 90% wszystkich poddanych analizie, z czego zarówno młodzież, jak i osoby w wieku 25 - 44 stanowią po 45% BO. Osoby w wieku niemobilnym zawodowo stanowią 10% osób, które skorzystały ze wsparcia.

Wśród Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.4 dominującą grupą są osoby w wieku mobilnym zawodowo, które stanowią łącznie 73% wszystkich poddanych analizie. Osoby w wieku niemobilnym zawodowo stanowią 27% osób, które skorzystały ze wsparcia. W porównaniu z rokiem minionym znacząco wzrósł w liczbie BO udział osób po 45 roku życia (wzrost o 9%).

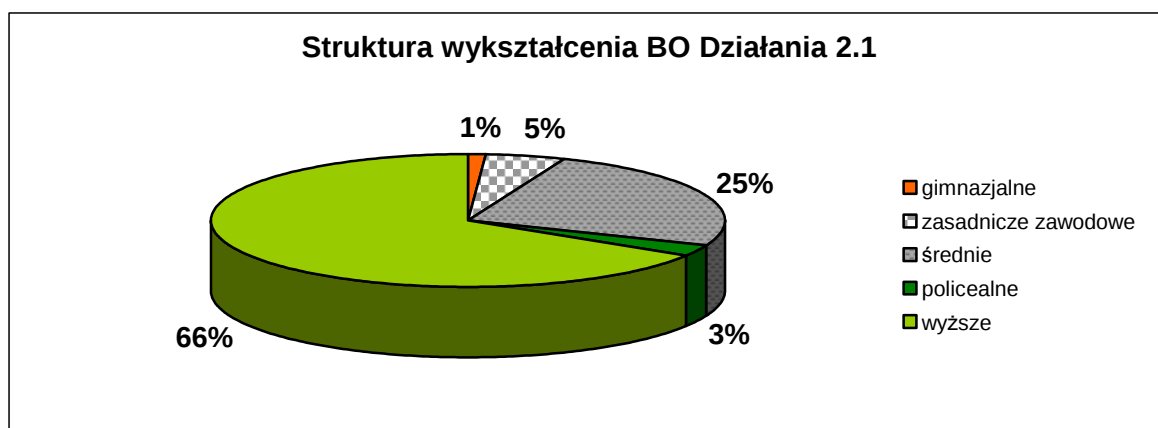

Źródło: Opracowanie własne

¹² Jako granicę wiekową wyznaczającą mobilność zawodową przyjęto 45 rok życia tj. osoby w wieku mobilnym mają do 44 lat włącznie, zaś w wieku niemobilnym od 45 lat.

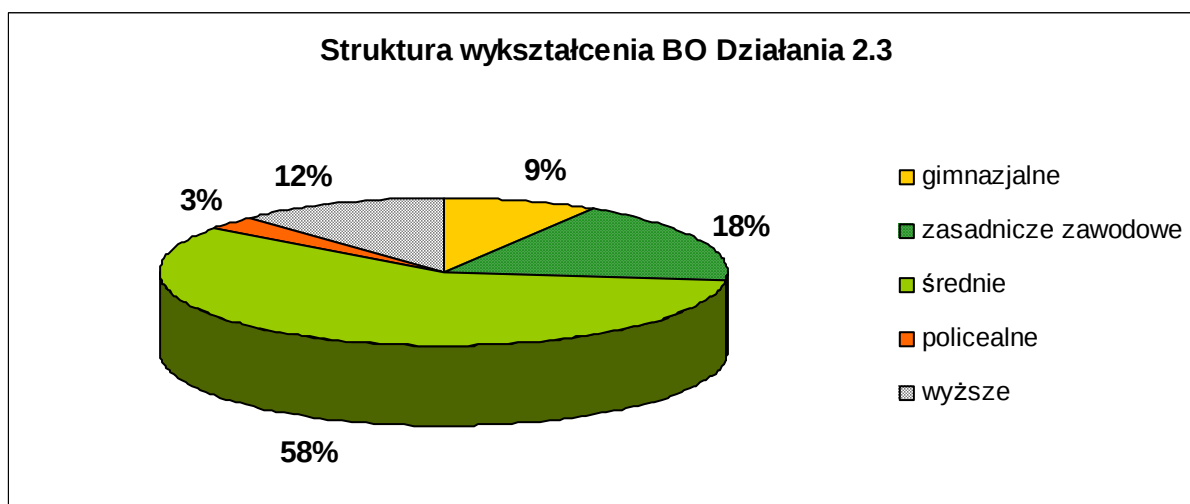
Porównanie struktury wiekowej BO Działań 2.1, 2.3, 2.4 ZPORR wskazuje, że najmłodsza jest struktura wiekowa grupy docelowej Działania 2.3. Prawie połowa osób korzystających ze wsparcia w tym Działaniu to młodzież.

3.1.3 Charakterystyka ze względu na wykształcenie

Źródło: Opracowanie własne

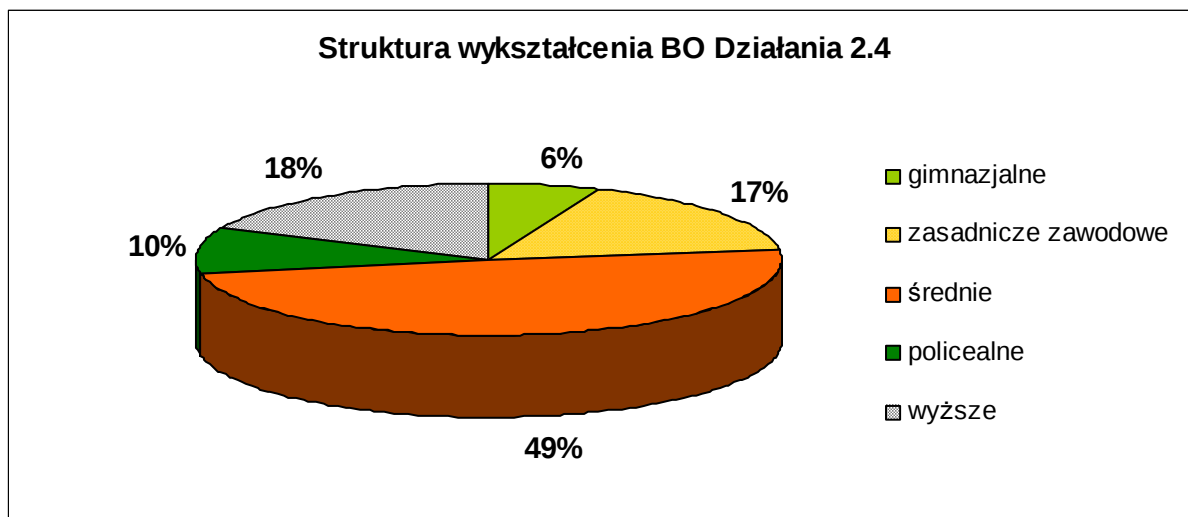
Powyższy wykres wskazuje, że wykształcenie na poziomie co najmniej średnim jest udziałem 95%, zaś wykształcenie wyższe – 66% Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.1. Marginalny jest udział osób o podstawowym lub zasadniczym poziomie wykształcenia. Ponadto, w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrósł udział osób z wyższym wykształceniem (o 6%), nieznacznie spadł natomiast udział osób z wykształceniem zasadniczym średnim, zawodowym i gimnazjalnym (we wszystkich przypadkach spadek o około 1%).

Źródło: Opracowanie własne

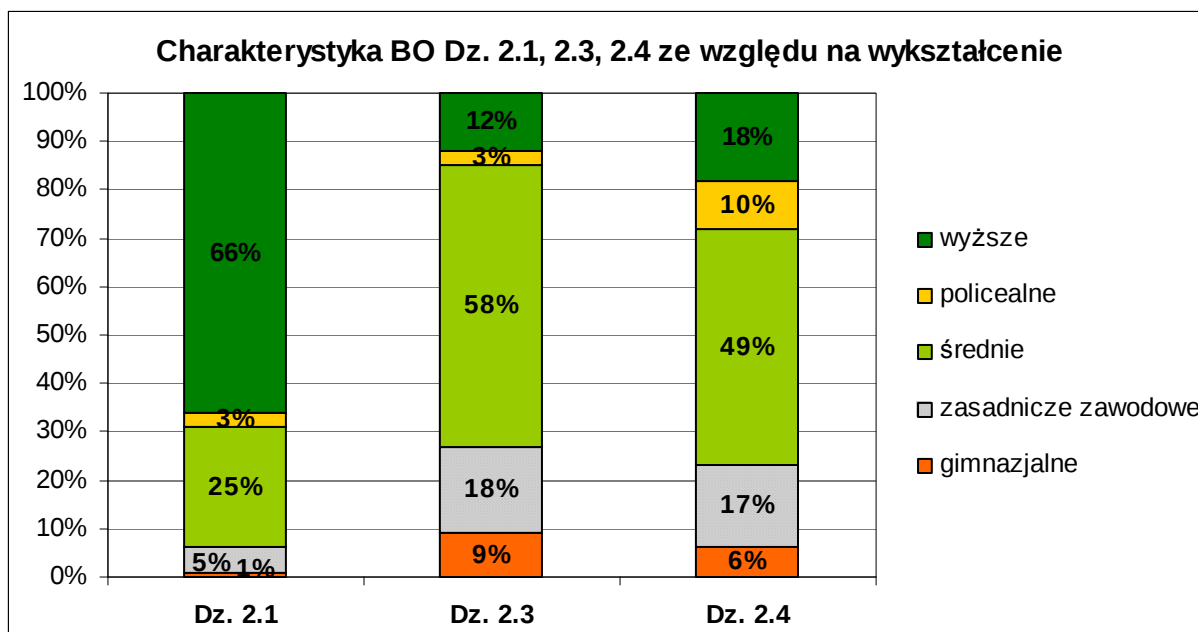
Powyższy wykres wskazuje, że wśród Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.3 liczną grupę stanowią osoby z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym – łącznie

27%. Ponad połowa (58%) ma wykształcenie średnie, zaś tylko 12% legitymuje się wykształceniem wyższym. Na przestrzeni ostatniego roku zmieniła się struktura wykształcenia BO Działania 2.3 – spadł udział osób o niskim poziomie wykształcenia, wzrósł natomiast udział osób z wykształceniem wyższym.

Źródło: Opracowanie własne

Wśród Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.4 dominującą grupę stanowią osoby z wykształceniem średnim, licznie reprezentowane są również osoby z wyższym wykształceniem. W sumie, osób legitymujących się wykształceniem co najmniej średnim jest 77%. Oznacza to spadek udziału tych osób wśród BO ogółem o 8% w porównaniu z 2006 r. Znacząco wzrósł w 2007 r. udział osób legitymujących się wykształceniem gimnazjalnym i zasadniczym zawodowym, które stanowią łącznie 23% BO - wzrost o 11%.

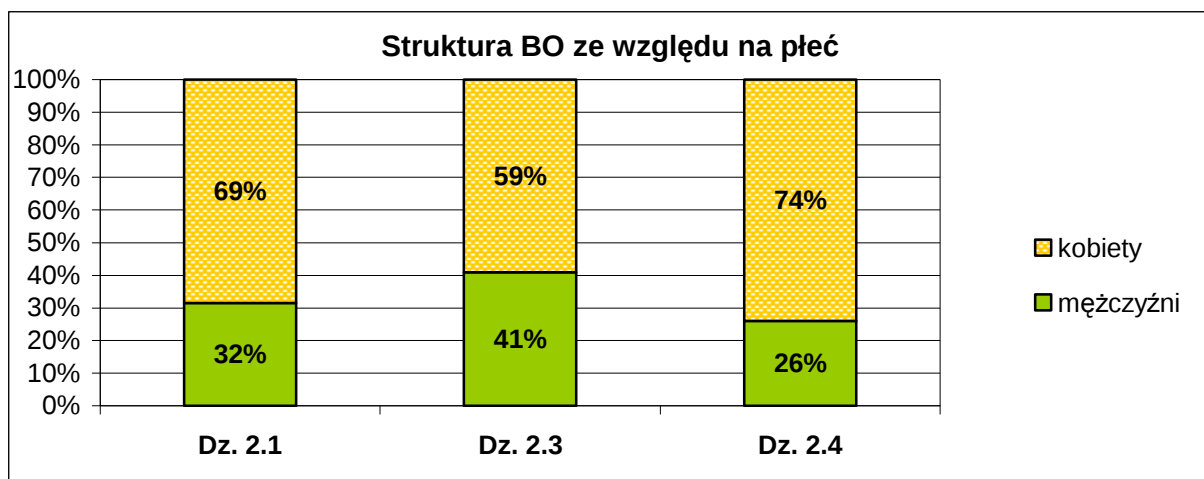

Źródło: Opracowanie własne

Porównanie struktury wykształcenia osób korzystających ze wsparcia w ramach Działów 2.1, 2.3, 2.4 ZPORR wskazuje, że najwyższym wykształceniem charakteryzują się grupa docelowa Działania 2.1, z kolei najniższe jest wykształcenie rolników, domowników i innych osób zatrudnionych w rolnictwie, które zostały objęte wsparciem w ramach Działania 2.3 ZPORR.

3.1.4 Charakterystyka ze względu na płeć

Wśród Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.1 większość stanowią kobiety 68,5%, mężczyzn jest natomiast 31,5%. W roku 2007 zaobserwowano wzrost udziału kobiet (o 5,5%) wśród wszystkich, którzy skorzystali ze wsparcia. Wśród Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.3 większość stanowią kobiety 59% mężczyzn jest natomiast 41%. Wśród Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.4 większość stanowią kobiety (74%) mężczyzn jest natomiast 26%.

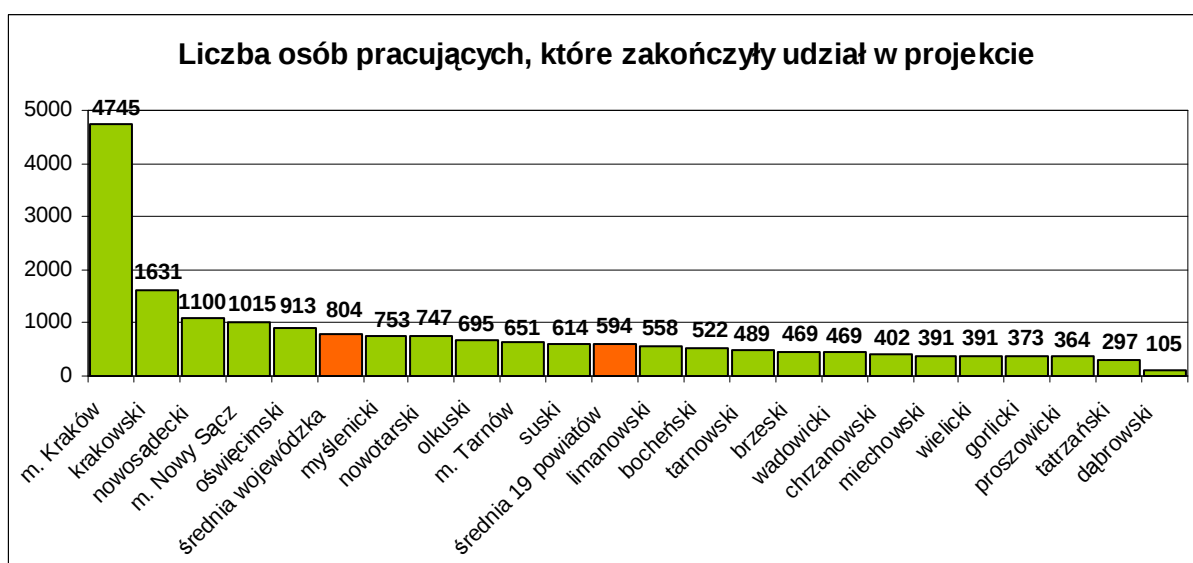

Źródło: Opracowanie własne

Spośród BO Działan 2.1, 2.3, 2.4 ZPORR najbardziej sfeminizowana jest grupa docelowa Działania 2.4 – pracownicy przemysłów i sektorów podlegających restrukturyzacji - $\frac{3}{4}$ BO to kobiety. Kobiety przeważają jednak we wszystkich analizowanych Działaniach ZPORR.

3.1.5 Charakterystyka ze względu na miejsce zamieszkiwania

W ramach Działania 2.1 z uwagi na miejsce zamieszkania, największą grupę korzystających ze wsparcia stanowili mieszkańcy Krakowa (26,8%) najmniejszą natomiast mieszkańcy powiatów: dąbrowskiego (0,3%) i tatrzańskiego (1,7%). Oznacza to, że nieznacznie zwiększyła się na przestrzeni ostatniego roku polaryzacja grupy docelowej ze względu na miejsce zamieszkiwania: zwiększył się udział mieszkańców Krakowa kosztem powiatów peryferyjnych.

Źródło: Opracowanie własne

W celu określenia intensywności wsparcia dla powiatów w ramach Działania 2.1, jako miarę przyjęto stosunek liczby mieszkańców poszczególnych powiatów objętych Działaniem 2.1 do liczby osób pracujących na terenie danego powiatu¹³.

Udział BO wśród pracujących ogółem

Powiat	Liczba BO	Liczba pracujących ogółem	%
bocheński	522	13 708	3,81
brzeski	469	10 984	4,27
chrzanowski	402	21 546	1,87
dąbrowski	105	7 512	1,40
gorlicki	373	15 771	2,37
krakowski	1 631	30 237	5,39
Kraków	4745	258 474	1,84
limanowski	558	13 226	4,22
miechowski	391	5 388	7,26
myślenicki	753	16 244	4,64
nowosądecki	1 100	18 299	6,01
nowotarski	747	20 889	3,58
Nowy Sącz	1 015	28 896	3,51
olkuski	695	19 454	3,57
oświęcimski	913	30 086	3,03
proszowicki	364	3 651	9,97
suski	614	11 646	5,27
tarnowski	489	16 636	2,94
Tarnów	651	41 064	1,59
tatrzański	297	9 315	3,19
wadowicki	469	25 760	1,82
wielicki	391	12 528	3,12
Małopolska	17 694	631 314	2,80
miasta			
na praw. powiatu (3)	6411	328 434	1,95
powiaty (19)	11 283	302 880	3,73

Źródło: Opracowanie własne

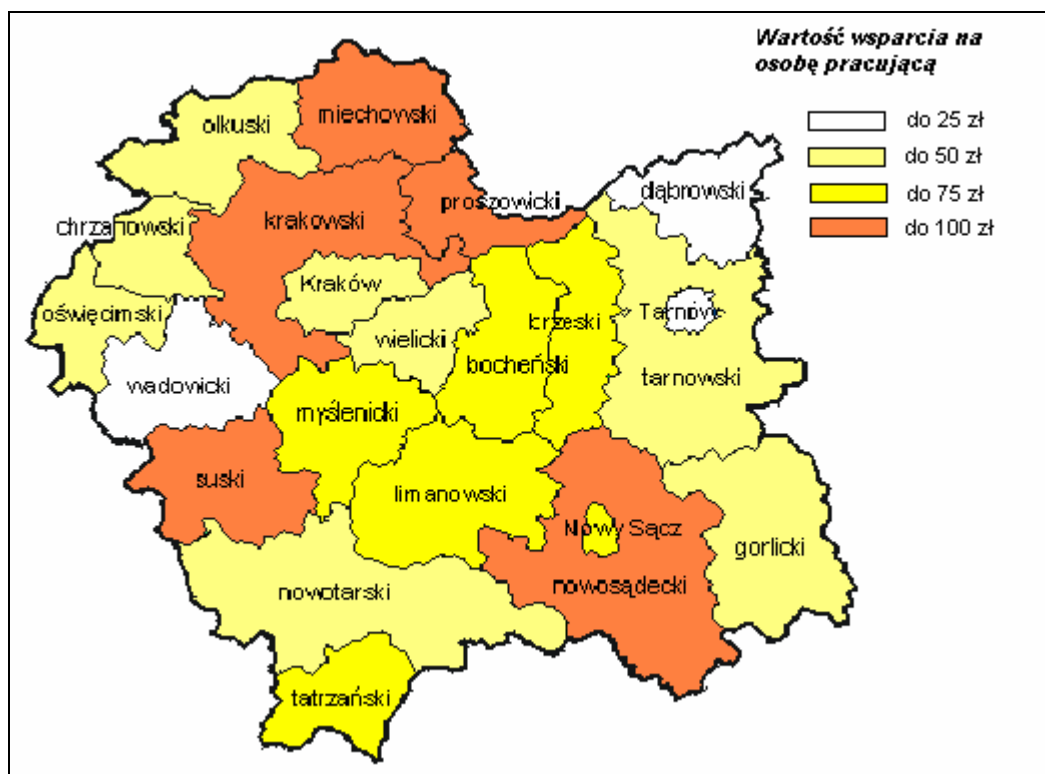
Zaprezentowane zestawienie wskazuje, że najwyższa intensywność wsparcia charakteryzuje powiaty: proszowicki, miechowski, nowosądecki. Wśród 19 powiatów (bez Krakowa, Nowego

¹³ Jako liczbę osób pracujących podano pracujących w głównym miejscu pracy według faktycznego miejsca pracy i działalności. Dane za 2006 r. Źródło: GUS.

Sącza, Tarnowa) wartości powyżej średniej tj. powyżej 3,73% osiągają powiaty bocheński, limanowski, brzeski, myślenicki, suski, krakowski, nowosądecki, miechowski i proszowicki, zaś wśród miast na prawach powiatu (średnia – 1,95%) Nowy Sącz. Pozostałe powiaty osiągają wartości niższe od średnich. Są to: dąbrowski, wadowicki, chrzanowski, gorlicki, tarnowski, oświęcimski, wielicki, tatrzański, olkuski, nowotarski oraz Kraków i Tarnów. Powyższe dane w dużym stopniu potwierdzają, iż powiaty usytuowane w centralnej części województwa małopolskiego cechuje wyższa intensywność pomocy, natomiast obszary peryferyjne na wschodzie, zachodzie i południu województwa w mniejszym stopniu korzystają ze wsparcia w ramach Działania 2.1. Wyjątkiem jest Kraków, który osiąga niski wskaźnik ze względu na relatywnie dużą liczbę pracujących. Statystyka ta potwierdza sytuację obserwowaną w latach ubiegłych.

Kolejnym wskaźnikiem, pozwalającym ocenić intensywność pomocy na rzecz mieszkańców poszczególnych powiatów województwa Małopolskiego, jest wartość wsparcia na osobę pracującą. Ogółem na rzecz pracujących mieszkańców Małopolski zaangażowano środki w wysokości 25 694 422 zł. Oznacza to, że wartość wsparcia na 1 osobę pracującą w Małopolsce wynosi 40,69 zł., przy czym wartość ta waha się od 18,50 (powiat dąbrowski) do 99,90 (powiat proszowicki). Średnia wartość wsparcia dla osób zamieszkujących miasta na prawach powiatu wynosi 29,74 zł, natomiast pozostałe powiaty 52,58 zł. Powyższe dane wskazują, że na przestrzeni roku 2007 większa była dynamika wzrostu wartości wsparcia w miastach na prawach powiatu (58%), aniżeli na pozostałe powiaty (54%).

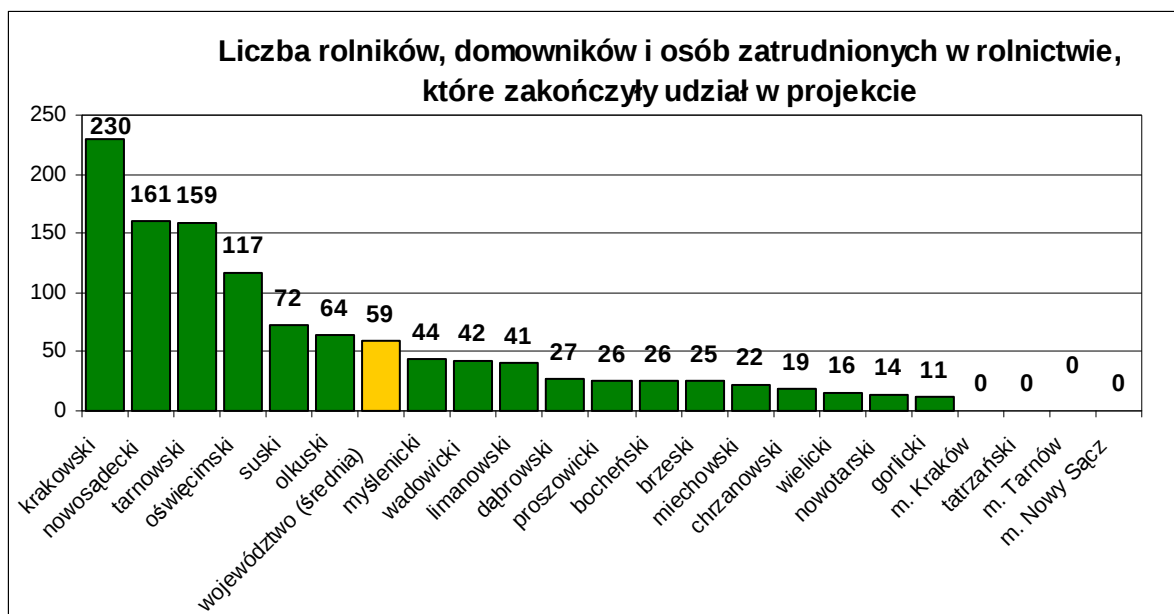
Wartość wsparcia na osobę pracującą

Źródło: Opracowanie własne

Wśród Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.1 większość stanowią mieszkańcy miast (57%), pozostali zamieszkują obszary wiejskie (43%). Wskaźniki te są identyczne z tymi jakie osiągnięto w roku minionym, czym potwierdzają tezę, że mieszkańcy miast w większym stopniu korzystają z kształcenia ustawicznego niż mieszkańcy obszarów wiejskich.

W ramach Działania 2.3 biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania, największą grupę korzystających ze wsparcia stanowili mieszkańcy powiatu krakowskiego (21%), najmniejszą natomiast mieszkańcy powiatów: gorlickiego i nowotarskiego (1%) Mieszkańcy miast na prawach powiatu oraz powiatu tatrzański nie zostali objęci wsparciem.

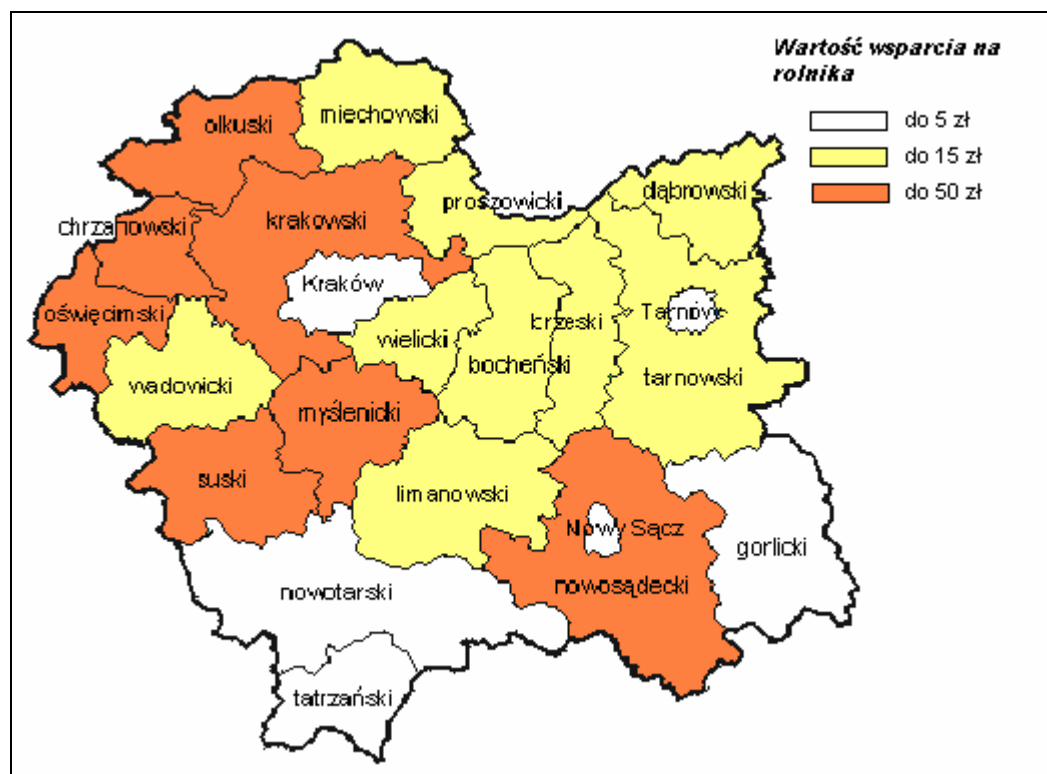

Źródło: Opracowanie własne

Kolejnym wskaźnikiem, pozwalającym ocenić intensywność pomocy na rzecz mieszkańców poszczególnych powiatów województwa Małopolskiego, jest wartość wsparcia na pracujących w rolnictwie¹⁴. Ogółem na rzecz pracujących w rolnictwie mieszkańców Małopolski zaangażowano środki w wysokości 2 445 501 zł. Oznacza to, że wartość wsparcia na 1 osobę pracującą w rolnictwie w Małopolsce wynosi 13,31 zł, przy czym wartość ta waha się od 2,70 (powiat nowotarski) do 48,70 (powiat myślenicki).

¹⁴ Dane GUS: pracujący według rodzajów działalności w 2006 r. (rodzaj działalności: Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo, rybactwo); stan na dzień 31 grudnia 2006

Wartość wsparcia na rolnika

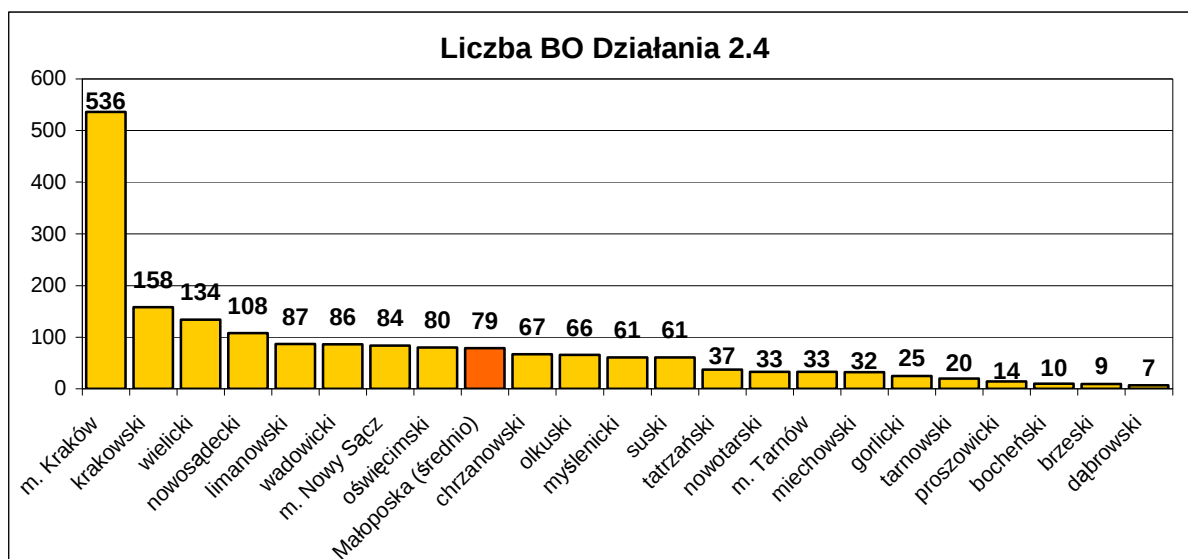

Źródło: Opracowanie własne

Mapa wsparcia wskazuje na koncentrację pomocy w części zachodniej Małopolski, bowiem 6 powiatów zlokalizowanych na południu województwa tj. krakowski, olkuski, chrzanowski, oświęcimski, myślenicki, suski skonsumowało 48% środków, jakie dotychczas wydatkowane były na rzecz osób pracujących w rolnictwie na terenie Małopolski

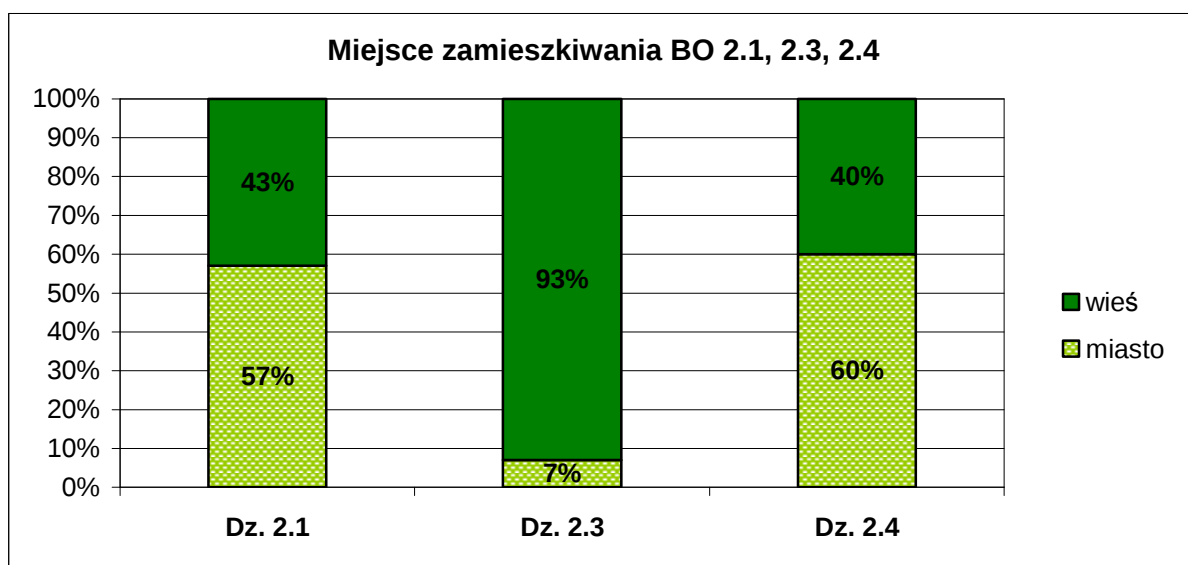
Ze względu na charakter Działania 2.3 wśród Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.3 większość stanowią mieszkańcy wsi (93%), pozostali zamieszkują miasta (7%).

Spośród Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.4 60% zamieszkuje miasta, pozostali tereny wiejskie. Wśród osób korzystających ze wsparcia najliczniejszą grupę stanowią mieszkańcy Krakowa (prawie 30%), blisko 60% BO zamieszkuje w 3 największych miastach Małopolski: Krakowie, Tarnowie i Nowym Sączu oraz powiaty bezpośrednio sąsiadujące z tymi miastami. Świadczy to o przestrzennej koncentracji wsparcia świadczonego w ramach Działania 2.4 ZPORR na terenach, na których występuje koncentracja przedsiębiorstw, a więc zgodnie z założeniami Działania 2.4

Źródło: Opracowanie własne

Powyższy wykres wskazuje skalę dysproporcji pomiędzy powiatami Małopolski, jeśli chodzi o liczbę mieszkańców, którzy zostali objęci wsparciem. Powiaty peryferyjne (dąbrowski, gorlicki, miechowski) oraz oddalone od największych miast (brzeski, bocheński) w najmniejszym stopniu korzystają z projektów.

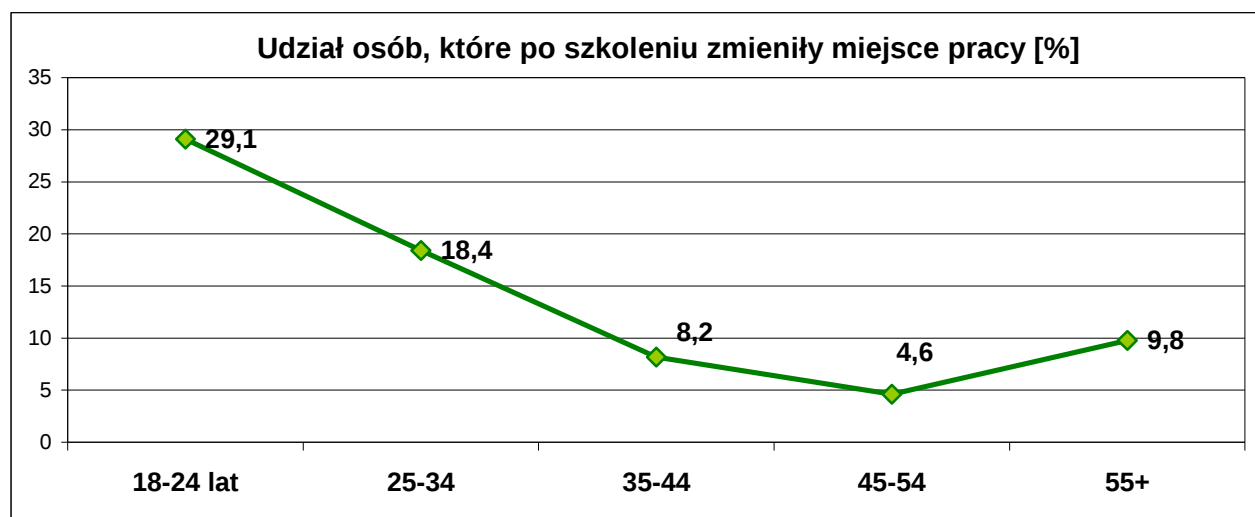

Źródło: Opracowanie własne

Mieszkańcy miast przeważają wśród BO Działań 2.1, 2.4 ZPORR. Mieszkańcy wsi dominują w Działaniu 2.3 ZPORR.

3.1.6 Ocena wpływu odbytych szkoleń na sytuację osób na rynku pracy

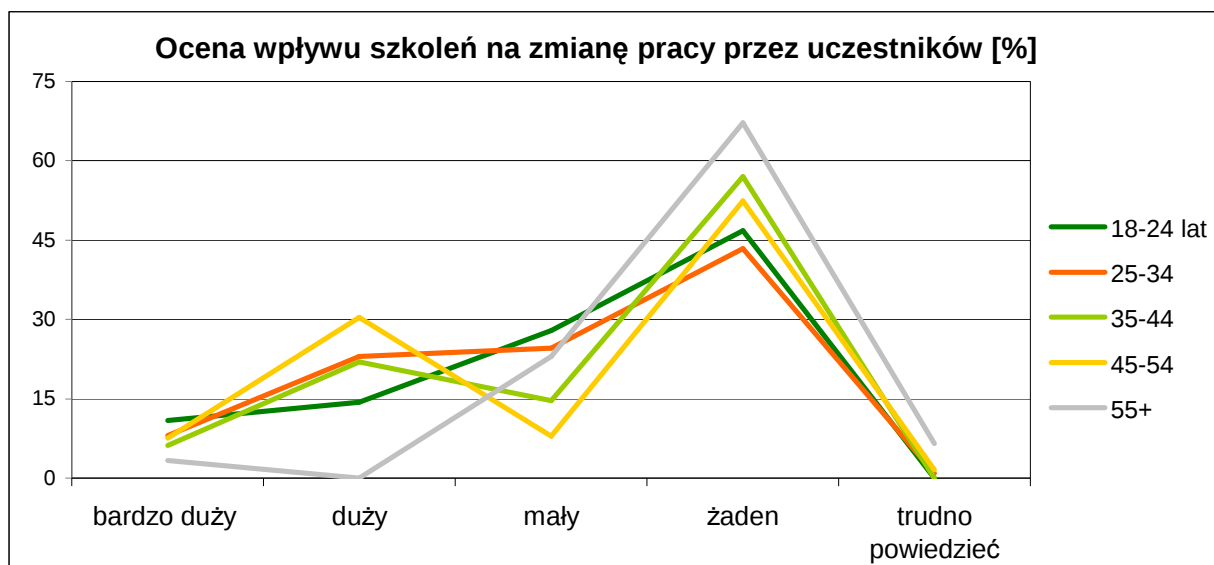
Badania¹⁵ wpływu szkoleń realizowanych w ramach Działań 2.1, 2.3 i 2.4 Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego wykazały duże zróżnicowanie na sytuację ich uczestników po zakończeniu udziału z Programie, w zależności od charakterystyki tych osób.

Źródło: Opracowanie własne

Badanie wpływu szkoleń na zmianę miejsca pracy wskazuje, że najczęściej zmiana ta dotyczyła osób młodych, przed 25 rokiem życia. Jednocześnie większość osób, spośród tych które zmieniły pracę ukończyło szkolenia w działaniu 2.3 ZPORR - 20%, (w Działaniach 2.1 i 2.4 odpowiednio: 11,9 i 8,1%). Fakt ten można tłumaczyć bardzo wysokim udziałem osób młodych (do 24 r.ż.) wśród wszystkich, którzy skorzystali ze wsparcia w ramach Działania 2.3, a przede wszystkim celem Działań 2.3 i 2.4, które służyć miały reorientacji zawodowej rolników i osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi.

¹⁵ Badania Wpływ projektów szkoleniowych realizowanych w ramach Działań 2.1, 2.3, 2.4 ZPORR na zaspokojenie potrzeb lokalnych i regionalnych rynków pracy. Raport końcowy. Agrotec Polska Sp. z o.o. sierpień 2007 r

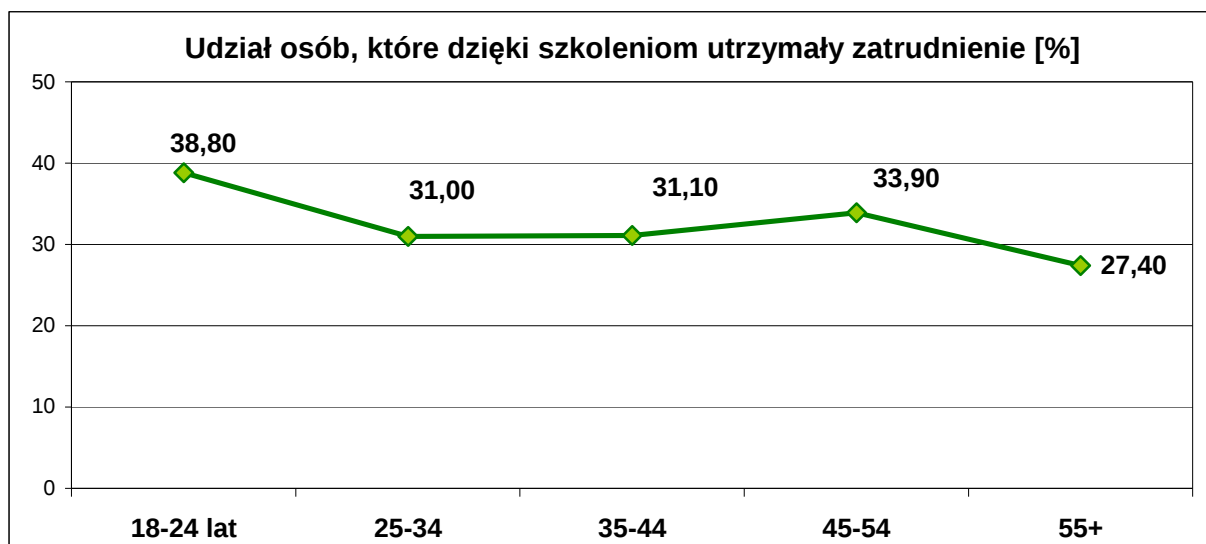

Źródło: Opracowanie własne

Mimo, że zmiana pracy najczęściej dotyczyła osób młodych przed 25 r. ż., osoby te częściej niż inne grupy wiekowe deklarują, że wpływ szkoleń na zmianę pracy był mały lub żaden (łącznie 74,7% wskazań). Może to oznaczać, że wysoki udział osób młodych wśród tych Beneficjentów Ostatecznych, którzy znaleźli nowe zatrudnienia po szkoleniach, wynika z ogólnie wysokiej mobilności zawodowej tej grupy wiekowej.

Osoby do 24 roku życia stanowią 8% Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.1, 45% Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.3 i 9% Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.4 ZPORR.

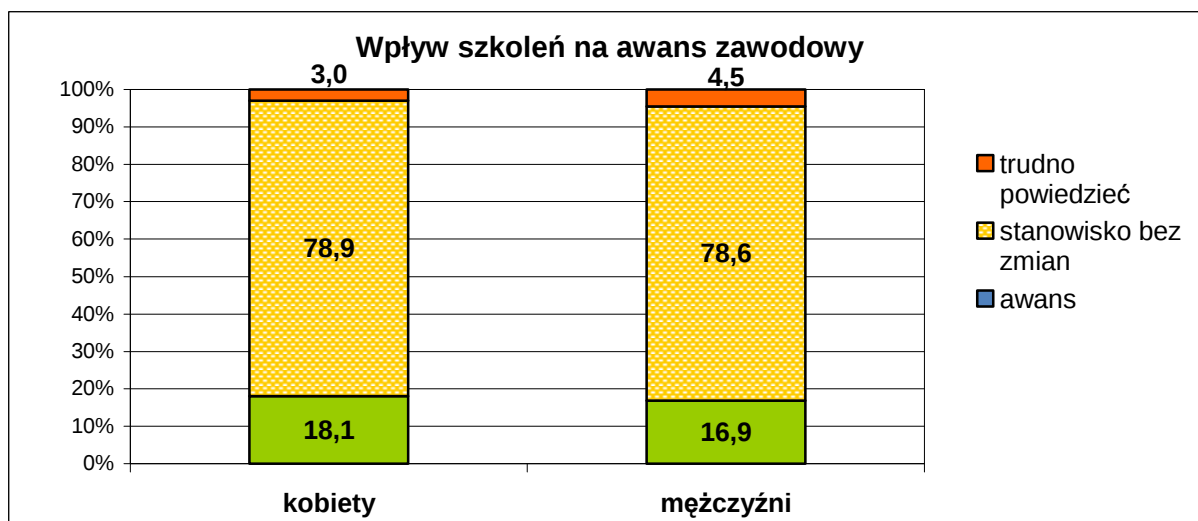
Inaczej jest w przypadku osób w przedziale wiekowym 45 – 54, które najrzadziej doświadczyły zmiany pracy (4,6% osób w tej grupie wiekowej zmieniło pracę), najczęściej jednak deklarowały, że wpływ na tę zmianę miały szkolenia w ramach ZPORR (38% deklaruje duży lub bardzo duży wpływ szkoleń na zmianę zatrudnienia).

Źródło: Opracowanie własne

Wśród osób, które deklarują, że szkolenia w ramach ZPORR miały pozytywny wpływ na możliwość utrzymania przez nie dotychczasowego zatrudnienia przeważają osoby młode do 25 roku życia. Może to wskazywać na to, iż formalne wykształcenie nabyte w trakcie nauki szkolnej nie jest wystarczające dla ustabilizowania sytuacji zawodowej tych osób.

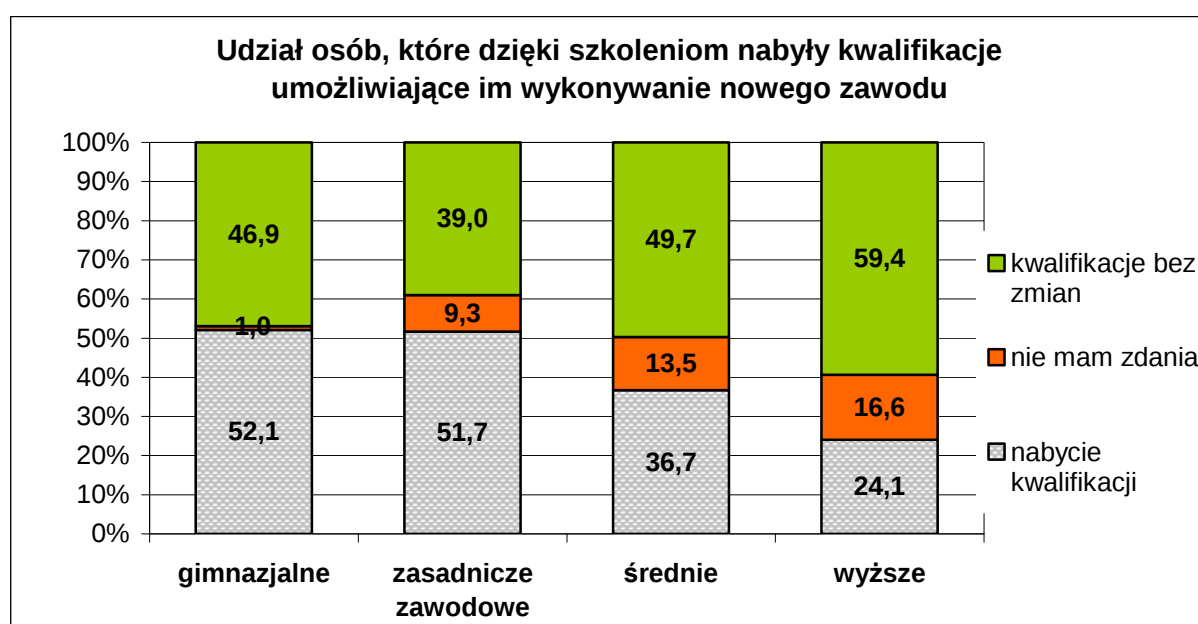
Najmniejszy wpływ szkoleń na utrzymanie statusu na rynku pracy miały szkolenia dla osób w grupach wiekowych 25-44 i 55+. Może to oznaczać, że – z jednej strony – sytuacja zawodowa osób w wieku 25-44 jest ustabilizowana i szkolenia nie są warunkiem koniecznym utrzymania zatrudnienia, z drugiej zaś, że sytuacja osób po 55 r. ż. jest na tyle trudna, że nawet ukończone szkolenia nie wpłynęły w istotny sposób na możliwość utrzymania dotychczasowego miejsca pracy przez te osoby.

Źródło: Opracowanie własne

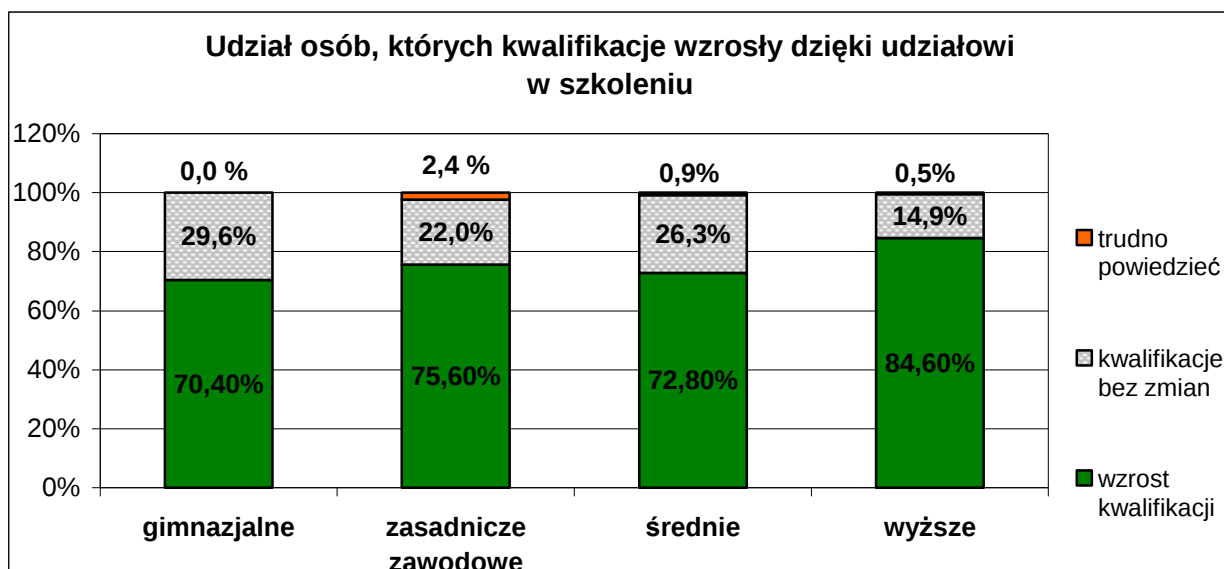
Analiza wpływu szkoleń na pozycję zawodową absolwentów szkoleń w ramach projektów wskazuje, że szkolenia w niewielkim stopniu przyczyniły się do zmiany statusu osób zatrudnionych w ich miejscu pracy. Niewielki wpływ na zawodowy awans dotyczy w zasadzie w takim samym stopniu kobiet jak i mężczyzn.

Badania dotyczące wpływu szkoleń na kwalifikację i – pośrednio – możliwość podjęcia nowego zatrudnienia wskazują, że szkolenia w największym stopniu pomogły osobom z wykształceniem gimnazjalnym i zasadniczym zawodowym. Ponad połowa osób o takim poziomie wykształcenia deklaruje, że szkolenia dały im nowe kwalifikacje, umożliwiające wykonywanie nowego zawodu.

Źródło: Opracowanie własne

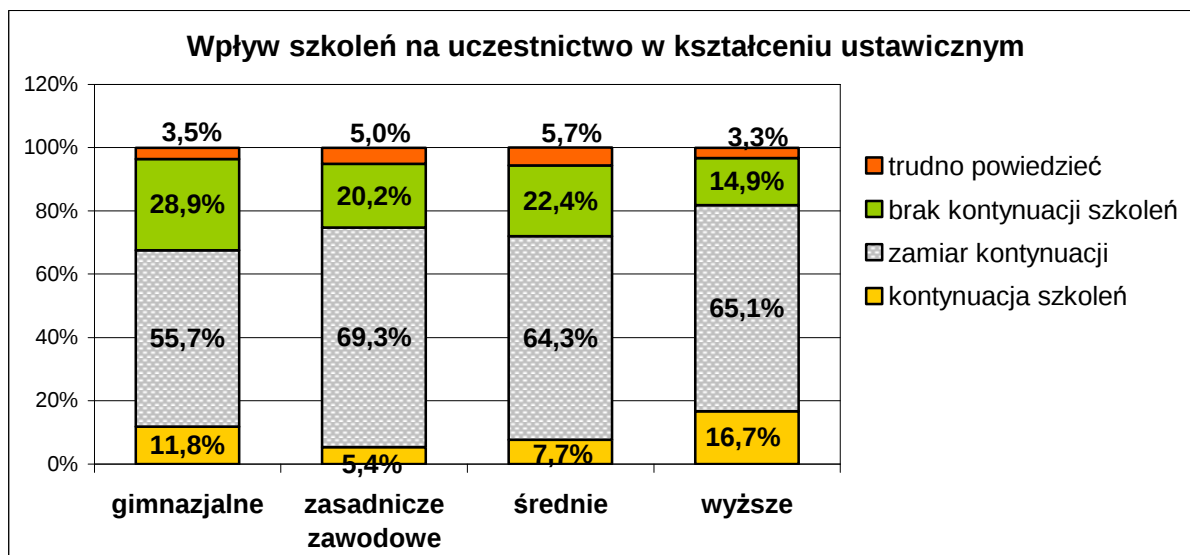
Analogicznego efektu nie obserwuje się w odniesieniu do osób z wyższym poziomem wykształcenia, co może być spowodowane faktem, iż osoby lepiej wykształcone są w mniejszym stopniu zainteresowane nabywaniem kwalifikacji koniecznych do podjęcia nowego zawodu, w większym zaś stopniu zainteresowane są szkoleniami podnoszącymi / uzupełniającymi ich kwalifikacje, potrzebne do bardziej efektywnego wykonywania dotychczasowego zawodu.

Źródło: Opracowanie własne

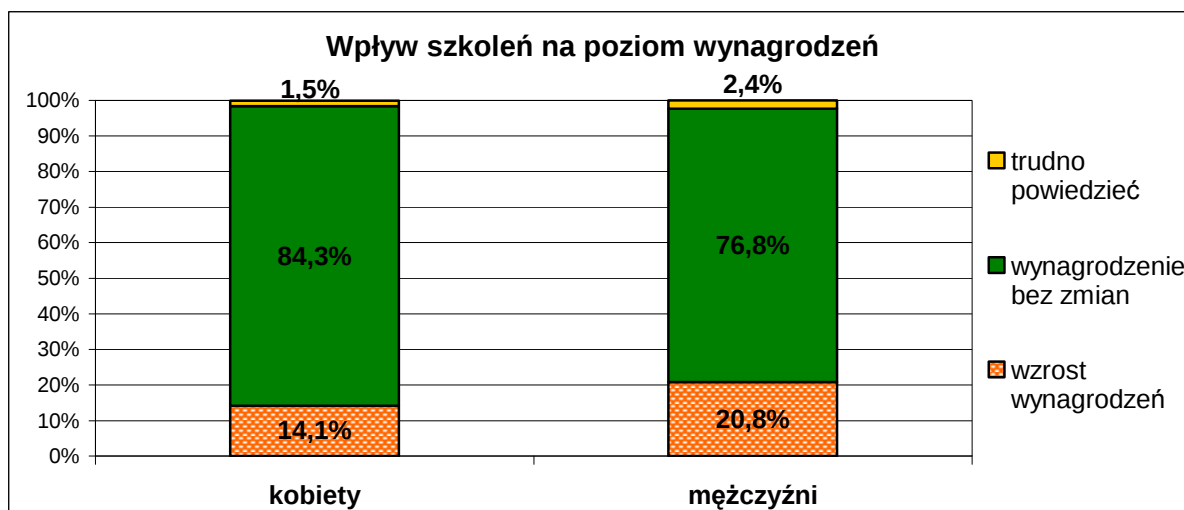
Szkolenia przyczyniły się generalnie do podniesienia kwalifikacji osób bez względu na poziom ich formalnego wykształcenia, tym niemniej zjawisko to w największym stopniu dotyczy osób z wyższym wykształceniem.

Osoby z wyższym wykształceniem w największym stopniu zainteresowane są uczestnictwem w kształceniu ustawicznym. Potwierdza to poniższy wykres, z którego wynika, że osoby z wyższym wykształceniem najchętniej deklarują zamiar kontynuacji rozpoczętych szkoleń.

Źródło: Opracowanie własne

Powyższy wykres pozwala zaobserwować prawidłowość pomiędzy poziomem formalnego wykształcenia osób szkolonych w ramach ZPORR a ich wolą kontynuowania szkoleń. Im wyższe jest wykształcenie osoby, tym większa jest wola kontynuowania podjętych szkoleń.

Źródło: Opracowanie własne

Wpływ szkoleń na wzrost wynagrodzeń dotyczy odpowiednio 14,1% kobiet oraz 20,8% mężczyzn. Tym samym kobiety rzadziej niż mężczyźni deklarują, że poziom ich wynagrodzeń wzrósł dzięki szkoleniom jakie ukończyli w ramach ZPORR.

Wykresy te potwierdzają, że na pozycję zawodową kobiet znaczny wpływ mają czynniki inne aniżeli kwalifikacje i umiejętności. Kobiety będąc lepiej wykształconymi od mężczyzn, w większym stopniu uczestnicząc w kształceniu ustawicznym, osiągają relatywnie gorszą pozycję zawodową od mężczyzn.

4. USŁUGI REALIZOWANE W RAMACH PROJEKTÓW WDRAŻANYCH PRZEZ WUP W KRAKOWIE

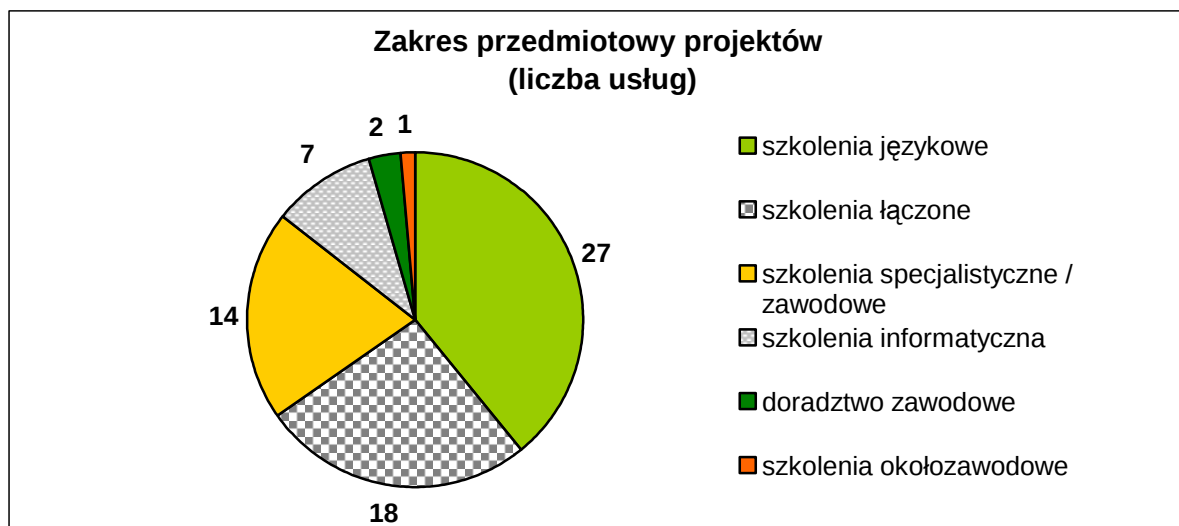
4.1 Działanie 2.1 Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie

Projekty przyjęte do realizacji można podzielić według ich zakresu przedmiotowego na:

- szkolenia ogólne w tym:
 - o szkolenia językowe oferowane w ramach 27 projektów dla 8276 osób (40,5% wszystkich osób mających uzyskać wsparcie);
 - o szkolenia informatyczne oferowane w ramach 7 projektów dla 1 612 osób (7,9%);
- szkolenia łączone¹⁶ oferowane w ramach 18 projektów dla 4390 osób (21,5%);
- szkolenia specjalistyczne / zawodowe oferowane w ramach 13 projektów dla 4 725 osób (23%);
- szkolenia okołozawodowe oferowane w ramach 1 projektu dla 270 osób (1,32%);

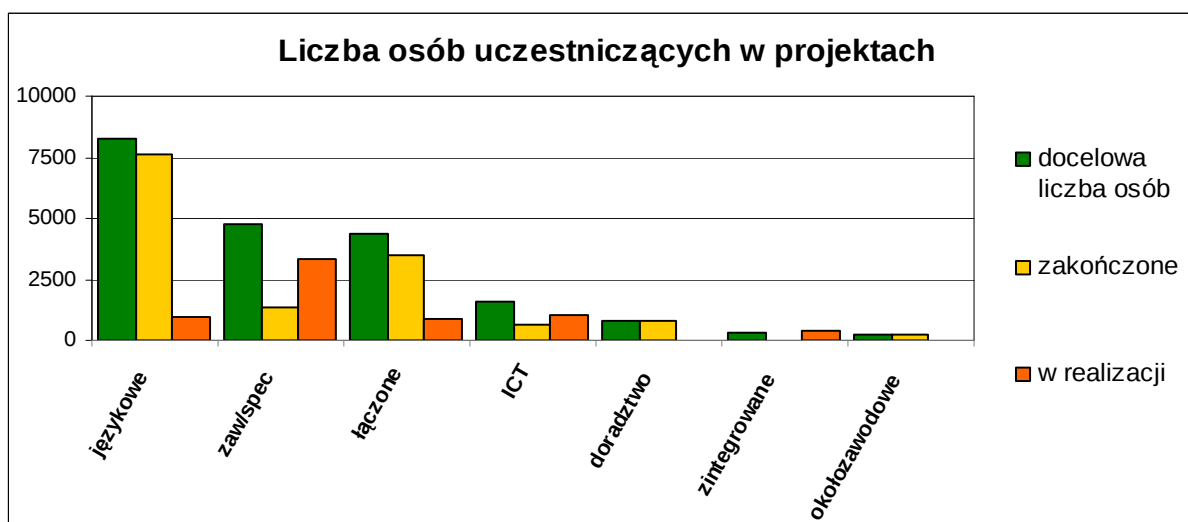
¹⁶ Pod pojęciem szkoleń łączonych rozumie się szkolenia zróżnicowane tematycznie, łączące elementy szkoleń zawodowych, ogólnych i/lub okołozawodowych.

- usługi doradcze oferowane w ramach 1 projektu dla 830 osób (4,05%);
- usługi zintegrowane¹⁷ (szkolenia i doradztwo) oferowane w ramach 1 projektu dla 345 osób (1,68%).

Źródło: Opracowanie własne

W roku 2007 udział w projektach zakończyła większość osób korzystających ze szkoleń językowych i łączonych. Najlichniesza grupa osób kontynuowała udział w szkoleniach zawodowych.

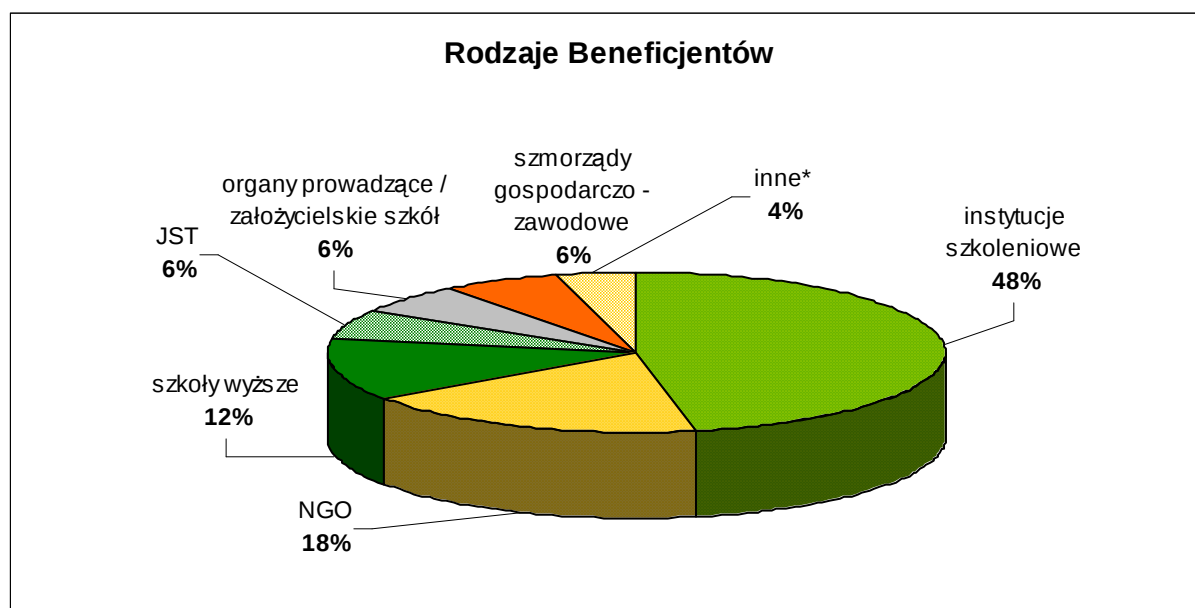

Źródło: Opracowanie własne

Wśród instytucji, które od początku wdrażania Działania 2.1 uzyskały dofinansowanie, dominują instytucje szkoleniowe. Stosunkowo licznie reprezentowane są także organizacje pozarządowe oraz szkoły wyższe, natomiast niewielki jest udział organów

¹⁷ Usługi zintegrowane to takie które łączą różne formy wsparcia np. szkolenia i doradztwo

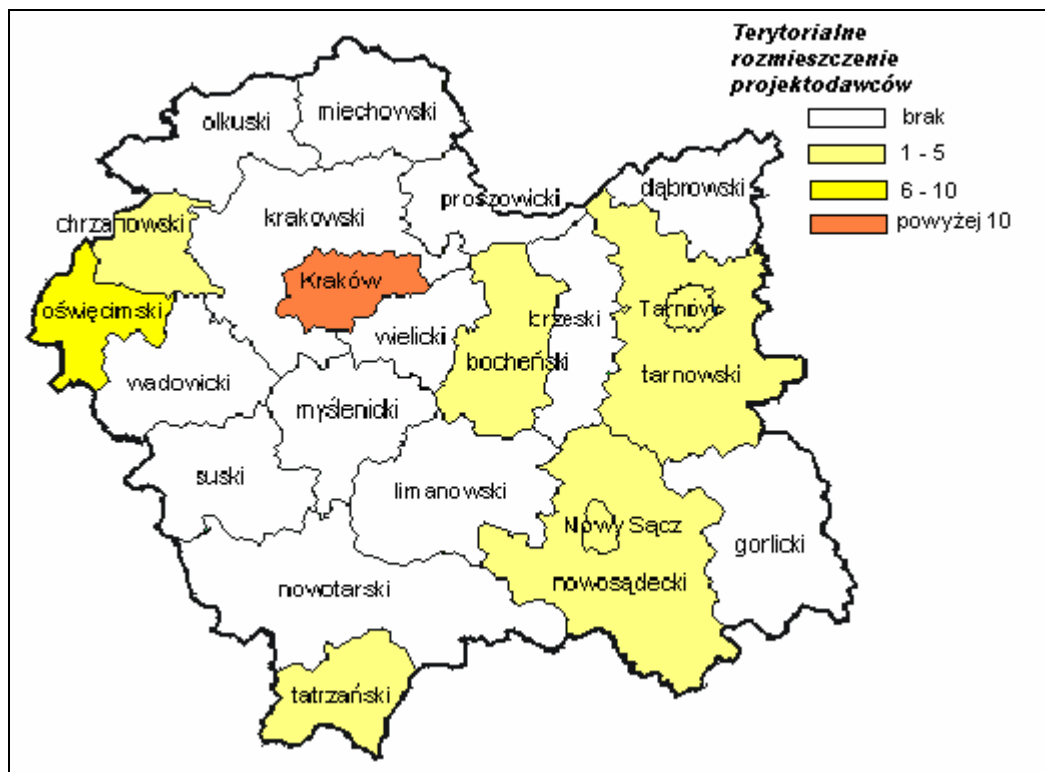
prowadzących/założycielskich szkoły, samorządów terytorialnych (JST) i zawodowych oraz innych jednostek uprawnionych do ubiegania się o dofinansowanie.

Źródło: Opracowanie własne

*Inne instytucje to: jednostka podległa Wojewodzie (MODR) oraz wojewódzka samorządowa osoba prawna podległa Zarządowi Województwa Małopolskiego (MORD).

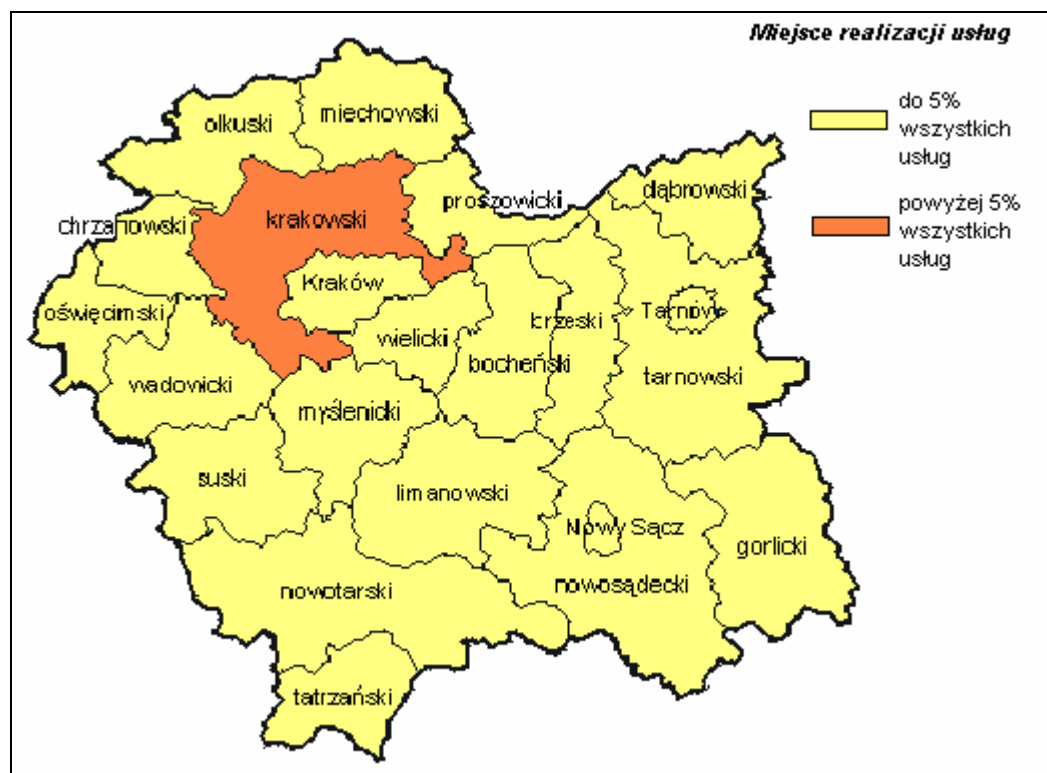
Terytorialne rozmieszczenie Beneficjentów (projektodawców)

Źródło: Opracowanie własne

Powyższa mapa ukazuje terytorialne rozmieszczenie projektodawców w Działaniu 2.1 ZPORR. W ramach Działania projekty zgłosili beneficjenci z 8 powiatów. Najwięcej projektów zgłoszonych zostało przez beneficjentów z Krakowa – 56 złożonych wniosków.

Miejsce realizacji usług

Źródło: Opracowanie własne

Usługi w ramach Działania 2.1 były świadczone we wszystkich powiatach w sposób dość równomierny. Jedynie powiat krakowski został pod tym względem wyróżniony - 6% wszystkich usług.

Zależność pomiędzy lokalizacją siedzib projektodawców a przestrzenną koncentracją wsparcia obserwuje się przede wszystkim w odniesieniu do obszaru metropolitalnego Krakowa, gdyż najwięcej projektodawców ma tutaj zlokalizowane swe siedziby, największa jest także liczba projektów realizowanych dla mieszkańców Krakowa i powiatu krakowskiego. Tym niemniej na terenie Krakowa zamieszkuje najwięcej osób spełniających formalne kryteria uczestnictwa w projektach w ramach Działania 2.1, a zatem fakt, że udział mieszkańców Krakowa wśród Beneficjentów Ostatecznych ogółem jest bardzo wysoki może być uznany za stan naturalny.

Inaczej przedstawia się sytuacja mieszkańców wybranych powiatów, które przynależą do obszaru metropolitalnego stolicy województwa: krakowskiego i proszowickiego. Obserwuje

się bardzo wysoki udział osób pochodzących w tych powiatów wśród wszystkich korzystających ze wsparcia, mimo, że żaden z projektodawców nie jest zlokalizowany na terenie powiatów proszowickiego i krakowskiego. Oznacza to, że powiaty te korzystają na sąsiedztwie Krakowa, gdyż pozostając w bezpośredniej bliskości stolicy województwa są odbiorcami pomocy relatywnie częściej niż mieszkańcy powiatów peryferyjnych.

Podobna sytuacja występuje na Sądecczyźnie, której mieszkańcy są również relatywnie częściej odbiorcami pomocy aniżeli mieszkańcy pozostałych powiatów Małopolski. Zjawisko to może wynikać z bliskości Nowego Sącza na terenie którego zlokalizowane są siedziby części projektodawców.

O jakości świadczonych usług na rzecz osób wymagających wsparcia świadczyć może poziom deklarowanego przez Beneficjentów Ostatecznych zadowolenia z udziału w projektach. Ogółem zadowolenie z udziału w projektach wyraża 82,5% Beneficjentów Ostatecznych, przeciwną opinię wyraża 17,5% osób. Oznacza to wzrost liczby osób zadowolonych z 74% (dane na koniec 2006 r.) o 8,5%.

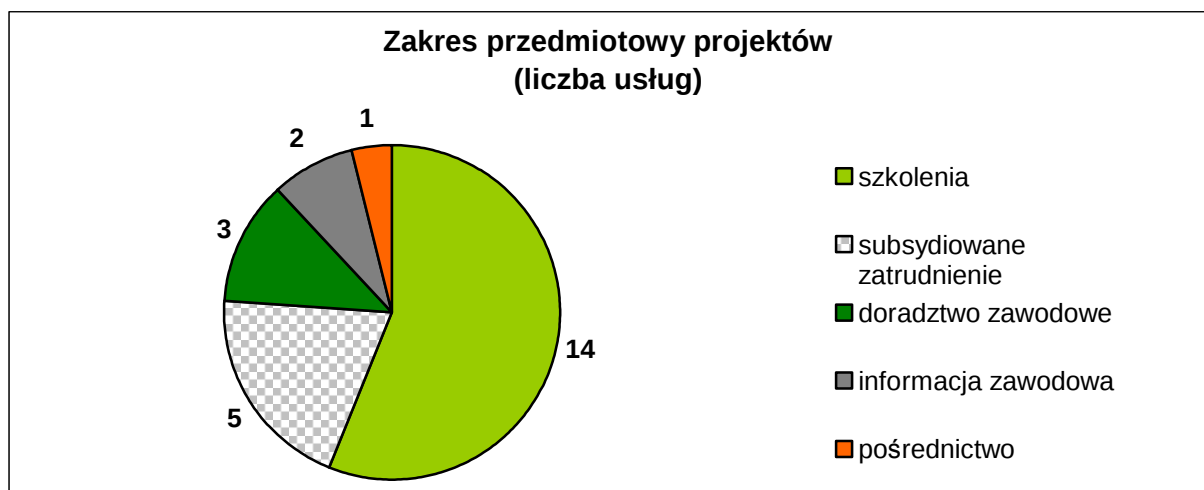
4.2 Działanie 2.3 Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa

Przedmiotem tej części analizy są wszystkie projekty, jakie podlegają realizacji od początku wdrażania Działania 2.3, łącznie z tymi, które wyłoniono w 2006 r. W sumie realizacji podlegało **16 projektów**, których suma wnioskowanych kwot dofinansowania wynosiła **9 837 446,23 zł**. Projekty przewidują aktywizację **1 751** osób, na rzecz których świadczone są zróżnicowane usługi tj. szkolenia ogólne i zawodowe, doradztwo, pośrednictwo pracy, informacja zawodowa, subsydiowanie miejsc pracy.

Rodzaje projektów

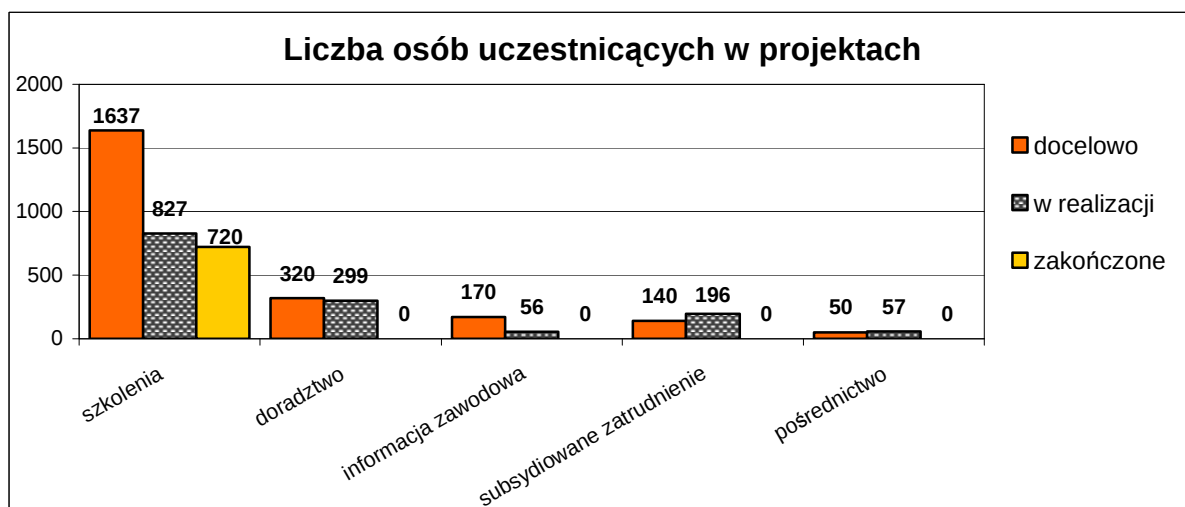
W zakresie przedmiotowym świadczonych usług mieszczą się:

- szkolenia oferowane w ramach 14 projektów dla 1637 osób,
- doradztwo oferowane w ramach 3 projektów dla 320 osób,
- informacja zawodowa w ramach 2 projektów dla 170 osób,
- subsydiowane zatrudnienie oferowane w ramach 5 projektów dla 140 osób,
- pośrednictwo pracy oferowane przez 1 projekt dla 50 osób.

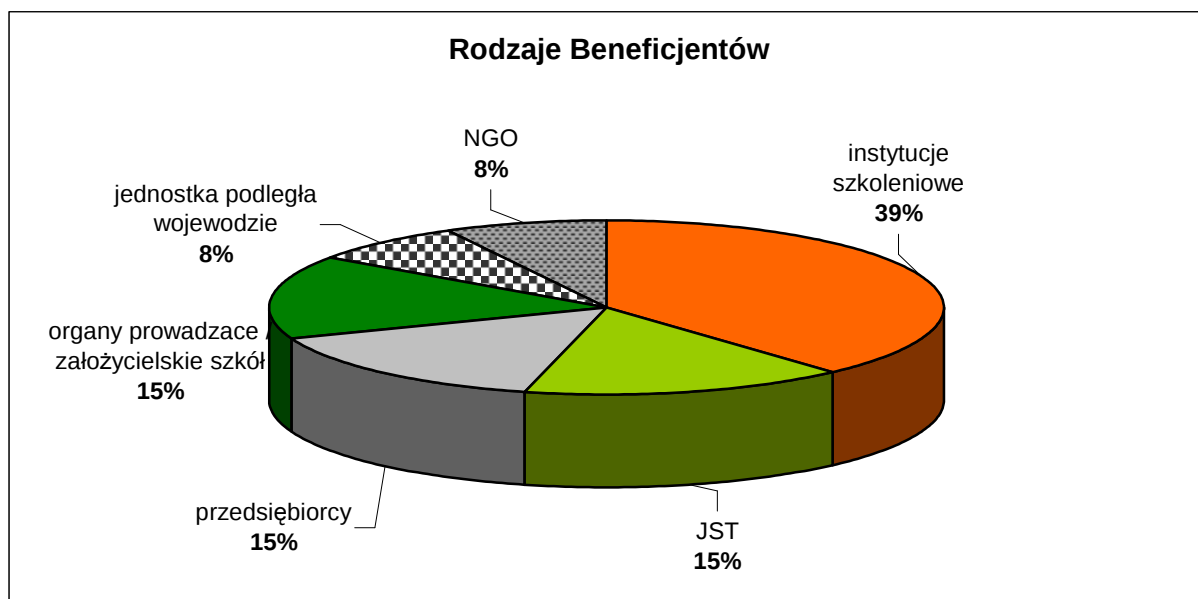
Źródło: Opracowanie własne

Wśród 1751 osób, które docelowo korzystać będą ze wsparcia znajdują się rolnicy, domownicy oraz inne osoby zatrudnione w rolnictwie chcące podjąć zatrudnienie w sferze pozarolniczej. Część z nich skorzysta z więcej niż jednej formy wsparcia co wynika z faktu, iż 3 projekty realizowane w ramach Działania 2.3 ZPORR mają charakter zintegrowany.

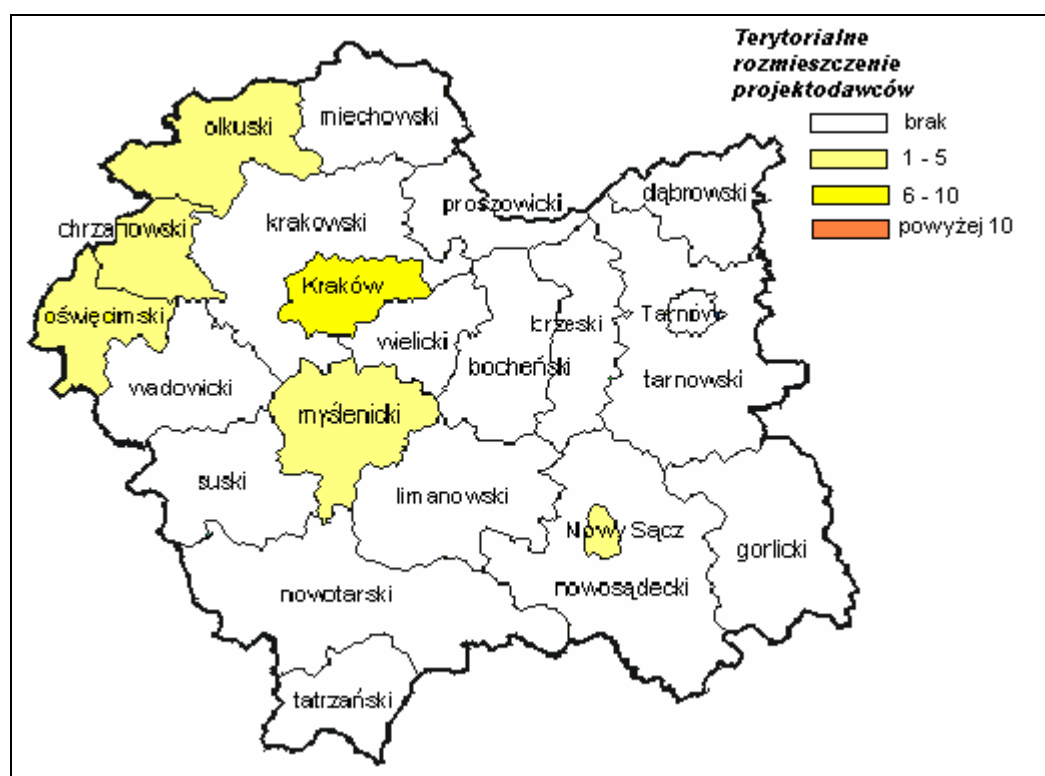

Źródło: Opracowanie własne

Wśród podmiotów, które uzyskały dofinansowanie i realizowały projekty znajduje się 5 instytucji szkoleniowych, po 2 jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorców, organów założycielskich bądź prowadzących szkoły oraz 1 organizacja pozarządowa i jednostka podległa Wojewodzie.

Terytorialne rozmieszczenie projektodawców

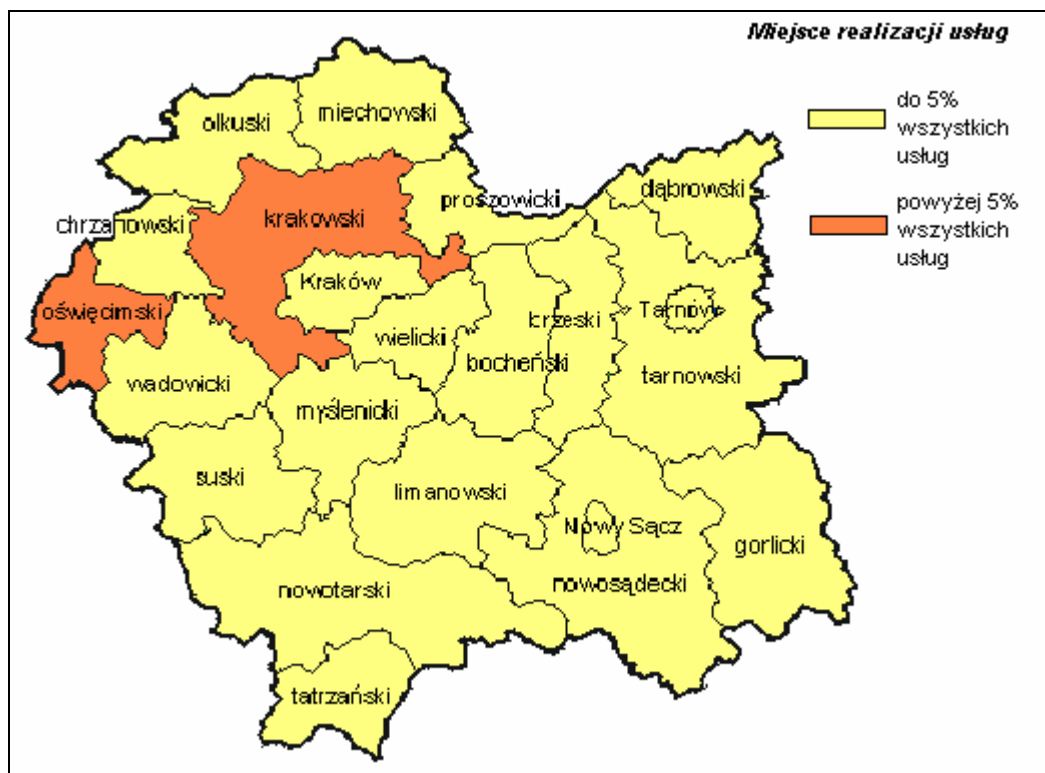

Źródło: Opracowanie własne

Powyższa mapa ukazuje terytorialne rozmieszczenie projektodawców w Działaniu 2.3 ZPORR. Okazuje się, iż beneficjenci z **6 powiatów** zgłosili projekty w ramach tego Działania. Głównym projektodawcą okazał się Kraków, lecz jego przewaga nie jest aż tak znaczna, jak w przypadku Działania 2.1 ZPORR.

Mapa tłumaczy fakt przestrzennej koncentracji wsparcia na obszarach zachodniej części województwa. Obserwuje się zależność pomiędzy lokalizacją Beneficjenta a miejscem świadczenia usług oraz strukturą Beneficjentów Ostatecznych ze względu na miejsce zamieszkania.

Terytorialne rozmieszczenie usług

Źródło: Opracowanie własne

Usługi w ramach Działania 2.3 były świadczone we wszystkich powiatach w sposób dość równomierny. Jedynie powiaty oświęcimski i krakowski wyróżniły się pod tym względem.

Powyższe charakterystyki dotyczące lokalizacji siedzib projektodawców, miejsca świadczenia usług oraz udziału osób zamieszkujących poszczególne powiaty wśród wszystkich Beneficjentów Ostatecznych wskazują na silną korelację pomiędzy lokalizacją siedzib projektodawców a przestrzenną koncentracją wsparcia. Głównymi odbiorcami pomocy w ramach Działania 2.3 byli mieszkańcy zachodniej części województwa oraz Sądecczyzny, gdyż najwięcej projektodawców aplikujących o środki i realizujących projekty zlokalizowanych jest na tych właśnie terenach. Koncentracja wsparcia na zachodzie województwa jest zjawiskiem niekorzystnym, ponieważ problemy wsi są przede wszystkim udziałem Małopolski wschodniej oraz północnej, gdzie poziom zatrudnienia w sektorze rolnym jest najwyższy.

Jakość usług

O jakości świadczonych usług na rzecz osób wymagających wsparcia świadczyć może poziom deklarowanego przez Beneficjentów Ostatecznych zadowolenia z udziału w projektach. Ogółem zadowolenie z udziału w projektach wyraża 91%. Beneficjentów Ostatecznych, przeciwną opinię wyraża 9% osób. Oznacza to znaczny wzrost udziału osób zadowolonych z otrzymanego wsparcia w porównaniu do ubiegłego roku o 28%.

4.3 Działanie 2.4 Reorientacja zawodowa osób objętych procesami restrukturyzacyjnymi

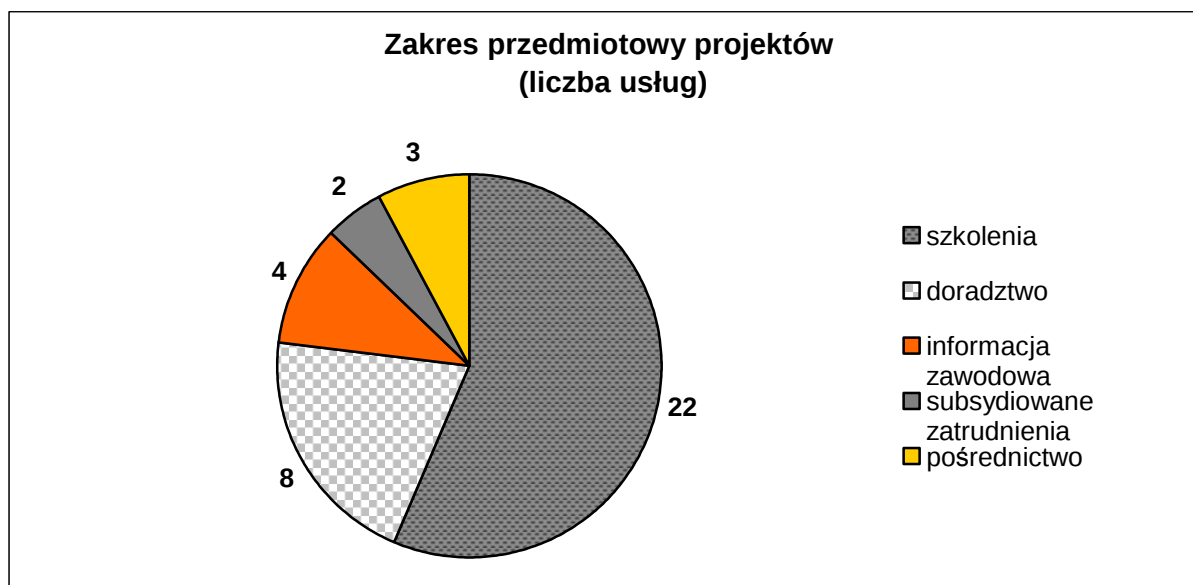
Przedmiotem tej części analizy są wszystkie projekty jakie podlegały realizacji od początku wdrażania Działania 2.4. W sumie realizacji podlegały 22 projekty, których suma wnioskowanych kwot dofinansowania wynosiła 10 742 118,60 zł.

Projekty przewidywały aktywizację 2621 osób, na rzecz których świadczone są usługi szkoleniowe, doradcze, informacja zawodowa, pośrednictwo pracy, subsydiowanie miejsc pracy.

Rodzaje projektów

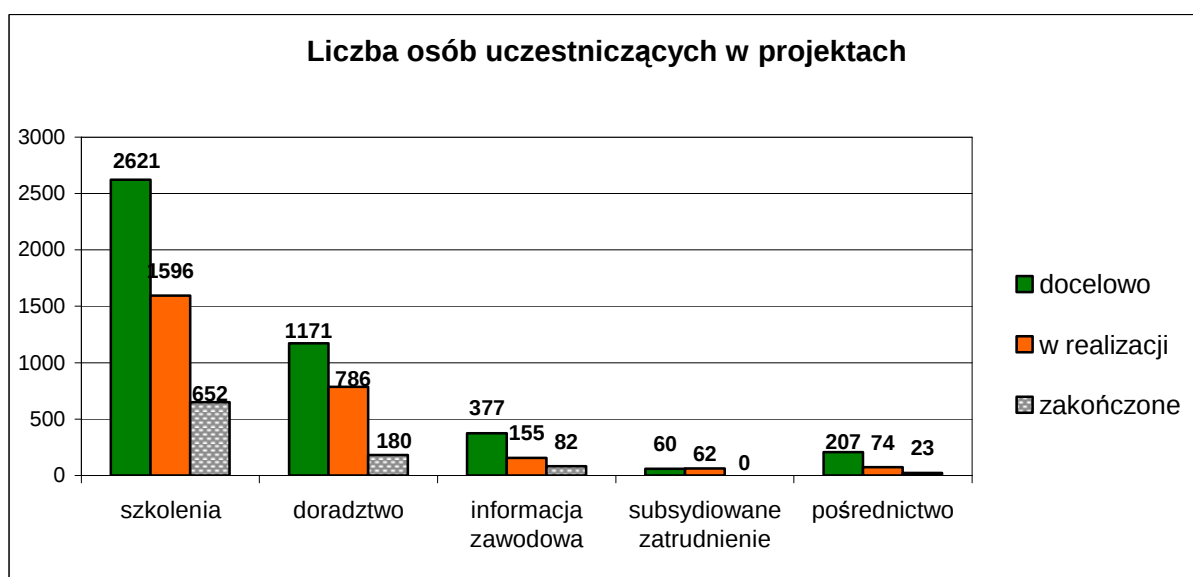
W zakresie przedmiotowym świadczonych usług mieszczą się:

- szkolenia oferowane w ramach 22 projektów dla 2621 osób,
- doradztwo oferowane w ramach 8 projektów dla 1171 osób,
- informacja zawodowa w ramach 4 projektów dla 377 osób,
- subsydiowane zatrudnienie oferowane w ramach 2 projektów dla 60 osób,
- pośrednictwo pracy oferowane przez 3 projekt dla 207 osób.

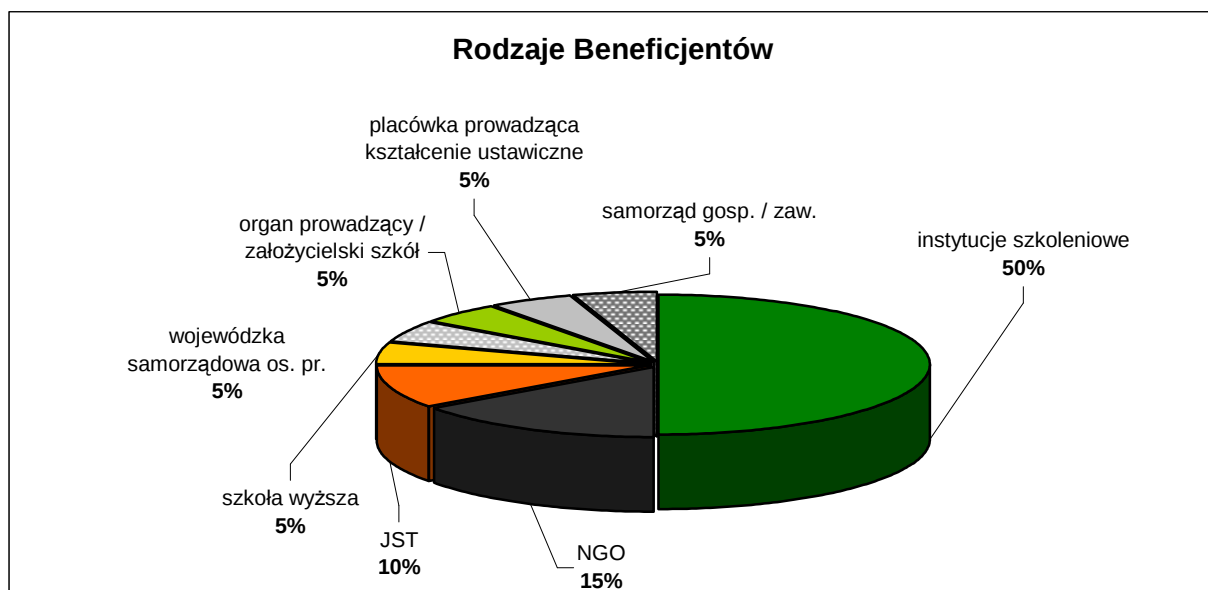
Źródło: Opracowanie własne

Wśród 2 621 osób, które docelowo korzystać będą ze wsparcia znajdują się pracownicy przemysłów podlegających procesowi restrukturyzacji, osoby krótkotrwale bezrobotne i samo zatrudnione. Część z nich skorzysta z więcej niż jednej formy wsparcia co wynika z faktu, iż 9 projektów realizowane w ramach Działania 2.4 ZPORR ma charakter zintegrowany.

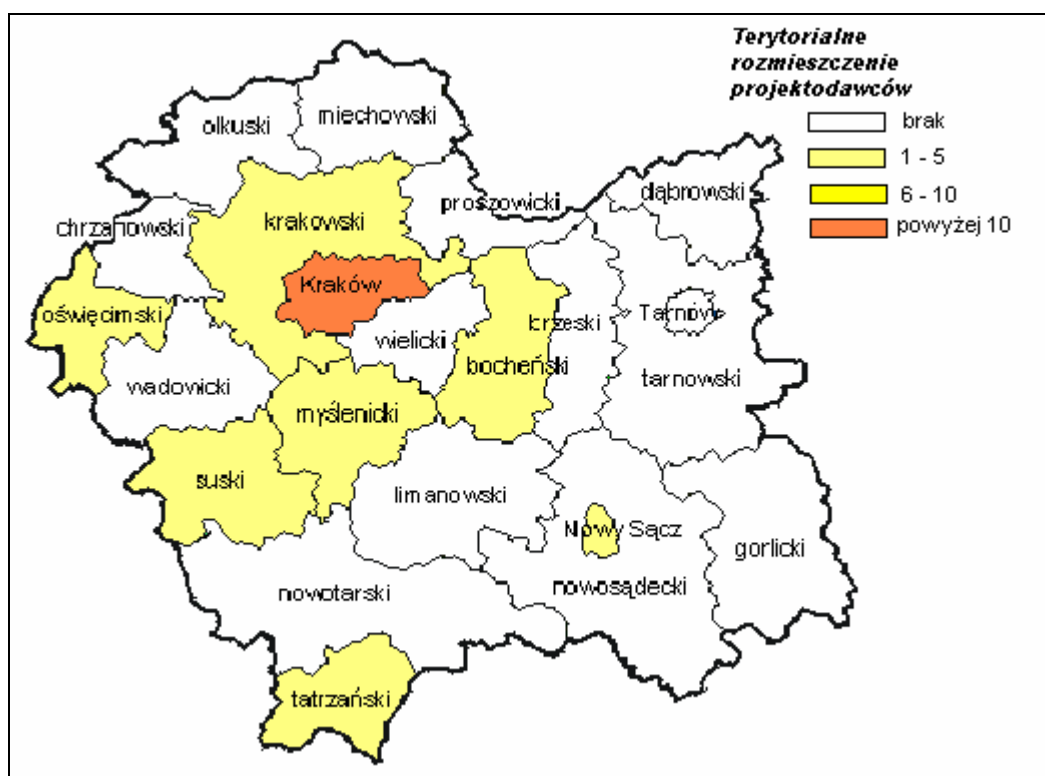
Źródło: Opracowanie własne

Wśród instytucji, które uzyskały dofinansowanie i w 2007 r. realizowały projekty znajdują się 10 instytucji szkoleniowych, 3 NGO, 2 JST oraz 1 szkoła wyższa, wojewódzka samorządowa os. prawna, organ prowadzący / założycielski szkołę, placówka prowadząca kształcenie ustawiczne oraz samorząd gospodarczy i zawodowy.

Źródło: Opracowanie własne

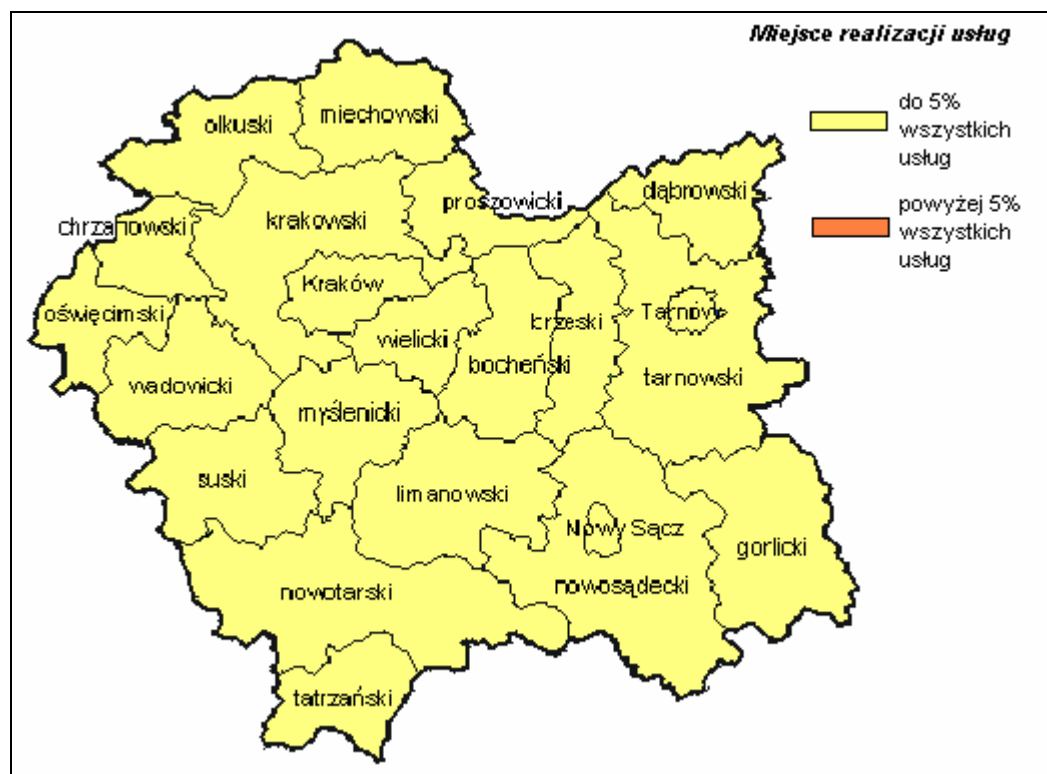
Terytorialne rozmieszczenie projektodawców

Źródło: Opracowanie własne

Powyższa mapa ukazuje terytorialne rozmieszczenie projektodawców w Działaniu 2.4 ZPORR. Okazuje się, iż beneficjenci z **8 powiatów** zgłosili projekty w ramach tego Działania. Głównym projektodawcą okazał się Kraków, lecz jego przewaga nie jest aż tak znaczna, jak w przypadku Działania 2.1 ZPORR.

Miejsce faktycznej realizacji usług

Źródło: Opracowanie własne

Usługi w ramach Działania 2.4 były świadczone we wszystkich powiatach w sposób równomierny.

W przypadku Działania 2.4 nie obserwuje się korelacji pomiędzy lokalizacją siedzib projektodawców a miejscem faktycznego świadczenia usług.

Jakość usług

O jakości świadczonych usług na rzecz osób wymagających wsparcia świadczyć może poziom deklarowanego przez Beneficjentów Ostatecznych zadowolenia z udziału w projektach. Ogółem zadowolenie z udziału w projektach wyraża 86% Beneficjentów Ostatecznych, przeciwną opinię wyraża 14% osób. Dane te wskazują na znaczny wzrost zadowolenia uczestników projektów z oferowanego im wsparcia w porównaniu z rokiem 2006 o 18%.

Wskaźniki oddziaływania

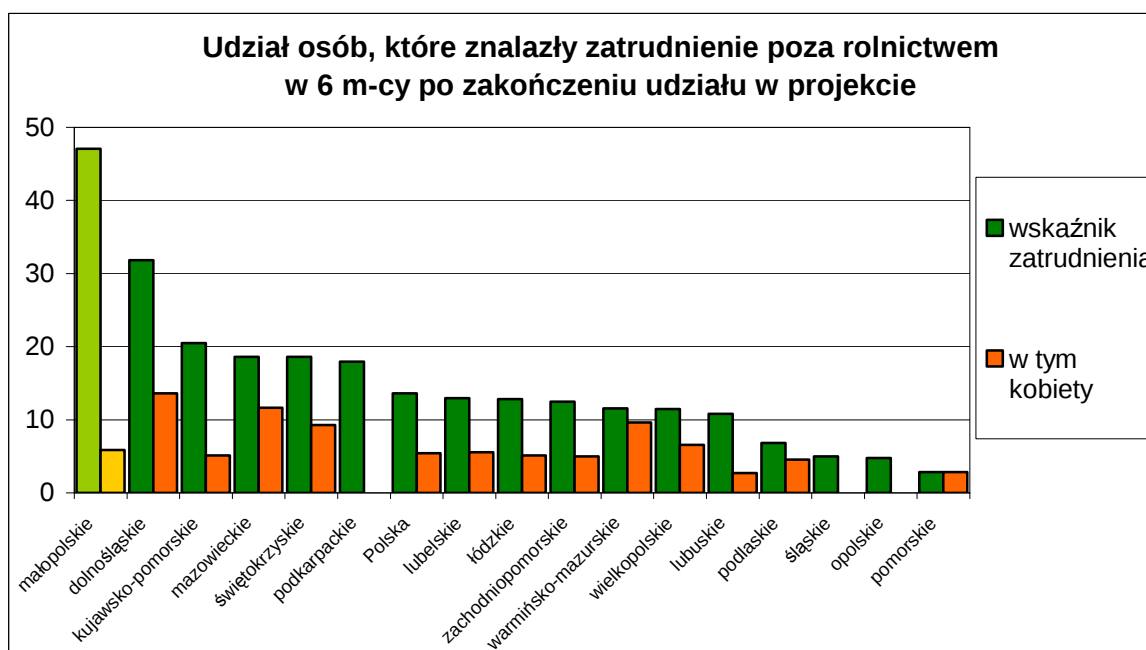
Założenia programowe ZPORR przewidują, że 12% osób, które skorzystało ze wsparcia w ramach 2.1 powinno znaleźć nowe zatrudnienie w okresie 6 miesięcy od momentu zakończenia swojego uczestnictwa w projekcie. W Małopolsce wskaźnik ten jest niższy i wynosi 10,64%. Jednocześnie wskaźnik sytuuje się na poziomie tożsamym z średnią

krajową (Polska 10,91%). Spośród osób które znalazły nowe zatrudnienie 60% stanowią kobiety.

Źródło: Sprawozdanie roczne za 2007 r.

Podobnie w Działaniu 2.3 ZPORR 12% osób, które skorzystało ze wsparcia w ramach 2.3 powinno znaleźć nowe zatrudnienie w okresie 6 miesięcy od momentu zakończenia swojego uczestnictwa w projekcie. W Małopolsce wskaźnik ten jest wyższy i wynosi 47,06%. Jednocześnie wskaźnik ten jest najwyższy w skali całego kraju.

Źródło: Sprawozdanie roczne za 2007 r.

Zgodnie z założeniami programowymi 18% osób, które skorzystało ze wsparcia w ramach 2.4 powinno znaleźć nowe zatrudnienie w okresie 6 miesięcy od momentu zakończenia swojego uczestnictwa w projekcie. W Małopolsce wskaźnik ten jest wyższy i wynosi 23,53%. Jednocześnie wskaźnik ten należy do jednego z najwyższych w skali całego kraju.

Źródło: Opracowanie własne

***III. PROJEKTY REALIZOWANE
PRZEZ WOJEWÓDZKI URZĄD
PRACY W KRAKOWIE***

Wojewódzki Urząd Pracy realizował w 2007 r. projekty własne, wpisujące się w strategiczne obszary problemowe wyznaczające zakres działań urzędu. Projekty i postawione w nich cele były ściśle związane z rolą pełnioną przez Wojewódzki Urząd Pracy jako instytucji regionalnej, podejmującej inicjatywy w zakresie kreowania polityki rynku pracy i koordynowania działań podmiotów rynku pracy.

1. MAŁOPOLSKIE PARTNERSTWO NA RZECZ PROMOCJI – ROZWÓJ KSZTAŁCENIA I PORADNICTWA USTAWICZNEGO

Obszar: Promocja systemu kształcenia ustawicznego w regionie

Projekt: Małopolskie Partnerstwo na rzecz promocji – rozwoju kształcenia i poradnictwa ustawicznego

Projekt realizowany w ramach działania 2.1 ZPORR w okresie 01.01.2007 – 31.05.2008 rozpoczął proces tworzenia podstaw do prowadzenia spójnej i skoordynowanej polityki dotyczącej działań w zakresie kształcenia dorosłych w Małopolsce, opartych na współpracy kluczowych instytucji regionalnych.

Dzięki działaniom w ramach Projektu:

- została rozpoznana sytuacja w zakresie kształcenia ustawicznego w Małopolsce. Uczyniono to w oparciu o analizę rozwiązań prawnych krajowych i międzynarodowych, a także ocenę miejsca i rangi kształcenia ustawicznego w dokumentach strategicznych i programowych. Wskazano także bariery w dostępie do kształcenia ustawicznego wśród mieszkańców Małopolski oraz przedsiębiorców,
- wyznaczono kluczowe obszary i kierunki rozwoju dla uczenia się przez całe życie w Małopolsce, ujęte w dokumencie: Małopolski Protokół na rzecz Kształcenia Ustawicznego
- wzmocniono współpracę instytucji z obszaru rynku pracy, edukacji i szkoleń z Małopolski poprzez wzajemne poznanie zadań i doświadczeń oraz wspólną pracę w ramach warsztatów wypracowujących produkty projektu, a także podniesienie kwalifikacji ich pracowników,
- współpracowano z instytucjami dialogu społecznego i partnerstwa lokalnego (w tym z Powiatowymi Radami Zatrudnienia i Wojewódzką Radą Zatrudnienia) dla promocji i rozwoju działań promujących i rozwijających uczenie się przez całe życie
- promowano ideę uczenia się przez całe życie wśród różnych środowisk oraz ideę rozwiązywania problemów lokalnych dotyczących kształcenia i rozwoju edukacyjno – zawodowego poprzez zawiązywanie partnerstw terytorialnych i sieci instytucji

Zakłada się, że rezultaty projektu będą wspierać kształtowanie się dialogu społecznego i partnerstwa lokalnego w obszarze promocji i rozwoju kształcenia ustawicznego w Małopolsce. Wojewódzki Urząd Pracy zamierza kontynuować działania w ramach nowego projektu.

2. AKADEMIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI. ROZWÓJ ALTERNATYWNYCH FORM ZATRUDNIENIA

Obszar: Rozwój ekonomii społecznej oraz promocja innowacyjnych form wsparcia dla osób będących w trudnej sytuacji na rynku pracy

W 2007 r. w ramach Programu Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL (PIW EQUAL) kontynuowano realizację projektu partnerskiego, którego celem jest opracowanie, wdrożenie i rozwój innowacyjnych, modelowych form zatrudnienia socjalnego i wspieranego dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w oparciu o możliwości lokalnego rynku pracy. Administratorem Projektu był Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej (ROPS) w Krakowie, natomiast partnerami: Gmina Wieprz, Gmina Mogilany, Krakowska Fundacja Hamlet, Instytut Socjologii Uniwersytet Jagielloński, Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., Małopolski Związek Pracodawców oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie oraz organizacja De Punt z Belgii i SCEDU z Wielkiej Brytanii.

W 2007 r. kontynuowano wdrożenie i monitoring modelu trenera zatrudnienia wspieranego (TZW) i modelu menedżera społecznego (MS) oraz wdrażano wypracowane w projekcie rozwiązania. W wyniku działań:

1. Powstały podmioty ekonomii społecznej: Spółdzielnia socjalna „Victoria” w gminie Mogilany oraz firma wielobranżowa Equal w Wieprzu, przystosowane do lokalnych potrzeb;
2. Wzmocniono (m.in. poprzez zwiększenie i ustabilizowanie zatrudnienia) funkcjonowanie przedsiębiorstwa społecznego w Krakowskiej Fundacji Hamlet (Cafe Hamlet);
3. Opracowano praktyczny podręcznik poświęcony uruchamianiu, prowadzeniu i rozwojowi przedsiębiorstwa społecznego;
4. Rozwinęły swoją działalność trzy centra szkoleniowo - doradcze w Gminach: Wieprz i Mogilany oraz Krakowskiej Fundacji Hamlet, świadczące usługi m.in. z zakresu coachingu, doradztwa i pozyskiwania miejsc pracy oraz prowadzenia szkoleń zawodowych i okołozawodowych;
5. W wyniku działalności centrów szkoleniowo - doradczych i przedsiębiorstw społecznych zaktywizowano beneficjentów ostatecznych projektu w formach:
 - wyprowadzenie na otwarty rynek pracy 54 beneficjentów,

- objęcie 146 osób różnymi formami wsparcia, w tym organizacja praktyk i staży dla kilkudziesięciu beneficjentów projektu,
 - zatrudnienie 62 beneficjentów w przedsiębiorstwach społecznych.
6. Umożliwiono podjęcie samozatrudnienia 5 beneficjentom Projektu, dzięki dotacjom na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz doradztwu w zakresie przedsiębiorczości;
 7. Udzielono 9 dotacji dla funkcjonujących i nowopowstałych podmiotów ekonomii społecznej;
 8. Opracowano informator dla pracodawców zawierający porady prawne i finansowe dotyczące możliwości subsydiowanego zatrudnienia;
 9. Zawiązano współpracę pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi w obszarze ekonomii społecznej (powołanie Małopolskiego Paktu na Rzecz Ekonomii Społecznej);
 10. Opracowano i przetestowano narzędzie badawcze, mierzące społeczne oddziaływanie oraz efektywność ekonomiczną przedsiębiorstw społecznych;
 11. Opracowano raport z badań społecznych przeprowadzonych w projekcie, zawierający analizę wpływu działań z obszaru ekonomii społecznej na aktywizację społeczności lokalnej.

Efekty pracy utworzonych centrów szkoleniowo-doradczych i przedsiębiorstw społecznych z wykorzystaniem metod pracy zatrudnionych w nich trenerów zatrudnienia wspieranego pozwalają na ocenę przydatności wypracowanych rozwiązań i zgłoszenie kilku wniosków:

- Model trenera zatrudnienia wspieranego oparty głównie na metodzie coachingu, okazał się bardzo skutecznym sposobem aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych, w tym niepełnosprawnych psychicznie. Przynosi on długotrwałe efekty, gdyż jednym z jego celów jest zmiana postaw związanych z pracą;
- Proponowana metoda może być wartościowym sposobem na usprawnienie działań urzędów pracy, ośrodków pomocy społecznej, a także wszystkich podmiotów działających w sektorze ekonomii społecznej;
- Sprawne zarządzanie przedsiębiorstwem społecznym jest kluczowym działaniem wpływającym na jego rozwój. Doświadczenia projektu wskazują, że kandydat na menedżera społecznego powinien posiadać doświadczenie w prowadzeniu działalności gospodarczej lub doświadczenie w pracy na stanowisku kierowniczym, menedżerskim lub dyrektorskim, najlepiej w sektorze prywatnym;
- Mieszkańcy gmin Mogilany i Wieprz za najważniejsze korzyści związane z uczestnictwem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w programie EQUAL uznali: powrót na rynek pracy, zdobycie odpowiedniej wiedzy i umiejętności, wzmocnienie poczucie pewności siebie. Z perspektywy korzyści dla gminy badani wskazali: promocję gminy w kraju, wzmocnienie aktywnych społecznie postaw,

stworzenie podstaw do dalszego rozwoju gminy oraz poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Wypracowane w ramach projektu rozwiązania rekomenduje się do wykorzystania w kolejnych projektach z zakresu ekonomii społecznej.

3. MAŁOPOLSKIE OBSERWATORIUM RYNKU PRACY I EDUKACJI

Obszar: Rozwój instytucjonalny WUP i instytucji rynku pracy w regionie

Z końcem 2007 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie sfinalizował realizację projektu, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 2.1 Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Działania koncentrowały się na prowadzeniu badań i analiz rynku pracy, których celem było zaspokojenie potrzeb informacyjnych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie oraz instytucji regionalnych w zakresie rynku pracy, edukacji oraz gospodarki. W ten sposób realizowano misję projektu – dostarczanie rzetelnej informacji ułatwiającej podejmowanie decyzji o kierunkach rozwoju regionalnego Małopolski. Zrealizowane w ramach projektu badania pozwoliły na uzyskanie informacji dotyczących kilku istotnych zagadnień:

- **Badanie losów absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych** – diagnoza kariery zawodowej absolwentów szkół zawodowych z próbą określenia wpływu czynników obiektywnych i subiektywnych na powodzenie na rynku pracy oraz podejmowanie dalszej edukacji;
- **Analiza potencjału zatrudnieniowego sekcji gospodarki w Małopolsce** – analiza trendów gospodarczych z próbą określenia najbardziej dynamicznie rozwijających się w Małopolsce branż, które w przyszłości zgłaszać będą największe zapotrzebowanie na pracę;
- **Badanie strategicznych branż w Małopolsce** – badanie sytuacji przedsiębiorstw oraz zapotrzebowania na kadry wśród podmiotów gospodarczych w sekcjach o największym w regionie potencjale zatrudnieniowym;
- **Migracje – wyniki aktualnych badań i analiz** – syntetyczna prezentacja wyników najbardziej aktualnych badań, analiz i ekspertyz – polskich i zagranicznych – dotyczących wybranych aspektów migracji ekonomicznej Polaków w ostatnich latach.

Uruchomiona w 2007 r. **Biblioteka zasobów informacyjnych**, będąca częścią serwisu internetowego projektu, to praktyczne narzędzie usprawniające przepływ informacji przygotowanych przez instytucje administracji publicznej, agendy rządowe oraz instytuty i agencje badawcze. Zasoby Biblioteki (raporty, dokumenty planistyczne, analizy, ekspertyzy,

biuletyny) są porządkowane według trzech obszarów tematycznych: podaż na rynku pracy (edukacja, zatrudnienie, bezrobocie i wykluczenie społeczne), popyt na pracę (przedsiębiorczość i gospodarka) oraz polityka rynku pracy (działania na rzecz rynku pracy, polityka rynku pracy w kontekście polityki regionalnej)). Biblioteka stanowi źródło informacji i danych ilustrujących zjawiska i problemy w zakresie rynku pracy, edukacji oraz gospodarki.

Doświadczenia z realizacji projektu wskazują, że funkcjonowanie Obserwatorium powinno uwzględniać kilka zasad:

- wybranym badaniom rynku pracy należy nadać charakter cykliczny, co pozwoli śledzić dynamikę zmian regionalnego rynku pracy, dostosowywać system edukacji do potrzeb rynku pracy oraz - w perspektywie - dostarczać informacji o charakterze prognostycznym
- należy dążyć do współpracy z pracodawcami i uzyskiwania od nich informacji o kierunkach rozwoju przedsiębiorstw i perspektywach zapotrzebowania na konkretne kwalifikacje
- należy selekcjonować tematykę podejmowanych badań i analiz, które powinny być odpowiedzią na najważniejsze zidentyfikowane problemy oraz zawierać rekomendacje proponujące zestaw działań koniecznych dla rozwiązania tych problemów
- należy szeroko i w różnych formach upowszechniać dostęp do informacji na temat rynku pracy oraz zadbać o właściwe upowszechnianie wyników badań i analiz, ze szczególnym naciskiem na informowanie o rezultatach projektu decydentów
- należy wzbogacać doświadczenia Obserwatorium w ramach zagranicznych wizyt studyjnych, zwłaszcza w zakresie rozwiązań metodologicznych oraz praktycznego wykorzystania wyników badań dla prowadzenia polityki rynku pracy w regionie.

Realizacja projektu i osiągnięte rezultaty potwierdziły zasadność powołania do życia Obserwatorium, prowadzącego stały monitoring zjawisk w zakresie rynku pracy, edukacji oraz gospodarki. Doświadczenia te Wojewódzki Urząd Pracy zamierza wykorzystać w nowym projekcie, stanowiącym kontynuację i rozwinięcie dotychczasowych działań.

4. WZMOCNIENIE EFEKTYWNOŚCI FUNKCJONOWANIA MAŁOPOLSKICH INSTYTUCJI RYNKU PRACY – PROJEKT PARASOŁOWY

Projekt realizowany był przez Wyższą Szkołę Europejską im. ks. Józefa Tischnera w partnerstwie z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie oraz Fundacją Partnerstwo dla Środowiska. Działania projektu obejmowały powołanie trzech Grup, w ramach których 150 przedstawicieli instytucji biorących udział w projekcie (powiatowe urzędy pracy, instytucje szkoleniowe, szkoły wyższe, instytucje dialogu społecznego i partnerstwa lokalnego) uzyskało kompleksowe i zintegrowane wsparcie w zakresie tworzenia i wdrażania projektów

z Europejskiego Funduszu Społecznego. Innowacyjność proponowanych rozwiązań polegała na połączeniu działań w trzech obszarach:

- doskonalenie kadr instytucji rynku pracy,
- rozwijanie dialogu społecznego i włączaniu partnerów społecznych w działania na rzecz rynku pracy,
- popularyzacja najlepszych praktyk.

Uczestnicy projektu otrzymali w ramach 6 Cyklicznych Spotkań Tematycznych oraz zajęć warsztatowych wiedzę oraz praktyczne umiejętności związane m. in. z przygotowaniem projektu, nawiązaniem współpracy partnerskiej, rekrutacją, innowacyjnymi metodami wsparcia beneficjentów ostatecznych. Wiedza ta była poszerzona o doświadczenia zdobyte w trakcie 3 krajowych i 5 zagranicznych studyjnych wizyt. Rezultaty i doświadczenia zdobyte w trakcie realizacji projektu opracowano i wydano w formie publikacji „Poradnik projektodawcy, praktyczne aspekty realizacji projektów Europejskiego Funduszu Społecznego”. Funkcjonująca w 2007 r. strona internetowa projektu służyła wymianie informacji i komunikowaniu się uczestników projektu, zespołu projektowego oraz ekspertów.

Realizacja projektu pozwoliła na:

- zdobycie przez uczestników wiedzy i umiejętności z zakresu aplikowania o środki EFS i realizacji projektów społecznych podczas spotkań tematycznych i Inżynierii Projektowej
- wymianę informacji i doświadczeń pomiędzy Beneficjentami podczas spotkań tematycznych, wyjazdów studyjnych oraz poprzez stronę internetową
- identyfikację, opracowanie i upowszechnienie dobrych praktyk, poprzez wydanie publikacji w formie poradnika
- zbudowanie kapitału społecznego reprezentowanego przez 51 instytucji rynku pracy i 150 indywidualnych uczestników, nawiązanie kontaktów, wzajemne poznanie się
- promowanie kultury współpracy poprzez przełamanie stereotypów pomiędzy sektorami, zrozumienie znaczenia współpracy, a nie konkurencji na rzecz realizacji potrzeb społeczności lokalnych.
- promocję idei partnerstwa poprzez zainicjowanie prac nad przedsięwzięciami partnerskimi oraz nawiązanie kontaktów umożliwiających współpracę ponadregionalną i międzynarodową
- wzmocnienie instytucji poprzez rozwój ludzi w instytucjach w drodze nowych kontaktów, inspirację i motywację w nawiązaniu do koncepcji „organizacji uczącej się”
- rozwój indywidualny uczestników projektu poprzez nowe doświadczenia (praca w partnerstwie, kreatywne myślenie, doświadczenia międzykulturowe).

Te rezultaty projektu służą wzmocnieniu efektywności funkcjonowania instytucji działających na rynku pracy oraz stworzeniu trwałych podstaw współpracy pomiędzy projektodawcami ubiegającymi się o środki EFS.

5. SKORZYSTAJ Z DOSWIADCZENIA INNYCH – ZAGRANICZNE STAŻE PRACOWNIKÓW SŁUŻB ZATRUDNIENIA

Projekt finansowany ze środków Programu Leonardo da Vinci miał na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników publicznych służb zatrudnienia w zakresie przeciwdziałania bezrobociu oraz tworzenia, wdrażania i zarządzania projektami rynku pracy finansowanymi z EFS. W jego ramach zorganizowano w 2007 roku dla pracowników urzędów pracy dziewięcioletniowe staże w dwóch brytyjskich instytucjach dla 4 pracowników WUP, 1 pracownika Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego i 1 pracownika Powiatowego Urzędu Pracy w Bochni. Partnerzy zagraniczni: Uniwersytet Glamorgana i Rada Miasta Southampton pełniący rolę organizacji przyjmujących przekazali uczestnikom staży wiedzę nt. zasad tworzenia, wdrażania i zarządzania projektami rynku pracy Wielkiej Brytanii. Efektem staży jest opracowanie przez uczestników staży 6 koncepcji projektów, których elementy wykorzystano bądź zamierza się wykorzystać w projektach własnych opracowywanych przez Wojewódzki Urząd Pracy.

6. VADEMECUM PRACOWNIKA PUBLICZNYCH SŁUŻB ZATRUDNIENIA

Projekt był realizowany w ramach Działania 1.1 Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich. Celem projektu było podniesienie sprawności publicznych służb zatrudnienia oraz zwiększenie umiejętności realizacji programów i usług służących ograniczaniu bezrobocia. Dla jego realizacji w ramach projektu podniesiono kwalifikacje wybranych pracowników PUP i WUP, wyposażając ich w wiedzę zapewniającą sprawną, profesjonalną obsługę klientów urzędów pracy. W ramach projektu przygotowano także grupę pracowników służb zatrudnienia do roli autorów programów szkoleniowych i trenerów dla kadry urzędów pracy. Realizacja projektu miała także służyć utworzeniu podstaw dla partnerstwa PUP i WUP w zakresie rozwoju zasobów ludzkich w tych instytucjach.

Z kompleksowego 7-modułowego szkolenia kształcącego umiejętności i porządkujące wiedzę z obszaru rynku pracy i instytucji publicznych służb zatrudnienia skorzystało 165 pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy oraz Powiatowych Urzędów Pracy.

Przygotowano także 30 osób do roli kadry trenerskiej publicznych służb zatrudnienia do projektowania i prowadzenia szkoleń w oparciu o systemowe podejście. Szkolenie

obejmujące kompleksowe przygotowanie do zaprojektowania profesjonalnej sesji szkoleniowej kończyły się przygotowaniem programów szkoleniowych do wykorzystania przy szkoleniu pracowników publicznych służb zatrudnienia.

Poprzez uczestnictwo w projekcie grupa pracowników publicznych służb zatrudnienia została przygotowana do profesjonalnej obsługi klientów urzędów pracy, dzięki zdobytej wiedzy, udoskonalonym umiejętnościom oraz odpowiednio umotywowanym postawom.

IV. WNIOSKI

1. Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich jest elementem krajowej polityki rynku pracy, zmierzającej do wzrostu zatrudnienia i ograniczenia społecznych skutków bezrobocia. **Działania SPO RZL programowane były na szczeblu centralnym, dzięki czemu zapewniona została jednolitość sposobu ich wdrażania,** zwłaszcza pod kątem określenia typów projektów oraz grup docelowych w poszczególnych regionach. Z tego również względu **efekty Działań SPO – RZL są porównywalne dla poszczególnych województw.** Jednocześnie przyjęte grupy beneficjentów ostatecznych poszczególnych Działań, te same dla wszystkich województw, są grupami szczególnego ryzyka zatrudnieniowego w całym kraju. Dlatego, mimo centralnego charakteru Programu, jego założenie znalazły potwierdzenie we wszystkich regionach. Jednak jako problem można wskazać zawężenie grupy beneficjentów ostatecznych do osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych do 24 miesięcy. Ograniczyło to znacznie możliwości powiatowych urzędów pracy aktywizacji grupy długotrwale bezrobotnych powyżej 2 lat, czyli wsparcia osób najbardziej potrzebujących pomocy w powrocie na rynek pracy. Aby zdobyć środki dla tej grupy urzędy musiały dodatkowo ubiegać się o nie w ramach konkursów ogłaszanych przez Ministerstwo. Problem ten widoczny jest w statystykach. Spadek udziału osób zarejestrowanych do 24 miesięcy jest znacznie większy niż pozostałych.
2. **Konkursy ogłaszane w ramach SPO-RZL cieszyły się dużym zainteresowaniem, o czym świadczy ogromna liczba zarejestrowanych wniosków** (9 999 dla całego Programu). Od początku realizacji SPO-RZL do końca roku 2007 spośród wszystkich zarejestrowanych wniosków o dofinansowanie projektów przyjęto do realizacji 40% z nich (4 015). Głównym ograniczeniem w tym zakresie była alokacja finansowa (łączna wartość zatwierdzonych umów przekroczyła kwotę alokacji). **Łączna wartość dofinansowania projektów z Europejskiego Funduszu Społecznego wyniosła ponad 5,8 mln zł.**
3. **Województwo małopolskie wykazało się dużą efektywnością w aplikowaniu o środki z EFS** w ramach SPO-RZL zajmując w rankingu wojewódzkim:
 - 5. miejsce pod względem liczby podpisanych umów o dofinansowanie,
 - 5. miejsce pod względem liczby osób objętych wsparciem,
 - 5. miejsce pod względem wartości wydatków kwalifikowalnych,

- 3. miejsce pod względem wartości wydatków kwalifikowalnych w Priorytecie I i II przypadających na 1 beneficjenta ostatecznego.
4. **Ważną rolę w łagodzeniu skutków bezrobocia odegrały projekty realizowane przez powiatowe urzędy pracy.** Adresowane były do grup bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Na 227 projektów realizowanych w Małopolsce – 106 jest realizowanych przez powiatowe urzędy pracy (83 projekty w ramach Działania 1.2 i 1.3 oraz 23 projekty w ramach Działania 1.1, 1.5 i 1.6). Stanowią one prawie połowę projektów (47%) wyłonionych do dofinansowania w ramach I i II Priorytetu SPO RZL w Małopolsce.
5. **Projekty realizowane w ramach Działania 1.2 i 1.3 SPO-RZL stanowiły istotny element przeciwdziałania bezrobociu w województwie małopolskim.** Liczba osób objętych działaniami aktywizującymi w Małopolsce systematycznie wzrastała, osiągając pod koniec 2007 r. wielkość **41 494 osoby**:
- 25 441 osób w Działaniu 1.2,
 - 16 053 w Działaniu 1.3.
- Tym samym **w województwie małopolskim wsparciem** w ramach tych dwóch Działania **objęto większą grupę osób niż założono**. Należy przy tym pamiętać, iż projekty są nadal realizowane, a ich efektem będzie jeszcze wyższy stopień realizacji wskaźnika.
6. **Po około sześciu miesiącach od zakończenia udziału w programie, sytuacja na rynku pracy większości beneficjentów ostatecznych** analizowanych Działania **uległa istotnej poprawie**. Stałe zatrudnienie znalazła połowa (50%) osób korzystających ze wsparcia w ramach Działania 1.2 oraz więcej niż jedna trzecia (34%) osób objętych Działaniem 1.3, a ponad jedna dziesiąta (12%) beneficjentów ostatecznych Działania 1.2 i prawie dwie piąte (39%) beneficjentów ostatecznych Działania 1.3 po zakończeniu uczestnictwa w projektach założyło własną firmę. Jedna piąta (20%) beneficjentów ostatecznych Działania 1.2 i jedna czwarta (25%) osób korzystających wcześniej ze wsparcia w ramach Działania 1.3 nadal nie pracowała, jak również nie uzupełniała swojego wykształcenia, natomiast 18% beneficjentów ostatecznych Działania 1.2 i 2% beneficjentów ostatecznych Działania 1.3 nie pracowało, ale uczyło się.¹⁴

¹⁴ Badanie Beneficjentów Ostatecznych Działania 1.2 oraz Działania 1.3 SPO-RZL z województwa małopolskiego Agencja Badań Rynku „Opinia”, Warszawa, luty 2008 r.

7. **W strukturze beneficjentów ostatecznych w projektach realizowanych w ramach Działania 1.2 zauważalny jest wysoki udział kobiet** – ponad 64% według stanu na koniec 2007 r. Tą samą tendencję zauważyć można w Działaniu 1.3 – udział kobiet w populacji beneficjentów ostatecznych wyniósł 54%. Wśród osób bezrobotnych województwa małopolskiego udział kobiet w roku 2007 wahał się na poziomie 58-63%. **Struktura ze względu na miejsce zamieszkania przedstawia się następująco:**
- Działanie 1.2 – 39,0% beneficjentów z miasta, 61,0% z terenów wiejskich
 - Działanie 1.3 – 49,5% beneficjentów z miasta, 50,5% z terenów wiejskich.
8. **W kolejnych edycjach projektów poszerzał się zakres wsparcia, jakim obejmowano beneficjentów.** Poza pomocą w poszukiwaniu pracy (pośrednictwo i poradnictwo zawodowe, usługi doradcze, indywidualne plany działania, warsztaty i kluby pracy), w coraz większym zakresie świadczone były również inne formy wsparcia. W projektach realizowanych w ramach Działan 1.2 i 1.3 SPO-RZL rosnącą popularnością cieszyły się aktywne formy wsparcia pozwalające uzyskać nowe kwalifikacje zawodowe, podnieść poziom własnych umiejętności, nabyć lub odnowić doświadczenie zawodowe. Rośnie również liczba udzielonych jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Z punktu widzenia zadań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu, jest to bardzo skuteczna forma wsparcia, promująca samodzielność i prowadząca do efektów w postaci samozatrudnienia. Mały udział w projektach odgrywa subsydiowane zatrudnienie, czego powodem są wymagania w stosunku do pracodawców (konieczność utrzymania przez okres 2-3 lat miejsca pracy, stosowanie przepisów o pomocy publicznej).
9. **Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR), mimo, iż w założeniu pozostawał programem regionalnym, posiadał zestandaryzowany zestaw Działan i typów projektów, jakie miały być realizowane we wszystkich województwach, bez względu na ich regionalną specyfikę.** O ile Działania 2.1 *Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie* oraz 2.3 *Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa* odpowiadały zapotrzebowaniu małopolskiego rynku pracy, o tyle w odniesieniu do Działania 2.4 *Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi* problem restrukturyzacji Małopolska miała już za sobą. Konsekwencją tego stanu była konieczność realizowania projektów służących reorientacji pracowników sektorów podlegających restrukturyzacji, mimo, że w województwie procesy restrukturyzacji przemysłu zakończone zostały w pierwszych latach bieżącej dekady. Efektem było bardzo małe zainteresowanie Projektodawców konkursami z Działania 2.4 oraz trudności na etapie rekrutacji Beneficjentów Ostatecznych do projektów.

10. Mimo, że województwo małopolskie jako jedno z ostatnich rozpoczęło wdrażanie Działań 2.3, 2.4 ZPORR **stan zaawansowania wdrażania Priorytetu II w Małopolsce obecnie plasuje nasze województwo wśród tych regionów, gdzie postęp finansowy wdrażanych działań jest największy.**
11. Analiza Beneficjentów Ostatecznych Działań 2.1, 2.3, 2.4 ZPORR wskazuje, że **najczęściej ze wsparcia świadczonego w ramach projektów korzystały kobiety w wieku do 44 roku życia zamieszkujące miasta i legitymujące się wyższym wykształceniem.** Ten generalny profil jest zróżnicowany w ramach poszczególnych Działań, gdyż najmłodszy byli Beneficjenci Ostateczni Działania 2.3 (prawie połowa to osoby do 24 roku życia); najlepiej wykształceni - Działania 2.1, gdzie wyraźnie dominowały osoby z wyższym wykształceniem, w sytuacji gdy w pozostałych Działaniach wykształcenie zasadniczo nie przekraczało poziomu średniego; Beneficjenci Ostateczni Działań 2.1 i 2.4 najczęściej zamieszkiwali miasta.
12. **Większość osób korzystających ze wsparcia w ramach Działania 2.1 ZPORR to osoby w wieku 26 – 45 lat, posiadające wykształcenie wyższe.** Biorąc pod uwagę, że pozycja zawodowa osób w tym wieku jest bardziej ustabilizowana aniżeli osób w wieku niemobilnym, których zdolności adaptowania się do zmian zachodzących na rynku pracy są ograniczone, korzystnym byłoby zorientowanie w przyszłości oferty szkoleniowo – doradczej na osobach w wieku 45+. Obecnie wśród wszystkich BO Działania 2.1 osoby w wieku mobilnym zawodowym (do 44 r. ż. włącznie) stanowią 81%, osób powyżej 45 roku życia jest tylko 19%. Z uwagi na fakt, iż osoby z wyższym wykształceniem cechuje większa mobilność zawodowa aniżeli pozostałe osoby, korzystnym byłoby objęcie wsparciem w większym stopniu osób, których poziom wykształcenia jest co najwyżej średni. W roku 2007 WUP ogłosił konkursy pilotażowe w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, przewidujących wyłanianie do realizacji tych projektów, które adresują wsparcie do osób z wykształceniem co najwyżej średnim, a także dla osób po 45 roku życia. Realizacja projektów wyłonionych w tym konkursie rozpocznie się w roku 2008.
13. **Projekty realizowane w ramach Działania 2.1 ZPORR skoncentrowały wsparcie dla osób na obszarze wybranych powiatów Małopolski, sytuujących się w centralnej części województwa, wokół największych miast:** Krakowa oraz Nowego Sącza. Powiaty peryferyjne zlokalizowane na wschodzie, zachodzie i południu Małopolski w mniejszym stopniu korzystają z pomocy Europejskiego Funduszu Społecznego.

Dysproporcje powiatowe w zakresie wartości wsparcia udzielonej w przeliczeniu na osoby pracujące na terenie poszczególnych powiatów są znaczne tj. w odniesieniu do miast na prawach powiatu są to dysproporcje 3 - krotne (wartość wsparcia na osobę pracującą dla miasta Tarnów wynosi 62% średniej dla miast na prawach powiatu, zaś analogiczna wartość dla Nowego Sącza wynosi 186% średniej). Jeszcze większa jest skala dysproporcji w odniesieniu do pozostałych powiatów, ponieważ wartość wsparcia na osobę pracującą na terenie powiatu dąbrowskiego wynosi 54% średniej dla 19 powiatów zaś analogiczna wartość dla powiatu proszowickiego wynosi 245%. Realizując zasadę wyrównywania szans wszystkich mieszkańców Małopolski w dostępie do rynku pracy należy dążyć – w trakcie wdrażania PO KL - do większego terytorialnego zróżnicowania oferty szkoleniowej.

Mapa wsparcia w Działaniu 2.3 jest silnie skorelowana z lokalizacją siedzib Projektodawców. Znaczna część beneficjentów, którzy realizowali projekty, działa na terenie powiatów oświęcimskiego, chrzanowskiego, olkuskiego. Tym samym wsparcie skupiło się na terenach zachodniej Małopolski, w mniejszym stopniu na obszarach dotkniętych w największym stopniu problemami agrarnymi (północna i wschodnia część województwa).

14. Charakterystycznym jest, że **wartość wsparcia na osobę w ramach Działań 2.3 i 2.4 pozostaje znacząco wyższa od tej, jaką uzyskują BO Działania 2.1.** Wynika to z większego zróżnicowania form wsparcia wśród których znajdują się m.in. usługi subsydiowanego zatrudnienia, pośrednictwo pracy i informacja zawodowa. Obserwuje się większą efektywność zatrudnieniową projektów realizowanych w ramach Działań 2.3 i 2.4 aniżeli 2.1, co może być właśnie wynikiem bardziej kompleksowej oferty usługowej adresowanej do Beneficjentów Ostatecznych (średnia wartość wskaźnika zatrudnienia w Małopolsce w Działaniach 2.1, 2.3, 2.4 to odpowiednio: 10,64%, 47,06%, 23,53%). Jednocześnie wyższa efektywność zatrudnieniowa w ramach Działań 2.3 i 2.4 ZPORR zgodna jest z założeniami programowymi tych Działań, które skierowane są na reorientację zawodową określonych grup zawodowych.

15. Zwraca uwagę **stosunkowo duży odsetek młodzieży korzystającej ze wsparcia w ramach Działania 2.3** (45%). Osoby te to najczęściej domownicy rolników lub osoby faktycznie pozostające bez pracy. Tym samym udział rolników wśród BO Działania 2.3 pozostał na niewielkim poziomie. Badania przeprowadzone wśród Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.3 wykazały, że nowe zatrudnienie znalazło 47% osób. Jednocześnie badania te wykazały, że osoby młode w najmniejszym stopniu spośród wszystkich korzystających ze wsparcia, znajdują nowe zatrudnienie dzięki wsparciu, jakie

uzyskują w ramach projektów. Szkolenia bardzo często nie są dla tych osób warunkiem koniecznym znalezienia nowego zatrudnienia, zwłaszcza w okresie gdy na rynku pracy podaż pracy wzrasta a stopa bezrobocia maleje. Jako niekorzystny należy uznać fakt, iż rolnicy nie stanowili głównej grupy odbiorców wsparcia w ramach Działania 2.3.

16. Zwraca uwagę fakt, że **wsparcie świadczone w ramach ZPORR w głównej mierze trafia do kobiet**, które przeważają wśród Beneficjentów Ostatecznych. Tym niemniej badania nie wykazują, aby kobiety stawały się bardziej konkurencyjne na rynku względem mężczyzn. Potwierdza to tezę, że poziom kwalifikacji i umiejętności zawodowych kobiet nie przekłada się wprost na możliwość awansu zawodowego lub większych zarobków.
17. **W roku 2007 osoby zadowolone z udziału w projektach realizowanych w ramach ZPORR przeważały nad tymi, którzy wyrażali brak satysfakcji z uzyskanego wsparcia.** Ponadto zaobserwowano wzrost zadowolenia osób korzystających ze wsparcia w ramach każdego z wdrażanych przez WUP Działań.
18. **Realizacja projektów własnych WUP umożliwiła rozszerzenie i wsparcie działań prowadzonych przez Urząd.** Dzięki kompleksowej palecie celów wyznaczonych do realizacji poprzez projekty możliwym stało się zintensyfikowanie działań nakierowanych na rozwój struktur lub instytucji działających na rynku pracy (min. projekty Parasol, Obserwatorium, czy Vademecum), ale także bezpośrednie wsparcie indywidualnych osób, Małopolan funkcjonujących na rynku pracy (m.in. projekt Akademia przedsiębiorczości).